



Savska cesta 41
(PT Zagrepčanka - Anex)
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel.: +385 (0)1 4882 700
Telefax: +385 (0)1 4882 701
savjetodavna@savjetodavna.hr
www.savjetodavna.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2016. I PLAN RADA ZA 2017.



Savjetodavna služba

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2016.
I PLAN RADA ZA 2017.



IMPRESSUM

Izdavač:

Savjetodavna služba

Savska cesta 41

Zagreb

Tel.: 01/4882-700

Fax: 01/4882-701

www.savjetodavna.hr

E-adresa: savjetodavna@savjetodavna.hr

Glavni urednik:

Zdravko Tušek, dipl. ing. agr.

Uredništvo:

dr. sc. Ivan Danjek, dr. sc. Lav Bavčević, dr. sc. Ines Pohajda,
mr. sc. Ivka Veić, mr. sc. Robert Ojurović, mr. sc. Marija Ševar,
mr. sc. Marina Mikšić, mr. sc. Višnja Šimunović, mr. sc. Dario
Zagorec, mr. sc. Tatjana Međimurec, mr. sc. Robert Črep,
mr. sc. Milan Husnjak, Siniša Hrgović, Aleksandra Radić,
Aleksandar Horvatić, Ivica Prpić, Kristijan Jelaković, Maja
Pleše, Miroslav Đurik, Goran Smolčec, Tomislav Meštović,
Beti Volić, Vanda Čuljat, Valentina Bašić, Kristina Šulj,
Vladimir Novotny, Goran Kunštek

Grafička priprema:

Ljiljana Jelaković

Lektor:

dr. sc. Marko Kovačić

Tisak:

Grafomark d.o.o.

Naklada:

350 primjeraka

Zagreb, travanj 2017.

ISSN 1331-5668



Poštovani,

Godišnje izvješće koje je pred Vama, zajedno s planom rada za nastupajuću godinu, pišem kao novi ravnatelj Savjetodavne službe.

U osvrtnu na 2016., nazvao bih je uspješnom godinom, ali s naglaskom da su pravi izazovi i posao tek pred nama. Način rada pokrenut u 2016. tek treba na pravi način optimizirati, odraditi i dokazati u ovoj godini.

Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. te Pravilnikom o provedbi mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i Pravilnikom o provedbi mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ uspostavljen je zakonski okvir za početak financiranja Savjetodavne službe iz Europskog fonda za ruralni razvoj.

Prošle godine počela je realizacija i konkretna provedba ovih mjera, koja je pokazala svu snagu, ali i slabe točke u Savjetodavnoj službi. Možemo slobodno reći da je to bila godina za uhodavanje u kojoj smo trebali naučiti pripremiti se za pravi posao koji je pred nama.

Želim vidljivost Savjetodavne službe podići na znatno višu razinu od dosadašnje. Naši savjetnici prvi su u doticaju s izazovima i problematikom s kojima se susreću hrvatski poljoprivrednici i ta komunikacija mora biti obostrana. Mi smo ovdje zbog njih, a ne obratno. S jedne strane, naša je uloga poljoprivredniku na jednostavan način prenijeti stručno znanje te ga educirati i informirati o njegovim obvezama, konkretno pomoći mu nositi se s izazovima s kojima se susreće, kako bi bio konkurentan na tržištu. S druge strane, naša je uloga i oslušivati njegove probleme i potrebe te prikupljati informacije koje su bitne Ministarstvu i stručnim službama kako bi mogli prilagođavati poljoprivrednu politiku, potrebne mjere i korake.

Budućnost poljoprivrede je znanje, a naša je Služba jedna od rijetkih javnih institucija koja se može pohvaliti s više od 95 posto visokoobrazovanih djelatnika. Odgovornost i budućnost razvoja poljoprivrede upravo su na Savjetodavnoj službi

U ovoj godini planiramo nastavak započetih projekata, među kojima je i daljnja razrada savjetničkih paketa kojima Savjetodavna služba kroz strukturiranu podršku poljoprivrednicima može pružiti uslugu prema njihovim potrebama. Takav oblik savjetovanja financiran je iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. U mojem ćemo mandatu svakako raditi na poboljšanju kvalitete postojećih savjetničkih paketa te uvođenju novih za ona područja koja trenutno nisu pokrivena, a sve to u otvorenoj komunikaciji s poljoprivrednicima.

Pred nama je jače i konkretnije uključivanje u savjetovanje poljoprivrednika radi omogućavanja i lakšeg korištenja mjera ruralnog razvoja, pomaganja u pripremi projekata, poslovnih planova, kao i ostale potrebne dokumentacije za prijavu na natječaje za mjere ruralnog razvoja. Bez obzira na to što je tržište konzultantskih usluga u domeni poljoprivrede i ruralnog razvoja u Hrvatskoj razvijeno, određeni dio poljoprivrednih proizvođača, posebice onih srednjih i manjih, teško se nosi s pripremom projekata. Zato ćemo u tom segmentu uložiti dodatne napore kako bismo im omogućili da što lakše prođu kroz taj labirint.

Ovdje prije svega govorimo o individualnom pristupu i analizi stanja i potreba poljoprivrednika, koliko su oni uopće spremni za avanturu s EU fondovima, koliko se kvalitetno mogu pripremiti da bi se prijavili na određene natječaje i krenuli u investicije. Baš tu Savjetodavna služba može konkretno pomoći, a kao dugoročni partner moći će pratiti i samu provedbu projekata. Svoje ćemo iskustvo iskoristiti i za informiranje javnosti kako bismo podigli svijest o važnosti poljoprivrede i ruralnog razvoja, s mnogo dobrih i pozitivnih priča, koje će, nadam se, pozitivno utjecati na poljoprivrednike, ruralno stanovništvo, ali i na svekoliku javnost.

U tom smislu u pripremi je i novi Zakon o Savjetodavnoj službi koji će sve rečeno detaljnije definirati, od bolje i kvalitetnije komunikacije Službe s poljoprivrednicima i veće prisutnosti u jedinicama lokalne samouprave do prilagođavanja same organizacijske strukture službe u centrali i podružnicama kako bi bili još brži i efikasniji.

Pred nama je godina izazova, ali i velikih mogućnosti za napredak. Napredak svakog pojedinca ujedno je i napredak Savjetodavne službe u cijelosti. Želim nam zato svima mnogo sreće i uspjeha u radu. Pozivam vas na daljnje zalaganje, kolegijalnost, tolerantnost i zajedništvo te da sve ovo što nas čeka shvatimo kao izazov i priliku za promjene na bolje.

ravnatelj

Zdravko Tušek, dipl. ing. agr.

SADRŽAJ

5	Uvod
6	Djelokrug rada
10	Strateško planiranje
	Izvjешće o radu za 2016. prema organizacijskim cjelinama
12	Međunarodna suradnja
12	Unutarnja kontrola i analize
13	Informiranje
14	Godišnje FADN istraživanje
15	Sektor za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu
16	Organizacija specijalističkog rada
16	Stočarstvo
20	Ratarstvo
25	Hortikultura
28	Zaštita bilja
30	Ekološka poljoprivreda
31	Ribarstvo
33	Agroekonomika
36	Mehanizacija
37	Razvojni programi i projekti
38	Agroekologija
40	Obrazovanje i osposobljavanje
41	Organizacija rada podružnica
44	Sektor za programe i projekte u šumarstvu
45	Uzgajanje i zaštita šuma
46	Savjetodavni rad i projekti
47	Planiranje, evidencije, tržište i razvoj
48	Šumskogospodarski planovi i šumska infrastruktura
49	Odjel za upravljanje informacijskim sustavom
50	Financijsko izvješće
	Plan rada za 2017.
58	Djelokrug rada
60	Sektor za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu
60	Organizacija specijalističkog rada
60	Stočarstvo
61	Ratarstvo
63	Hortikultura
64	Zaštita bilja
65	Ekološka poljoprivreda
66	Ribarstvo
67	Agroekonomika
69	Mehanizacija
69	Razvojni programi i projekti
70	Agroekologija
71	Obrazovanje i osposobljavanje
72	Organizacija rada podružnica
72	Sektor za programe i projekte u šumarstvu
72	Uzgajanje i zaštita šuma
73	Savjetodavni rad i projekti
73	Planiranje, evidencije, tržište i razvoj
74	Šumskogospodarski planovi i šumska infrastruktura
74	Odjel za upravljanje informacijskim sustavom
75	Međunarodna suradnja
76	Informiranje i komunikacija, komunikacijska strategija
77	Vremenski plan
78	Zaposlenici

Uvod

Savjetodavna djelatnost u poljoprivredi i šumarstvu definirana je europskim zakonodavstvom kojim se propisuje obveza postojanja savjetovanja za svaku državu članicu.

U Republici Hrvatskoj od 1991. djeluje Poljoprivredna savjetodavna služba. U proteklih 26 godina došlo je do niza organizacijskih i statusnih promjena, od Sektora poljoprivredne savjetodavne službe pri Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Poljoprivredne savjetodavne službe u sklopu Hrvatske poljoprivredne komore, samostalne Poljoprivredne savjetodavne službe, do današnje Savjetodavne službe.

Do velikih je promjena došlo 2013. pripajanjem specijalista šumarske struke iz bivše Šumarske savjetodavne službe te početkom samofinanciranja uvođenjem nadzora integrirane poljoprivredne proizvodnje, održavanjem edukacija za profesionalne korisnike iz održive uporabe pesticida, mogućnošću naplate djelatnosti iz područja šumarstva. Krajem 2015. počela je provedba mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“, a početkom

2016. mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“.

Međunarodnom suradnjom, radom na međunarodnim projektima i uključenjem u međunarodne organizacije Služba gradi svoje mjesto u Europi.

Od pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji dostava podataka o poljoprivrednim i knjigovodstvenim pokazateljima poljoprivrednih gospodarstva putem sustava FADN (Farm Accountancy Data Network) obveza je koju Služba ispunjava kao ovlaštena institucija u svrhu provođenja zajedničke poljoprivredne politike.

Kao produžena ruka Ministarstva poljoprivrede koja pruža savjetodavne usluge poljoprivrednicima, ribarima i privatnim šumoposjednicima Služba si postavlja nove ciljeve koje tek treba dosegnuti.

Korisnici naših usluga s povjerenjem mogu računati na svih 251 djelatnika raspoređenih u 112 ureda od Iloka do Dubrovnika.

Djelokrug rada

Zakonodavni okvir

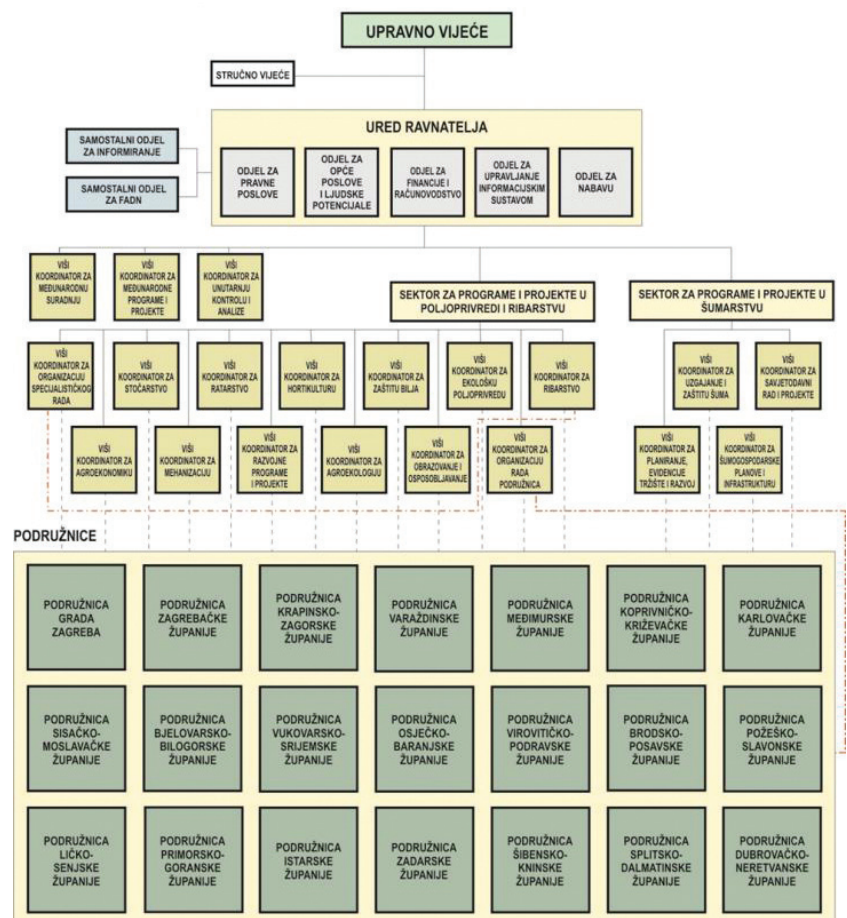
Savjetodavna služba specijalizirana je javna ustanova za obavljanje poslova savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu i unapređenju gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika osnovana Zakonom o savjetodavnoj službi („Narodne novine“ 50/12, 148/13). Osnivač Službe je Republika Hrvatska (RH), a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede. Služba ima svojstvo pravne osobe s pravima i obvezama propisanim Zakonom o savjetodavnoj službi, Zakonom o ustanovama, posebnim zakonima i Statutom Službe.

Temeljem Zakona o savjetodavnoj službi, poslove provođenja stručnog nadzora u integriranoj proizvodnji, organiziranje i izvođenje obrazovanja i osposobljavanja iz područja poljoprivrede, ribarstva,

šumarstva i ruralnog razvoja, Služba obavlja kao javnu ovlast, kao i poslove predlaganja Ministarstvu poljoprivrede odobrenja programa gospodarenja šumoposjednika; predlaganje smjernica gospodarenja i praćenje provedbe gospodarenja šumoposjednika; izradu i predlaganje na odobrenje operativnog godišnjeg plana za šume šumoposjednika; postupanje po zahtjevima za nužnu doznaku stabala u šumama šumoposjednika za koje nisu izrađeni programi gospodarenja; putem licenciranih osoba (izvođača) izvođenje doznake i nužne doznake stabala u šumama šumoposjednika, obilježbe drveta i ostalih šumskih proizvoda; praćenje izdavanja popratnice; utvrđivanje posebnih uvjeta za izgradnju šumske infrastrukture i/ili građevina planiranih prostornim planovima u postupku izdavanja lokacijske dozvole i stručnu potporu šumoposjednicima kod trženja šumskih proizvoda.

Organizacijska struktura

Poslovi Službe, sukladno zakonskoj djelatnosti obavljaju se na području cijele RH u 112 ureda, odnosno ispostava, organizacijski kroz 21 Podružnicu. Uz svakodnevne stručne poslove obavljaju se i specifični specijalistički poslovi koji zahtijevaju svakodnevni obilazak klijenata i dostupnost klijentima na području cijele RH.

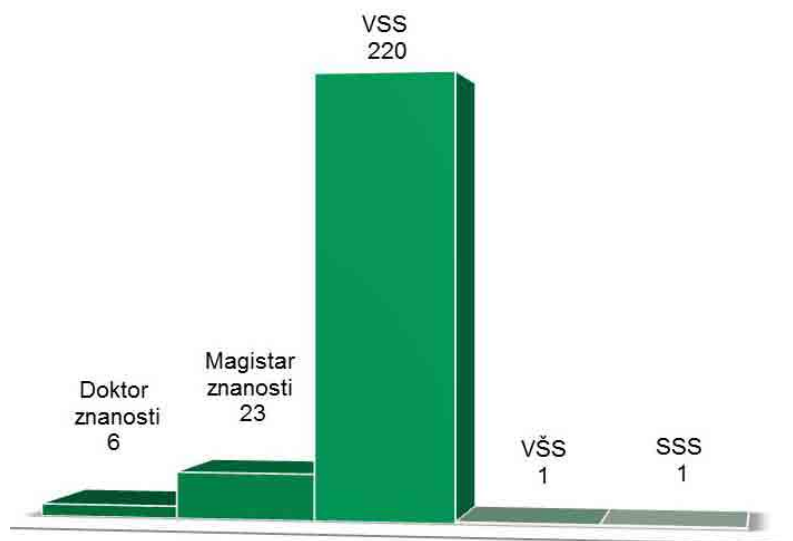


Shema unutarnjeg ustrojstva Savjetodavne službe

Ljudski potencijali (struktura radnika prema stručnoj spremi, dobi i spolu)

Savjetodavna služba ima 251 zaposlenika, od čega 245 zaposlenika na neodređeno vrijeme, a 6 zaposlenika na određeno vrijeme.

Zaposlenici prema stručnoj spremi



Zaposlenici prema zvanju

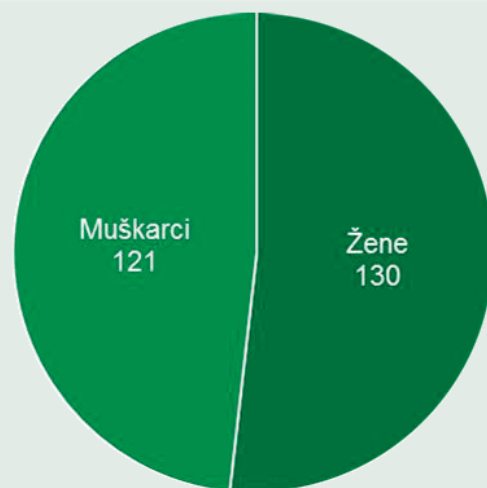
Doktor znanosti	6
Magistar znanosti	23
Diplomirani inženjer agronomije	169
Diplomirani inženjer pomorsko-ribarske tehnologije	1
Magistar inženjer morskog ribarstva	1
Doktor veterinarske medicine	5
Diplomirani inženjer šumarstva	28
Diplomirani ekonomist	8
Diplomirani pravnik	4
Diplomirani inženjer elektrotehnike	1
Profesor geologije i geografije	1
Diplomirani dizajner	1
Diplomirani novinar	1
VŠS	1
SSS	1
UKUPNO	251

Specijalistička struktura zaposlenika

Ustrojstvena jedinica/specijalnost	Stočarstvo	Hortikultura	Ratarstvo	Zaštita bilja	Agroekonomika	Melioracije	Mehanizacija
Ured ravnatelja	0	2	2	1	1	0	0
Grad Zagreb	0	2	0	0	1	0	1
Zagrebačka županija	5	4	1	2	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	2	4	2	1	0	0	0
Varaždinska županija	2	3	2	0	0	0	0
Međimurska županija	2	1	1	2	1	0	0
Koprivničko-križevačka županija	2	2	1	1	0	1	0
Karlovačka županija	1	2	1	3	1	0	0
Sisačko-moslavačka županija	5	2	1	2	1	0	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	4	2	3	2	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	2	2	4	1	1	0	1
Osječko-baranjska županije	3	5	2	1	0	0	0
Virovitičko-podravska županija	2	3	3	1	0	0	0
Brodsko-posavska županija	3	2	3	1	1	0	0
Požeško-slavonska županija	2	3	2	1	0	0	1
Ličko-senjska županija	2	0	0	1	1	0	0
Primorsko-goranska županija	1	1	1	1	0	0	0
Istarska županija	1	2	1	2	0	0	0
Zadarska županija	1	4	0	1	1	0	0
Šibensko-kninska županija	2	2	1	1	1	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	2	9	0	2	0	1	0
Dubrovačko-neretvanska županija	0	6	0	1	0	0	0
Ukupno	44	63	31	28	10	2	3

Ekološka poljoprivreda i agroekologija	Poljoprivredno knjigovodstvo	Ribarstvo	Šumarstvo	Ostalo	Ukupno
2	4	1	6	20	39
0	0	0	0	0	4
0	0	0	2	0	14
0	0	0	1	0	10
0	0	0	1	0	8
0	0	0	1	0	8
0	0	0	1	0	8
1	0	0	2	1	12
1	0	0	3	0	15
1	0	0	3	0	15
0	0	0	0	0	11
1	0	1	1	0	14
0	0	0	1	1	11
1	0	0	0	0	11
1	0	0	1	0	11
0	0	0	1	0	5
0	0	0	2	0	6
0	0	1	1	0	8
0	0	1	0	0	8
0	0	0	0	0	7
1	0	1	2	0	18
0	0	1	0	0	8
9	4	6	29	22	251

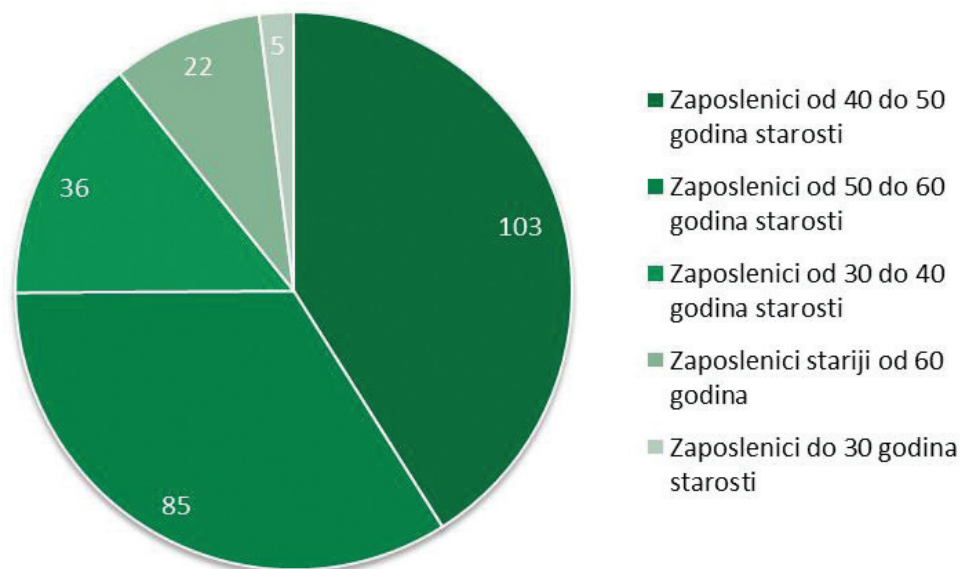
Broj zaposlenika prema spolu



U 2016. godini zaposleno je dvoje zaposlenika na određeno vrijeme, a iz Službe je otišlo 12 zaposlenika.

Za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa raspisano je 11 natječaja za 51 radno mjesto, od čega je zaposleno 34 polaznika, dok je za ostale u tijeku dobivanje pozitivne ocjene od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Broj zaposlenika prema starosnoj dobi



Strateško planiranje

Vizija, misija

Vizija

Bolji životni standard obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, proizvođača hrane, subjekata u ribarstvu i šumoposjednika.

Misija

Razvijati konkurentna i napredna poljoprivredna gospodarstva, subjekte u ribarstvu i šumoposjednike kroz informiranje, savjetovanje i obrazovanje, uz poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse te očuvanje ruralnog prostora njegujući tradiciju i običaje.

Ciljevi ostvareni u 2016. godini

- Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava i subjekata u ribarstvu i šumoposjednika
- Učinkovitije korištenje nacionalnih i EU fondova
- Provođenje godišnjeg FADN istraživanja
- Stručni nadzor integrirane proizvodnje
- Stručno obrazovanje i osposobljavanje poljoprivrednih gospodarstava, subjekata u ribarstvu i šumoposjednika
- Vođenje evidencije za šume šumoposjednika
- Planiranje i administriranje nabave radova u gospodarenju šumama šumoposjednika

Izvješće o radu za 2016. prema organizacijskim cjelinama



Međunarodna suradnja

Međunarodne aktivnosti i rad na projektima Savjetodavne službe poslovi su koji se međusobno sinergijski nadopunjuju. Međunarodna suradnja Službe u 2016. godini odnosila se, uz sudjelovanje Službe u ključnim organizacijama savjetodavnih službi u Europi, na praćenje i analizu djelovanja savjetodavnih službi u EU. Cilj je stvaranje prilika za razmjenu znanja, iskustava i uvid u najbolje prakse organiziranja poljoprivrednog savjetovanja što znatno pridonosi dinamičnijem razvoju naše Službe.

Ključne aktivnosti

- sudjelovanje na sjednicama Izvršnog odbora IALB-a,
- planiranje, priprema, provedba i evaluacija 1. Godišnje skupštine SEASN-a (Mreža savjetodavnih službi jugoistočne Europe), i 3. Regionalne konferencije savjetodavnih službi jugoistočne Europe,
- „Iskaz interesa“ za projekt u okviru mjere M16 „Suradnja“, tema: „Prevenција šepavosti mliječnih krava u Hrvatskoj“,
- sudjelovanje u radu projektnog konzorcija za prijavu Obzor 2020 projekta iz područja RUR (Rural renaissance) 12 – Networking European farms to boost thematic knowledge exchanges and close the innovation gap: „NEFERTITI – **N**etworking **E**uropean **F**arms to **E**nhance **c**Ross **f**er**T**ilisation and **I**nnovation uptake **T**hrough demonstratlon“
- sudjelovanje u radu projektnog konzorcija za prijavu Obzor 2020 projekta RUR (Rural renaissance) 13 – Building a future science and education system fit to deliver to practice: „CERES – **C**ommunity of **E**ducation for **R**ural **E**mpowerment through **S**ustainability“
- Prijava, ugovaranje i priprema projekta Obzor 2020 projekta „PLAID – Peer to peer learning: Accessing Innovation through Demonstration“,
- pokretanje provedbe podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.,
- sudjelovanje u planiranju, pripremi, provedbi i evaluaciji Godišnjeg seminara Savjetodavne službe (veliki ad-hoc tečaj, provedba podmjere 2.3.),

Unutarnja kontrola i analize

Sukladno opisu radnog mjesta i prema nalogu ravnatelja Savjetodavne službe, tijekom 2016. godine odrađeno je više kontrola i izrađeno više analiza. Kontrolirao se rad službenika na terenu na način da su se kontaktirala obiteljska poljoprivredna gospodarstva i utvrđivalo njihovo zadovoljstvo radom Službe i radom službenika koji OPG obilaze i savjetuju. Na isti se način kontroliralo i korištenje privatnih automobila u službene svrhe (tzv. kilometraža).

Na traženje ravnatelja izrađeno je više analiza, kao što je npr. analiza korištenja službenih automobila, analiza primitaka, analiza mogućnosti registracije Savjetodavne službe kao ustanove za obrazovanje odraslih i sl.

Informiranje

Savjetodavna služba u nacionalnim medijima bila je prisutna kroz standardne objave u sklopu sustava izvještajno-prognoznih poslova za zaštitu bilja, te stalnim stručnim savjetima savjetnika. Predstavljanjem novog rada kroz mjeru M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i mjeru M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.

U svim objavama u nacionalnim medijima u 2016. godini Savjetodavna služba je prikazana u pozitivnom svijetlu, bez kritičkih osvrtâ na rad.

„Plodovi zemlje“ kao najgledanija stručna emisija ne može proći bez sudjelovanja savjetnika, u prilogima predstavljajući cjelokupan rad Savjetodavne službe te informirajući gledatelje i korisnike o novostima u radu Savjetodavne službe i poljoprivrednoj politici ukupno.

Savjetodavna služba ima i nekoliko tisuća pretplatnika na „newsletter“ i preporuke za zaštitu bilja koje se šalju besplatno pretplatnicima na e-poštu, ali novom mrežnom stranicom omogućeno je i to da portali, s naglaskom na lokalne, mogu preporuke objavljivati automatski kroz „combo boxeve“ koje postavljaju na

svoju stranicu. Na taj način Savjetodavna služba ima besplatnu reklamu, dolazimo do poljoprivrednika vrijednim sadržajem, a portali imaju korisnu i zanimljivu informaciju. Također, Savjetodavna služba je nakon redizajniranja mrežne stranice pokrenula i svoju stranicu na Facebooku, gdje prenosi vijesti sa svoje mrežne stranice.

Posebno treba naglasiti dobru suradnju s Gospodarskim i Mljekarskim listom. Suradnja s Gospodarskim listom urodila je zajedničkom organizacijom skupa hrvatskih povrčara, koji je već postao tradicionalan. U 2016. godini organiziran je 2. stručni seminar za proizvođače povrća u Hrvatskoj koji se održao od 30. studenog do 2. prosinca 2016. u Termama Sveti Martin u Svetom Martinu na Muri.

Tiskane su brošure o pesticidima, Katalog savjetničkih paketa te letak o Savjetodavnoj službi u nakladi od 101 000 primjeraka, što je i dostavljeno na adrese svih korisnika poljoprivrednih potpora.

Za promidžbu *Sheme školskog voća i povrća* izrađen je kratak radijski spot, kojim je na Otvorenom radiju prezentiran ovaj program, ali i Savjetodavna služba.



Godišnje FADN istraživanje

Ministarstvo poljoprivrede RH odgovorno je za organizaciju i stručnu provedbu sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN), donošenje nacionalnog zakonodavnog okvira, praćenje i nadzor provođenja godišnjih istraživanja, sudjelovanje u radu i pružanje administrativne podrške Nacionalnom odboru FADN-a kao stručnom tijelu za nadzor provedbe sustava.

Svrha FADN sustava:

- praćenje dohotka poljoprivrednih gospodarstava
- ocjena gospodarske učinkovitosti poljoprivredne proizvodnje
- analiza učinkovitosti mjera poljoprivredne politike
- FADN sustav obvezne su uspostaviti sve države članice EU.

Sustav FADN na razini EU vodi upravljački odbor FADN-a koji čine predstavnici Agencije za vezu (Liaison Agency) svih država članica. Uloga Agencije za vezu, kao tijela čije odluke u RH provodi Savjetodavna služba propisana je člankom 7. Uredbe (EZ) br. 1217/2009, a obuhvaća:

- izradu plana organizacije i provedbe FADN istraživanja
- izradu obrazaca i uputa za prikupljanje podataka u FADN istraživanju

- prikupljanje podataka na reprezentativnom uzorku poljoprivrednika
- obradu i kontrolu podataka FADN istraživanja
- ustroj i vođenje baze podataka FADN sustava
- izradu individualnih izvještaja za poljoprivrednike u FADN sustavu
- izračun Standardnih rezultata
- izradu izvještaja o provedbi FADN istraživanja
- komunikaciju s nadležnim tijelom Europske komisije.

U provedbi FADN istraživanja u 2016. godini, osim četiri djelatnika zaposlena u središnjem uredu Savjetodavne službe, bilo je uključeno i 58 djelatnika Savjetodavne službe na terenu, koji su sudjelovali u odabiru i privoli poljoprivrednih gospodarstava na istraživanje te prikupljali podatke na 1389 odabranih poljoprivrednih gospodarstava.

Set podataka istraživanja FADN za rač. 2015. godinu dostavljen je Europskoj komisiji korištenjem RICA 1 sustava, te je potvrđen 16. prosinca 2016. godine.

Provedba FADN istraživanja financirana je u cijelosti iz sredstava EU (Standardna naknada) koja su utrošena za nabavu nefinancijske imovine vezane za daljnji razvoj sustava FADN, podmirivanje rashoda koji se odnose na organizaciju rada, organizaciju i provedbu FADN istraživanja, edukaciju djelatnika, te nabavu promotivnog materijala za poljoprivredna gospodarstva uključena u FADN istraživanje.



Sektor za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu

Intenzivni su bili poslovi savjetovanja i pružanja stručne pomoći poljoprivrednicima u sustavu ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje, u svim granama stočarske proizvodnje, te voćarstvu, vinogradarstvu, povrćarstvu i maslinarstvu, vezano za primjenu suvremenih tehnologija uzgoja na bazi održive i konkurentne proizvodnje, poštivanja načela dobre poljoprivredne i ekološke prakse te dostizanje standarda u očuvanju okoliša i dobrobiti životinja. Savjeti su se najvećim dijelom odnosili na poštivanje zakonodavnih propisa, učinkovito korištenje resursa i pravodobno provođenje određenih agrotehničkih mjera te savjetovanje o uzgoju i trženju poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva, mogućnostima i uvjetima za ostvarivanje financijskih i drugih potpora, održivom razvoju poljoprivrede i ribarstva i drugo.

Posebna pozornost u radu Savjetodavne službe odnosila se na savjetodavnu potporu pri planiranju projekata i prijavi projekata na mjere iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., Nacionalnog programa pomoći sektoru vina, Operativnog programa za ribarstvo i Nacionalnog pčelarskog programa.

Glavnina savjetodavnih aktivnosti provodila se kroz Mjeru 01 tip operacije 1.1.1. „Strukovno

osposobljavanje za višestruku sukladnost, paket mjera poljoprivrede, okoliš i klimatske promjene, ekološki uzgoj“ te tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“, putem tečajeva kao i kroz Mjeru 02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ podmjeru 2.1. „Potpora za pružanje savjetodavnih usluga“ putem savjetovanja na PG-u ili u uredu.

Kroz Izvještajno prognozne poslove predviđala se jačina pojave štetnih organizama i određivao optimalni rok i mjera za njihovo suzbijanje, kako bi se spriječile ili smanjile štete u poljoprivrednoj proizvodnji.

Provodila se i osnovna izobrazba o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida temeljem ovlaštenja za modul za profesionalne korisnike, te obavljao nadzor integrirane proizvodnje.

Temeljem podnesenog Godišnjeg plana aktivnosti i Odlukom ministra poljoprivrede održavala su se predavanja u okviru *Sheme školskog voća i povrća*. Pružala se pomoć poljoprivrednicima u podnošenju zahtjeva za potpore i provodila FADN istraživanja.



Organizacija specijalističkog rada

Tijekom protekle godine najviše se radilo na planiranju, organiziranju i provedbi mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“.

Nakon što je Ministarstvo poljoprivrede prihvatilo Godišnji plan provedbe mjere M02, „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, radilo se na organiziranju provedbe savjetovana te izradi novog sustava praćenja i izvještavanja SEMIS.

Radilo se na pripremi i izdavanju tiskanih materijala za djelatnike Savjetodavne službe te materijala za

poljoprivrednike. Kao rezultat navedenog tiskani su Priručnik o provedbi savjetovana i Katalog savjetničkih paketa.

Održavani su sastanci i skupovi na kojima je prezentiran novi sustav savjetovanja poljoprivrednika.

Implementacija sustava savjetovanja poljoprivrednika na terenu bila je vezana uz stalno informiranje i pomoć djelatnicima Savjetodavne službe na terenu, jednako kao i praćenje provedbe.

Kontinuirana suradnja sa ostalim koordinatorima na poboljšanju znanja i vještina namijenjenih poljoprivrednicima.

Stočarstvo

Ostvarivanje prvog općeg cilja *Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava* u stočarskoj proizvodnji, prema Strateškom planu Savjetodavne službe, u 2016. godini iziskivalo je velik rad i sudjelovanje službenika stočarske specijalnosti u raznim aktivnostima. Sukladno propisima i aktima Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede i EU izvršavane su i aktivnosti sukladno ostalim ciljevima kojima su obuhvaćena stočarska gospodarstva prema Strateškom planu Savjetodavne službe.

Zbog specifičnosti stočarske proizvodnje te radi bolje učinkovitosti provođenja različitih aktivnosti u granama stočarstva, kao što su govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo, peradarstvo, pčelarstvo, prerada mlijeka i mesa te ekološko stočarstvo, djeluju specijalistički timovi i radne grupe. To su: stručni radni tim za provedbu aktivnosti vezanih uz korištenje sustava NorFor i alata za optimizaciju obroka hrane za životinje (tim za hranidbu krava), pregled muznih uređaja, travnjaštvo, sirarstvo i sl. Specijalističke aktivnosti odvijale su se prema intervencijskim planovima unutar županijskih podružnica i programima radnih grupa i timova. Najviše radnih sati savjetnika specijalista za stočarstvo u 2016. godini utrošeno je na pojedinačni intenzivan savjetodavni rad s uzgajivačima, na rad s raznim organizacijama uzgajivača te na metode savjetovanja putem medija, stručnih članaka i predavanja. U cilju stručnog

savjetovanja savjetnici specijalisti za stočarstvo (46) koristili su novi savjetodavni alat uveden za rad s korisnicima. Ovisno o vrsti proizvodnje i ciljevima koji se u proizvodnji žele postići, korisnicima je putem *Kataloga savjetničkih paketa* ponuđeno 14 specijalističkih savjetničkih paketa u stočarskoj proizvodnji te savjetnički paket *Poljoprivredno gospodarstvo mješovite proizvodnje*. Aktivnosti su se provodile u sklopu mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“. Od ukupno aktiviranih 3.270 savjetničkih paketa korisnika, njih 1.856 bilo je iz stočarstva uključujući i savjetnički paket *Poljoprivredno gospodarstvo mješovite proizvodnje*. Specijalističkih savjetničkih paketa iz stočarstva bilo je 323 (bez savjetničkog paketa *Poljoprivredno gospodarstvo mješovite proizvodnje*).

Govedarstvo, koje se temelji na dva osnovna proizvoda, mlijeku i mesu, najzahtjevnija je grana stočarske proizvodnje te su i potrebe za savjetovanjima proizvođača najveće. Osim uobičajene konvencionalne proizvodnje mlijeka, kao najkompleksnije proizvodnje, te klasičnog modela tova goveda, standard postaje i savjet u posebnom proizvodnom sustavu krava-tele, gdje je osnovni proizvod tele. Zbog potrebe proizvodnje voluminozne krme i žitarica kao koncentriranog dijela krmiva, stalna je potreba zajedničkog nastupa savjetnika

ratarske i stočarske specijalnosti. Uobičajeni stručni savjetodavni rad odvijao se primarno na području koje savjetnik teritorijalno pokriva, a po potrebi i šire. Najviše vremena utrošeno je na pojedinačni intenzivni savjetodavni rad s uzgajivačima goveda te na rad s organizacijama uzgajivača, a savjetovanja su se vršila i putem medija, stručnih članaka i predavanja. Pojedinačni intenzivni rad s uzgajivačima goveda temelji se na rezultatima kontrole mliječnosti na osnovu kojih se daju savjeti za poboljšanje „managementa“ stada, hranidbe, reprodukcije, zaštite zdravlja životinja te hranidbe podmlatka i uzgoja. Sva gospodarstva koja se intenzivno savjetodavno prate (od ove godine i kroz savjetničke pakete) velikim dijelom primjenjuju preporuke, posebno u segmentu uzgoja te proizvodnje voluminozne krme i hranidbe. Osobito su traženi savjeti u području uzgoja, proizvodnje voluminozne krme, održavanja travnjaka, hranidbi goveda, planu gospodarenja stajskim gnojem, zaštiti zdravlja životinja (dobrobiti) te savjeta vezanih uz investicije u objekte govedarske proizvodnje, pogotovo kod postavljanja projektnog zadatka vezanog uz gradnju ili adaptaciju farmi. Uz to pružani su i savjeti o tehnologiji u proizvodnji, planu potreba i kapacitiranju voluminozne i ostale stočne hrane te vezano uz izgradnju kapaciteta za deponiranje stajskog gnoja i gnojovke. Klijenti su bili uzgajivači, korisnici *Mjera iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.*

Aktivnosti koje pridonose unapređenju proizvodnje i dizanju konkurentnosti ostvarile su se u radu s organizacijama uzgajivača goveda, osobito u područjima gdje savjetnici specijalisti za govedarstvo djeluju kroz ulogu stručnog tajnika. Rezultat suradnje i izravan doprinos djelatnika jest priznanje od Ministarstva poljoprivrede koncem 2016. godine, Saveza udruga uzgajatelja simentalnog goveda Zagrebačke županije kao jedine proizvođačke organizacija za meso u sektoru govedarstva u Hrvatskoj. U 2016. godini ostvareni su veliki uspjesi u uzgoju rasplodnih bikova za UO simentalne pasmine: bikovi Mozilla i Hevin BB (od uzgajatelja iz Zagrebačke županije) ušli su u CUO Varaždin jer imaju vrlo konkurentne genomske testove na europskoj razini. Prije cijepjenja protiv bolesti kvrgave kože CUO Varaždin je izveo naše mlade bikove Wamuresa i Mozillu (obadva uzgojena u zagrebačkoj županiji) u njihov matični centar BVN u Bavarskoj (dio EuroGenetika) jer su iznimno zanimljivi i bavarskim uzgajivačima simentalca. Ukupno je u 2016. godini od uzgajivača iz Zagrebačke županije genotipizirano 23 muška i dva ženska teleta vrhunskih pedigreea. U prošloj godini objavljen je velik broj stručnih priloga stočarske tematike, kako u raznim specijaliziranim radijskim emisijama, tako povremeno i u HTV-emisiji *Plodovi zemlje*. Stalno objavljivanje stručnih članaka na mrežnoj stranici Službe privlači pozornost uzgajivača. Na području Istre ostvarena je

suradnja sa Savezom uzgajivača istarskog goveda, a predstavnik Službe sudjeluje u licenciranju bikova i voditelj je uzgojnog programa istarskog goveda. Savjetnici su nastavili aktivno sudjelovati u osnivanju i radu mnogobrojnih udruga uzgajivača i zadruga poljoprivrednika, saveza te proizvođačkih organizacija (PO) gdje se ističe suradnja s PO Drava – Sava te PZ UPO Centar Simentalac. Specijalisti su sudjelovali u organizaciji i suorganizaciju raznih manifestacija i izložbi goveda, ovaca i koza te peradi.

Rubrika **Savjetodavstvo** u specijaliziranom mjesečnom časopisu *Mljekarski list* i s uvijek aktualnim temama postala je prepoznatljiva proizvođačima. Objavljuju se stručni članci specijalista različitih područja proizvodnje mlijeka. Uzgojne preporuke objavljuju se u časopisu *Uzgoj goveda*.

Vezano uz provođenje dosadašnjih stručnih predavanja za uzgajivače, tijekom prošle godine intenzivno su pripremani izvedbeni programi Strukovnog osposobljavanja za poljoprivrednike u području Stočarstva te se počelo s provedbom tečajeva različitog vremenskog trajanja. Tečajevi se provode u okviru mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ kroz tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“. U okviru programa Govedarstvo pripremljeni su tečajevi *Proizvodnja mlijeka, Proizvodnja goveđeg mesa i Zahtjevi higijene mužnje u primarnoj proizvodnji mlijeka*.

Nakon višegodišnjeg upoznavanja s nordijskim sustavom NorFor, sustavom za procjenu hranjive vrijednosti krmiva i optimizaciju obroka, krajem 2016. godine suradnja je unaprijeđena potpisivanjem Ugovora o ustupanju licencije za sustav optimizacije hranidbe goveda (NorFor Feed Ration Optimizer™) za dvadeset djelatnika. Time je Službi omogućeno sudjelovanje s određenim brojem članova u mreži NorFor-a, kao i znanstveno savjetodavnoj skupini. Osnovan je stručni radni tim za provedbu aktivnosti vezanih uz korištenje sustava (alata) za optimizaciju obroka u hranidbi čime je ojačan sektor govedarstva. Kao nadogradnja na ovaj sustav nastavljene su i aktivnosti pripreme prijedloga projekta *Uvođenje jedinstvenog nacionalnog sustava procjene hranidbene vrijednosti krmiva u hranidbi preživača*.

U okviru Programa stručnog osposobljavanja savjetnika dvoje službenika specijalista stočarstva u razdoblju od 19. do 23. rujna 2016., bili su u Švedskoj na Treningu trenera boraveći na odabranim farmama u svrhu *Specijalizacije u hranidbi* s temom osposobljavanja: *Korištenje inovativnih, okolišno održivih, poboljšanih tehnika proizvodnje*. Po završetku tečaja polaznici su osposobljeni stečena znanja, vještine, metode te

optimalna rješenja iz područja upravljanja hranidbom samostalno koristiti i kao treneri prenositi na sve ostale savjetnike stočarske specijalnosti.

Program edukacije primarnih proizvođača hrane (proizvođača mlijeka) prema napatku Ministarstva poljoprivrede nastavljen je i u 2016. godini praćenjem pojave aflatoksina u mlijeku. Savjetodavna služba kontinuirano je provodila pojačane aktivnosti prema Programu edukacije proizvođača mlijeka pod nazivom „Aktivnosti usmjerene na prevenciju moguće pojave prisutnosti aflatoksina u mlijeku“ usklađene i koordinirane s Ministarstvom poljoprivrede.

Prerada mlijeka (sirarstvo) kojom se sve više bave proizvođači mlijeka te izravna prodaja proizvoda krajnjem potrošaču područje je kojim se bavi **Radna grupa za sirarstvo**. Tijekom 2016. godine nastavljeno je s aktivnostima i suradnjom sa županijskim udrugama malih sirara te Savezom malih sirara RH *SirCro* gdje im Savjetodavna služba osigurava stručnu podršku, a Udruge osiguravaju potrebna financijska sredstva. Na taj je način organizirano studijsko putovanje za prerađivače mlijeka i mesa. Održan je i 2. *Hrvatski festival tradicijskih sireva* u Zagrebu kao najveća manifestacija u sirarstvu u zajedničkoj organizaciji Saveza, Službe, HPA i Grada Zagreba i to kao dvodnevna edukativna, promotivna i prodajna manifestacija. Organizirana je izložba te ocjenjivanje sireva gdje su kao članovi ocjenjivačke komisije sudjelovali članovi radne grupe za sirarstvo. Krajem godine započeto je i održavanje tečajeva u okviru programa *Prerade* s nazivima osposobljavanja *Prerada mlijeka* te *Uvjeti sigurnosti hrane u proizvodnji i preradi mlijeka* koji se provode kroz mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“. U teoretskom dijelu obuhvaćena su stručna predavanja počevši od kvalitete mlijeka do proizvodnje raznih vrsta sireva, označavanja, uređenja objekata, higijene,

a u praktičnom dijelu bila je prikazana izrada više vrsta sireva (svježeg, polutvrdog, škripavca, skute), jogurta, vrhnja, maslaca, sirnih rolada. Prije početka provedbe tečajeva organizirane su i jednodnevne praktične radionice izrade sireva. Aktivnosti savjetovanja provedene su korištenjem specijalističkih savjetničkih paketa *Prerada mlijeka* vezano uz tehnologiju prerade mlijeka, registraciju objekata, označavanje proizvoda i izradu potrebne tehničke dokumentacije, skice objekata, tehničko-tehnološke projekte, planove i evidencije, a traženi su i savjeti o mogućem financiranju investicija kroz mjere ruralnog razvoja. Od ostalih važnijih aktivnosti organizirani su dani otvorenih vrata u nekoliko sirana Zagrebačke županije te promocija robne marke ZG Sirek. S mljekarsko-stočarskom zadrugom „Proizvodi sela“ iz Zaprešića pokrenut je projekt stvaranja inovativnog proizvoda – bankskog sira. U Karlovačkoj županiji, u suradnji s više različitih subjekata, provodilo se nekoliko međunarodnih projekata u području sirarstva, a jedan od njih je *Cheese Sense – Okusi sira*. Pokrenuto je osnivanje *Udruge degustatora sira RH* te *Udruge za promicanje kulture konzumacije sira*. U Šibensko-kninskoj županiji provodile su se aktivnosti za zaštitu izvornosti autohtonih proizvoda – sira iz *mišine*. Tijekom 2016. zapažene su bile i aktivnosti u registraciji novih mini sirana na cijelom području Hrvatske.

Svinjogojstvo, iako u velikoj krizi, i dalje je po zastupljenosti druga grana stočarstva. Zbog brzog obrta životinja u svinjogojstvu se najbrže vraćaju uložena sredstva. Savjetodavne usluge tražili su uglavnom svinjogojci s obiteljskih gospodarstava, a aktivnosti savjetovanja provedena su korištenjem specijalističkih savjetničkih paketa *Proizvodnja prasadi* te *Tov svinja*. Takva gospodarstva svinje uglavnom drže na tradicionalan način i nerealno je očekivati veće promjene bez korištenje kvalitetne genetske osnovice bez koje se ne može ostvariti zadovoljavajuća proizvodnja te bez značajnije potpore u materijalnom



smislu za obnovu postojećih proizvodnih sustava. Zbog problema tržišta i veličine proizvodnih jedinica u ovoj proizvodnji rezultati su minimalni, no sve više uzgajivača počinje se baviti preradom svinjskog mesa te se dodatno traže savjeti o izgradnji i opremanju objekata za preradu, a organizirani su i obilasci onih OPG-a koji se time već bave. Povećan je broj savjeta u reprodukciji i uzgoju oko povećanja broja prasadi po krmači, povećanja broja odbite prasadi po krmači, o poboljšanju hranidbe suprasnih krmača i nazimica te odabiru pasmina za uzgoj i križanja. Savjetima o poboljšanju uvjeta držanja i pravilnoj prevenciji smanjene su pojave bolesti koje uzrokuje *Escherichia coli*, što predstavlja velik problem na obiteljskim gospodarstvima. U 2016. godini nastavljen je trend savjetovanja ulaganja u objekte za preradu mesa u suhomesnate proizvode od vlastite sirovine. Nekoliko je uzgajivača u uzgoj, radi bolje kvalitete mesa za preradu, uvelo ekstenzivne pasmine, kao što je crna slavonska svinja. Što se tiče intenzivne svinjogojske proizvodnje koja se odvija u uvjetima visoke razine tehničko-tehnološke opremljenosti s informatiziranom hranidbom i visoko proizvodnim potencijalom hibridnih genotipova svinja, prisutna je na malom broju specijaliziranih svinjogojskih farmi.

Ovčarstvo i kozarstvo s trendom povećanja broja matičnih stada, primjerice u Lici, odraz je većeg interesa potražnje za ovčjim i kozjim mlijekom nego što se proizvodi. Savjetovanje su tražili proizvođači s obiteljskih gospodarstava, a aktivnosti su provedene korištenjem specijalističkih savjetničkih paketa *Proizvodnja ovčjeg/kozjeg mlijeka* te *Proizvodnja janječeg/jarećeg mesa*. Vezano uz realizaciju zaštite ličke janjetine traženi su i savjeti ovčara o uvjetima koje moraju zadovoljiti kako bi janjci bili prodavani pod „brandom“ ličke janjetine.

Peradarstvo je na obiteljskim gospodarstvima sve popularnije zbog uzgoja peradi na tradicionalan način za proizvodnju mesa i jaja. Posljednjih godina sve je prisutniji uzgoj izvornih pasmina peradi slobodnim

načinom držanja. Takvi proizvodi ujedno postižu i višu cijenu od proizvoda dobivenih na konvencionalan način. Takva su gospodarstva bila korisnici savjeta o tehnologiji proizvodnje te uzgoja kokoši hrvaticice, držanja kokoši radi proizvodnje jaja te formiranja matičnih jata korištenjem specijalističkih savjetničkih paketa *Tov peradi* te *Proizvodnja konzumnih jaja*. Nastavljena je suradnja s Hrvatskim savezom uzgajivača kokoši hrvaticice RH, kao i pojedinačne aktivnosti s uzgajivačima kokoši hrvaticice, osobito radi pripreme za Državnu izložbu izvornih pasmina peradi RH.

Pčelarstvo je grana koja je zadnjih godina neprestano imala trend rasta proizvodnje zahvaljujući dobroj organiziranosti pčelara te među ostalim i zbog doprinosa provedenih savjetovanja savjetnika specijalista za to područje. Takva gospodarstva bila su korisnici savjetovanja korištenjem specijalističkog savjetničkog paketa *Pčelarstvo – proizvodnja meda i pčelinjih proizvoda*. Najtraženiji su savjeti o tehnologiji pčelarenja, dobroj pčelarskoj praksi, bolestima pčela te povećanju proizvodnje meda i ostalih pčelinjih proizvoda, kao i povećanju konkurentnosti na tržištu. Služba je sudjelovala u organizaciji i provedbi tri međunarodna pčelarska sajma u Republici Hrvatskoj. Nastavljena je aktivna suradnja s domaćim i inozemnim pčelarskim udrugama.

Kao članovi u mnogobrojnim povjerenstvima specijalisti stočarstva pridonijeli su sudjelovanjem i u raznim stručno-operativnim radnim skupinama, stručnim savjetima (praćenje stanja u proizvodnji i preradi mlijeka MP) te u povjerenstvima za izradu pravilnika za provedbu mjera ruralnog razvoja. Tijekom provedbe i nakon završetka projekata odobrenih od Vijeća za istraživanja u poljoprivredi sudjelovali su u prijenosu znanja i tehnologija sa znanstvenih institucija na poljoprivredna gospodarstva, a specijalisti stočarstva bili su veza između djelatnosti primijenjenog istraživanja i savjetodavnog rada.



Ratarstvo

Stručni poslovi, s ciljem razvoja konkurentnih i naprednih poljoprivrednih gospodarstva kroz informiranje, savjetovanje i obrazovanje, uz poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, koje su službenici ratarske specijalnosti obavljali tijekom protekle godine, mogu se grupirati u nekoliko skupina:

Provođenje sortnih pokusa u ratarskim kulturama: pšenici, uljanoj repici, kukuruзу, heljdi, soji, krmnom bilju i povrću, uz primjenu pravilne agrotehnike, organizacija demonstracija, „Učionica na otvorenom“ i „Dana polja“. Nakon provođenja navedenih aktivnosti, kroz organizaciju Dana polja, stručnih predavanja i putem medija prezentiraju se i interpretiraju postignuti rezultati. Održane su javne berbe kukuruза u Međimurskoj i Virovitičko-podravskoj županiji.

Provođenje gnojidbenih pokusa, praćenje stanja plodnosti tla, prikazi kalcizacije i svih agrotehničkih mjera koje se mogu provesti u cilju održavanja i/ili povećanja plodnosti tla, mikrobiološke aktivnosti, očuvanja sadržaja organske tvari tla, strukture tla i smanjenja potrošnje dušičnih gnojiva uvođenjem mahunarki u plodored i korištenjem inokuliranog sjemena.

Pokusi u organizaciji i provođenju Savjetodavne službe provode se s ciljem edukacije poljoprivrednih proizvođača, ali i radi razmjene praktičnih iskustava terenskih agronoma. Tijekom 2016. godine organizirane su „Učionice na otvorenom“ i „Dani polja“ na području Koprivničko-križevačke, Međimurske i Virovitičko-podravške županije:

- 31. svibnja u Goli: „Lucerna – agrotehnika proizvodnje i zaštita usjeva od korova“
- 2. lipnja u Virju: „Proteinski usjevi – agrotehnika proizvodnje“
- 10. lipnja u Murskom Središću: „Sortiment pšenice i efekti treće prihrane na različitim sortama“
- 14. lipnja u Subotici Podravskoj: „Sortiment pšenice“
- 16. lipnja u Đurđevcu: „Sortiment uljane repice“
- 17. lipnja u Murskom Središću i Selnici: Dani polja uljane repice i pšenice“

- 20. srpnja u Peterancu: „Kalcizacija – utjecaj na prinos i kvalitetu pšenice“
- 28. listopada u Vaškoj: „Javna berba komparativnog i gnojidbenog pokusa kukuruза“
- 2. studenog u Hlapičina: „Javna berba komparativnog pokusa kukuruза“

Ove aktivnosti provedene su u suradnji s oplemenjivačima bilja, selekcionerima, distributerima sjemena, gnojiva i poboljšivača tla, kao i proizvođačima sredstava za zaštitu bilja te znanstvenim i stručnim ustanovama. Reforma zajedničke poljoprivredne politike i Program izravnih plaćanja za razdoblje od 2015. do 2020. godine donosi mnoge novosti, koje se uvelike odnose na dobro gospodarenje tлом na oraničnim površinama. Postoje potrebe poljoprivrednih proizvođača za povećanjem znanja, vezanih uz provođenje „zelenih praksi“. U cilju edukacije što većeg broja poljoprivrednih proizvođača organizirana su stručna predavanja, ali i prikazi provođenja zelene gnojidbe, sjetve „poljskih traka“ i pokrovnih usjeva. Na području Međimurske županije viša stručna savjetnica za ratarstvo Suzana Pajić provodi sortni demonstracijski pokus kukuruза već 11 godina u kontinuitetu, sortni pokus pšenice 10 i uljane repice 9 godina. Demonstracijski pokusi kukuruза, koje provodi Savjetodavna služba na još 2 lokacije u Hrvatskoj, na području Vukovarsko-srijemske (provode ih Đuro Cerovčec i Gordan Sučić) i Virovitičko-podravške županije (provodi ih Siniša Hrgović) izvor su podataka o adaptabilnosti kultivara na različite uvjete proizvodnje, ali i poligon za edukaciju poljoprivrednih proizvođača i stručnjaka – agronoma. Rezultate postignute tim pokusima savjetnici prezentiraju na stručnim skupovima, a temelj su za stručne preporuke na području rada svakog savjetnika.

Znatan dio vremena svi službenici ratarske specijalnosti proveli su u organizaciji, izvođenju i administriranju edukacija za poljoprivrednike korisnike mjere M10 „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene“ i mjere M11 „Ekološki uzgoj“ Programa ruralnog razvoja sukladno kompetencijama. Tijekom 2016. godine smanjio se intenzitet poslova ovlaštenih predavača u provođenju izobrazbe o održivoj uporabi pesticida kao i nadzora integrirane proizvodnje u čijem provođenju sudjeluju ratarski specijalisti. Tijekom prosinca 2016. održano je prvo strukovno osposobljavanje iz programa Ratarstvo za poljoprivredne proizvođače, a održavanje se intenzivno nastavlja u 2017. godini.

Tijekom protekle godine službenici ratarske specijalnosti izradili su publikacije koje su javno dostupne na mrežnim stranicama Savjetodavne službe. Publikacije: Strne žitarice i heljda. Uz navedene publikacije objavljeni su popisi sorata na

je i na Natjecanju orača srednje Europe, 19.-20. svibnja 2016. (Siniša Hrgović, Ivan Ključec) i na 63. svjetskom natjecanju u oranju, York – Engleska (Siniša Hrgović, Marina Kalistović, Ivan Ključec, Tatjana Međimurec) u periodu 7.-15. rujna 2016.

Ime publikacije	Autori
Agrotehnika proizvodnje pšenice (<i>Triticum aestivum L.</i>)	Suzana Pajić, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje ječma (<i>Hordeum vulgare L.</i>)	Ljubomir Duvnjak, dipl. ing. agr. mr. sc. Tatjana Međimurec
Agrotehnika proizvodnje pira (<i>Triticum spelta L.</i>)	mr. sc. Tatjana Međimurec
Agrotehnika proizvodnje zobi (<i>Avena sativa L.</i>)	mr. sc. Tatjana Međimurec
Agrotehnika proizvodnje raži (<i>Secale cereale L.</i>)	mr. sc. Tatjana Međimurec
Agrotehnika proizvodnje pšenoraži (<i>Triticale Müntzing, x Triticosecale Wittmack ex Camus</i>)	mr. sc. Tatjana Međimurec
Agrotehnika proizvodnje heljde (<i>Fagopyrum esculentum Moench</i>)	Mara Bogović, mag. ing. agr.

tržištu Republike Hrvatske. Na prikupljanju podataka o aktualnom sortimentu radili su Suzana Pajić, Ljubomir Duvnjak, Ivan Ključec, Mihaela Čuhnil, Mara Bogović i Tatjana Međimurec.

Tijekom vegetacije savjetnici ratari pratili su i analizirali aktualno stanje ratarskih usjeva te preporučivali provođenje agrotehničkih mjera, osobnim radom na terenu i/ili putem mrežne stranice Savjetodavne službe te ostalih medija. Redovito se objavljuju stručni članci i preporuke u stručnim tiskovinama: Gospodarski list, Mljekarski list, Agroglas, poljoprivredni portal Večernjeg lista i Poslovnog dnevnika, zatim u lokalnim i regionalnim tiskovinama, na radijskim postajama i u specijaliziranim emisijama na nacionalnoj televiziji (Plodovi zemlje) ili u prilogima objavljivanima na regionalnim televizijskim postajama.

Savjetnici ratarske specijalnosti sudjelovali su u radu Povjerenstava na razini županija i jedinica lokalne samouprave (gradovi, općine) za utvrđivanje/popis šteta od elementarnih nepogoda (kasni proljetni mraz/tuča) na različitim poljoprivrednim kulturama, koje su nastale krajem travnja 2016. na području cijele RH, kao članovi i/ili predsjednici povjerenstava. Sudjelovali su i pri izradi mišljenja za procjenu ugroženosti i mišljenja za strategije razvoja jedinica lokalne samouprave.

Velik broj savjetnika ratarske specijalnosti aktivno sudjeluje u pripremi, organizaciji i provođenju natjecanja orača na županijskoj i državnoj razini. Tijekom 2016. dio specijalista za ratarstvo sudjelovao

Službenici ratarske specijalnosti sudjelovali su u kreiranju mjera agrarne politike tijekom 2016. godine kroz rad u stručnim povjerenstvima i stručnim sastancima:

- Povjerenstvo za izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o plasiranju sjemena žitarica na tržište (Tatjana Međimurec);
- Stručno povjerenstvo za izradu Uredbe o izmjenama Uredbe o obrascu i načinu vrednovanja gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (Tatjana Međimurec);
- Povjerenstvo za izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o plasiranju sjemena povrća na tržište (Mara Bogović);
- Sastanci predstavnika Republike Hrvatske (Ministarstvo poljoprivrede, Udruga proizvođača povrća i voća „Zeljari“ Općine Vidovec, predstavnici Varaždinske županije te nezavisni stručnjaci) s predstavnicima Republike Slovenije, koji su uključeni u postupak postizanja sporazuma temeljem uloženog prigovora Republike Slovenije, vezano uz zaštitu izvornosti sorte povrća „Varaždinsko zelje“ (Mara Bogović)
- Sudjelovanjem na Stručnim seminarima,

Okruglim stolovima, Međunarodnim savjetovanjima kroz usmeno i/ili pismeno izlaganje tijekom 2016. godine pridonosi se prepoznavanju i vrednovanju uloge Savjetodavne službe u agronomskoj struci tijekom rasprava i donošenja zaključaka na događajima kako slijedi:

- na 60. seminaru biljne zaštite u Opatiji, 11.02.2016. predavanje na temu „Nedostatak zoocida u proizvodnji soje“ održala je Tatjana Međimurec;
- na 6. stručnom skupu „Mikotoksini u hrani“ prezentaciju „Dobra poljoprivredna praksa u sprečavanju nastanka mikotoksina u poljoprivrednim proizvodima“ održala je Tatjana Međimurec, 28.4.2016. u Županijskoj komori Koprivnica,
- na „9. međunarodnom kongresu oplemenjivanje bilja, sjemenarstvo i rasadničarstvo“, u Svetom Martinu na Muri, koji se održavao od 9. do 11.11.2016. godine predstavljena su tri izlaganja:
- Tatjana Međimurec: „Utjecaj kalcizacije kiselog tla na prinos zrna pšenice i sadržaj proteina u zrnu“;
- Suzana Pajić: „Utjecaj kasne primjene UAN-a na sadržaj proteina u zrnu pšenice“ i
- Siniša Hrgović: „Utjecaj primjene ASN-a i KAN-a u prihrani kukuruza na pH vrijednost tla i prinos zrna“;

- na stručnom skupu s tematikom Sortiment i agrotehnika proizvodnje pšenice za Podravku roda 2017. godine, za proizvođače pšenice, Tatjana Međimurec održala je predavanje „Mogućnosti unapređenja tehnologije proizvodnje pšenice“, u Koprivnici, 19.09.2016.

- u sklopu projekta KrONOPLJA, na Sajmu Mystic & Organica 2016., na Zagrebačkom velesajmu, održanom 30.09.2016. stručno predavanje „Petoljetka“ proizvodnje industrijske konoplje na hrvatskim poljima, održala je Dragica Tresk Penezić.

Tijekom 2016. godine službenici ratarske specijalnosti aktivno su sudjelovali u prijenosu znanja poljoprivrednim proizvođačima kroz vlastito usavršavanje, ostvarujući suradnju sa znanstvenim i stručnim institucijama, tvrtkama iz agro-poslovanja, a sve u cilju povećanja konkurentnosti proizvodnje. Kroz suradnju s udrugama proizvođača, proizvođačkim organizacijama, savezima poljoprivrednih udruga, poljoprivrednim školama, visokim učilištima i fakultetima, službenici Savjetodavne službe nastoje povezati, organizirati i olakšati rješavanje potreba zajedničkog nastupa na tržištu, poticati preradu, organizirani plasman proizvoda i poluproizvoda poljoprivrednih proizvođača (certifikacija proizvođača-prodavača na seljačkim tržnicama).

Svoj doprinos pojedini su službenici dali prilikom izrade dokumentacije za zaštitu izvornosti proizvoda – varaždinsko zelje (Mara Bogović). U istoj je Županiji započelo provođenje VIP projekta „Revitalizacija lokalnih sorti heljde za uzgoj na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima sjeverozapadne



Hrvatske“, a traje od 2016. do 2018. godine. U tijeku je INTERREG, projekt prekogranične suradnje, u koji je također uključena Mara Bogović. Savjetnici su tijekom 2016. godine uključeni u provođenje projekata Poljoprivrednog instituta Osijek na području Bjelovarsko-bilogorske županije pod nazivom „Mogućnost povećanja rentabilnosti OPG primjenom biognojiva u proizvodnji pšenice i stočnog graška“ (Vlado Bistrović i Iva Majhen Vlašiček).

Za razliku od gore navedenih grupnih metoda rada, zastupljen je individualni pristup svakom poljoprivrednom gospodarstvu koje je pokazalo interes i potrebu za praćenjem stanja ratarskih usjeva, izradom preporuka i pružanjem stručnih savjeta o potrebnim agrotehničkim mjerama na poljoprivrednim površinama. Te se aktivnosti većim dijelom od mjeseca travnja provode u sklopu mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, kroz „Savjetničke pakete“.

Tijekom 2016. godine službenici ratarske specijalnosti osobno su se usavršavali na edukacijama organiziranim od strane tvrtki iz agro-poslovanja, Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i ostalim institucijama:

- Syngentino savjetovanje agronoma, Terme Tuhelj 29.01.2016. (Suzana Pajić, Tatjana Međimurec, Ivan Ključec)
- Stručno predavanje: MEGAFOL protein – biostimulator u proizvodnji pšenice u organizaciji tvrtke AgroChem MAKŠ, Vrbovec, 3.02.2016. (Iva Majhen Vlašiček, Mihaela Čuhnil, Suzana Pajić, Tatjana Međimurec)

- Edukacija Agronet kampanja 2016, Zagreb, 19.02.2016. (Mladen Konjević)
- Skup „155. godina rođenja Rudolfa Steinera“, Donji Kraljevec, 27.02.2016. (Maja Međurečan)
- Stručno predavanje u Hrvatskim vodama na temu stanja i mogućnostima dogradnje hidromeliorativnog sustava cijevne drenažne odvodnje, Zagreb, 15.03.2016. (Marijan Matokanović)
- Sudjelovanje na Simpoziju o održivom voćarstvu i povrćarstvu u Donjoj Stubici, 21.-22.03.2016. (Mara Bogović)
- Radionica na temu ozelenjivanja i agrooklišnih mjera ruralnog razvoja održana 2. i 3.03.2016. (Marina Kalistović i Tatjana Međimurec)
- Radionica u polju “Hibridni ječam HyVido”, Osijek, 12.05.2016. (Ivan Ključec)
- Dan polja ječma i ozime pšenice u Novoj Gradiški, 24.05.2016. (Željko Klaić)
- Centralni dani polja tvrtke Syngenta, Lukač 3.06.2016. (Ivan Ključec, Ljubomir Duvnjak, Suzana Pajić i Tatjana Međimurec)
- Dan polja ječma i pšenice Poljoprivrednog instituta Osijek, 1.06.2016. (Željko Klaić, Suzana Pajić i Tatjana Međimurec)
- Radionica o Nacionalnoj strategiji Sheme školskog voća i povrća u Puli, 2.06.2016. (Žarko Mulc)



- Dan polja – zaštita pšenice SZB iz programa Bayer, 10.06.2016. Koprivnički Bregi (Tatjana Međimurec)
 - Dan polja – zaštita ratarskih usjeva SZB iz proizvodnog programa tvrtke BASF, 15.06.2016., Velika Pisanica (Tatjana Međimurec, Iva Majhen-Vlašiček)
 - Dan polja – zaštita ratarskih usjeva SZB iz programa Bayer, Vaška, 11.06.2016. (Ivan Ključec, Ljubomir Duvnjak)
 - Dan polja strnih žitarica – Bc Institut, Donji Dubrava, 16.06.2016. (Suzana Pajić)
 - Centralni dan polja RWA ozimih i jarih kultura, 9.06.2016. (Suzana Pajić i Tatjana Međimurec)
 - Syngenta, prezentacija tehnologije proizvodnje uljane repice i ozimih žitarica, Garešnica, 12.08.2016. (Željko Klaić)
 - Dan polja Poljoprivrednog Instituta, Osijek, 2.09.2016. (Željko Klaić)
 - Dan polja Bc hibrida kukuruza u Rugvici, 16.09.2016. (Željko Klaić, Dragica Tresk Penezić)
 - Dani biodinamičke poljoprivrede – tečaj izrade BD 500 u Ugarcima – Požega, 9.10.2016 (Maja Međurečan)
 - Regionalni Pioneer dan polja kukuruza, Čađavica 13.10.2016. (Maja Međurečan)
 - Sudjelovanje na 9. međunarodnom kongresu oplemenjivanje bilja, sjemenarstvo i rasadničarstvo, Sveti Martin na Muri, 9.-11.11.2016. (Suzana Pajić, Siniša Hrgović, Mara Bogović, Tatjana Međimurec)
 - Sudjelovanje na predstavljanju postignuća RH u postupku zaštite autohtonih proizvoda u Zagrebu, 19.12.2016. (Mara Bogović)
 - Suradnja s Kmetijskom službom, KGZS-Zavod Celje, Posjet gospodarstvima s dopunskom djelatnosti na gospodarstvu za pečenje kruha, kolača i proizvodnju tijesta, 19.12.2016. (Dragica Tresk Penezić)
 - Sudjelovanje na radionici za mjeru M06, podmjeru 6.1. u Ministarstvu poljoprivrede, Zagreb, 3.11. i 13.12.2016. (Mara Bogović),
 - Studijsko putovanje u vinarije u Drnišu i na Pelješcu s udrugom vinogradara Marija Bistrica, 2.12.2016. (Dragica Tresk Penezić)
 - Sudjelovanje na 2. stručnom seminaru „Hrvatsko povrće“ u Svetom Martinu 30.11.-1.12.2016. (Mara Bogović).
- Sukladno Programu ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. i Pravilniku o provedbi mjere M02 (NN 123/15) „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, za tip operacije 2.3.1. „Osposobljavanje savjetnika“ te Godišnjem planu provedbe, u organizaciji Savjetodavne službe održano je nekoliko edukacija na kojima je sudjelovao različit broj specijalista ratara:
- Godišnji seminar Savjetodavne službe, 5.05.2016.
 - Ad Hoc tečaj „Savjetnički dani agroekonomista“, stručno osposobljavanje za razvoj poslovanja i marketinga 19.-20.05.2016. (Maja Međurečan, Mara Bogović)
 - Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti, u Buzetu i Pazinu 30.06.2016. (Miran Gortan)
 - Ad Hoc tečaju – program razvoja rukovodnih kompetencija 11.07.2016. (svi rukovoditelji Podružnica)
 - Ad Hoc radionica za ekološku proizvodnju, 24.11.2016. (Maja Međurečan i Mara Bogović)
 - Ad Hoc radionica „Reducirani i konzervacijski sustavi obrade tla s ciljem boljeg i kvalitetnijeg upravljanja zemljištem“ s temom osposobljavanja „Bolje i kvalitetnije upravljanje zemljištem“ za savjetnike ratarstva i mehanizacije održana 22. i 23.11.2016. u Našicama.

Hortikultura

Viši koordinator za hortikulturu tijekom 2016. koordinirao je aktivnosti specijalista hortikulture kroz programe i projekte, koji nisu obuhvaćeni strateškim ciljevima, a odnose se na sljedeće aktivnosti:

specijalističko usavršavanje djelatnika specijalnosti hortikulture – radionice, tečajevi, predavanja, seminari, simpoziji i dr.; manifestacije i stručne skupove te rad koordinatora.

Vrsta aktivnosti	Tema	Vrijeme	Mjesto	Broj djelatnika
Konferencija	Hrvatska poljoprivreda 2016.	26. siječnja	Zagreb	2
I. Festival maslina	6 stručnih izlaganja na 2 stručna skupa	06.-07. veljače	Zagreb	6
Predstavljanje monografije	„Sorte vinove loze Hrvatskog zagorja“	11. veljače	Terme Tuhelj	2
XIII. međunarodna manifestacija maslinara Mediterana MASLINA 2016. SPLIT	Sudjelovanje na stručnom skupu i prikaz rezidbe	27.-28. veljače	Split	5
11. savjetovanje hrvatskih voćara s međunarodnim sudjelovanjem	11 izlaganja voćarskih tema na 4 sekcije	03.-05. ožujka	Beli Manastir	13
Radionica HGK	Obveze subjekata u poslovanju s hranom pri informiranju potrošača o hrani	08. ožujka	Zagreb	2
Radionica	Dan otvorenih vrata i pokazna rezidba maslina na pokušalištu HCPHS Zavoda za voćarstvo	10. ožujka	Kaštel Štafilić	6
Predavanje i prezentacija projekta „Eko je fora“	2 uvodna predavanja za raspravu	16. ožujka	Pula	5
Međunarodni simpozij	Održiva proizvodnja voća (Life Susafruit project)	21.–24. ožujka	Donja Stubica	15
Noćnjak 2016.	Sabor maslinara i uljara Radionica o aktualnostima u maslinarstvu	17.–20. ožujka	Bol, otok Brač	7
Radionica i predavanje	Prikaz rezidbe Predavanje: Uzgoj, njega i zaštita divlje (pasje) ruže	1. travnja	Kaptol	15
Izvešće Savjetodavne službe	Katastrofalne štete od kasnog proljetnog mraza u voćnjacima, vinogradima i na povrću u RH	28. travnja	RH	7
Studijsko putovanje udruge Zagrebački maslinarski institut	Stručno predavanje na zahtjev organizatora (Udruga lunjskih maslinara)	30. travnja	Lun (otok Pag)	2
Manifestacija	6. dani božura OPG Ledinski	07. svibnja	Kovačevac pokraj Bjelovara	1
Studijsko putovanje vinogradara i vinara Slavonije	Posjeta Savjetodavnoj službi Makedonije. Razmjena iskustva vinogradara Slavonije i Makedonije	09.–12. svibnja	Bitola (Makedonija)	4

ORIOVITA 2015.	Organoleptičko ocjenjivanje uzoraka vina	25. svibnja	Oriovac	7
Dani zagrebačkih jagoda	Ocjenjivanje plodova jagoda	03. lipnja	Jastrebarsko	3
Radionica Savjetodavne službe Slovenije i Hrvatske	Zajednička poljoprivredna politika Slovenije i Hrvatske: „Zajedno gradimo inovativnu, trajnu i zelenu poljoprivredu“	07. lipnja	Klanjec	5
Festival graševine	Simpozij o graševini	11. lipnja	Kutjevo	3
Radio Sljeme	Suradnja na realizaciji radio emisije „Vikend u voćnjaku“ (20 stručnih priloga)	siječanj – lipanj	-	10
Nabava opreme za specijaliste hortikulture i zaštite bilja	Snimanje potreba i priprema prijedloga za nabavku: voćarsko-vinogradarskog alata, refraktometara, pH metara za tlo i vino i ostalo (penetrometar, EC-metar – za mjerenje saliniteta tla, lupa i dr.)	kolovoz	RH	1
Berba grožđa roda 2016.	Praćenje zdravstvenog stanja grožđa i procjena berbe, analiza klimatskih prilika i berbe grožđa (mjerenje šećera u grožđu)	kolovoz – listopad	sva vinogorja RH	specijalisti hortikulture
15. županijska, 11. regionalna i 9. međunarodna izložba jabuka i voćnih prerađevina „Jabučini dani“	Organiziranje izložbe i okruglog stola na temu „Hrvatsko voćarstvo na prekretnici – propast ili novi početak“ te vođenje istog	14. i 15. listopada	Đakovo	10
Ad Hoc TEČAJ: Specijalistička radionica savjetnika hortikulture	Novim tehnologijama i većim znanjem do uspješne i konkurentne proizvodnje povrća, voća i grožđa	19. i 20. listopada	Tuheljske Toplice	57
Izvanredne mjere u sektoru voća (jabuke i mandarine)	Informiranje i pomoć proizvođačima jabuka i mandarina u prikupljanju dokumentacije	listopad – studeni	Kontinentalna RH + dolina Neretve	svi
SABATINA 2016.	Sabor vinogradara: Analiza berbe grožđa 2016. Organiziranje i vođenje stručnog skupa Savjetodavne službe	03.-06. studenog	Neum (BiH)	5
Ad Hoc TEČAJ: Specijalistička radionica savjetnika zaštite bilja	Prisustvovanje radionici	17. i 18. studenog	Zagreb	1
Studijsko putovanje HVZ i klastera „Slavonska jabuka“ iz Osijeka	Posjeta kooperativi Lana Fruit u Meranu i međunarodnom sajmu jabuke „INTERPOMA 2016.“	23. i 24. studenog	Bolzano, Južni Tirolo	1
Konferencija – u organizaciji Hrvatskog centra za zadružno poduzetništvo	„Zadruga – proizvođačke organizacije“. Izlaganje o modelima udruživanja u PO u EU.	29.-30. studenog	Osijek	1
2. hrvatski stručni skup o proizvodnji povrća	Suorganizatorstvo skupa u suradnji s Gospodarskim listom. Održavanje izlaganja. Vođenje sekcije.	30. studenog - 02. prosinca	Sveti Martin na Muri	5
Povjerenstva Ministarstva poljoprivrede	Sudjelovanje u radu 3	siječanj – prosinac	Zagreb	1

Provedba Shema školskog voća i povrća

Shema školskog voća i povrća (Shema), koja se u RH provodi od školske godine 2013/2014., s ciljem djelovanja na prehrambene navike tj. većeg unosa voća i povrća u svakodnevnoj prehrani kod djece školskog uzrasta, nastavila se provoditi i u školskoj godini 2015/2016. u svim razredima osnovnih škola, od 1. do 8. razreda. Temeljem podnesenog Godišnjeg plana aktivnosti i odlukom ministra poljoprivrede Savjetodavna služba je ostala tijelo nadležno za komunikaciju u okviru Sheme, s obvezom da organizira predavanja na regionalnoj i lokalnoj razini u cilju edukacije djece, njihovih roditelja, nastavnika i šire javnosti o važnosti Sheme u oblikovanju zdravih prehrambenih navika u razdoblju odrastanja i sprečavanju rasipanja hrane.

U svrhu provedbe informativne kampanje za Shemu na mrežnim stranicama Savjetodavne službe (www.savjetodavna.hr) postavljene su sve dostupne informacije o Shemi: početna stranica s osnovnim informacijama o Shemi, provedbeni akti kojima se Shema regulira (Nacionalna strategija i Pravilnik za provedbu Sheme), popis odabranih dobavljača; popis odobrenih škola, vodič o provedbi Sheme (pripremlilo Ministarstvo poljoprivrede), popis predavača i teme predavanja; najava održavanja izložbi voća i povrća i ostalih drugih događanja vezanih uz Shemu; ostale obavijesti o provedenim aktivnostima (praćenje medijskih nastupa, predavanja, posjeta proizvođačima i sajmovima, ostala događanja).

Tiskani su već prepoznatljivi promotivni letci (osmišljeni 2013., za prvu godinu provedbe), u nakladi od 240.000 komada, koji su poštom distribuirani svim školama koje su sudjelovale u provedbi Sheme.

U školskoj godini 2015./2016. u provedbi Sheme sudjelovalo je 770 osnovnih škola, odnosno oko 292.000 učenika od 1. do 8. razreda, a u novoj školskoj godini 2016/2017. u provedbu Sheme uključilo se 899 osnovnih i 243 srednje škole.

Pripremljen je i tiskan Europski plakat identičnog i prepoznatljivog imidža, koji je Savjetodavna služba osmislila prve godine provedbe Sheme, a sadrži elemente koji asociraju na EU i važnost konzumacije voća i povrća za djecu i druge. Plakat je tiskan u nakladi od 4000 komada i poštom distribuiran školama. Za svaku školu osigurano je 5 plakata: za zbornicu, za oglasnu ploču i za ulazna vrata (ili drugo mjesto vidljivo izvan škole) te za pričuvu, s obzirom na dugo razdoblje od 35 tjedana, koliko je trajala isporuka voća.

Na početku nove školske godine osmišljen je novi

imidž za Europski plakat i informativne promotivne letke za srednje škole. Ti su europski plakati tiskani u nakladi od 4100 komada za osnovne škole i 1400 komada za srednje škole. Tiskano je 100 000 komada informativno-promotivnih letaka za srednje škole, koji su školama distribuirani poštom zajedno s plakatima te je napravljeno šest novih reklamnih „rollup banner“ za srednje škole, po jedan za svakog partnera koji sudjeluje u provedbi Sheme.

Savjetodavna služba je, odlukom ministra poljoprivrede, imenovana nositeljem aktivnosti za promociju i za prateće mjere u sklopu Sheme, temeljem podnesenih godišnjih planova tih aktivnosti.

Predavanja se, kao glavna aktivnost Savjetodavne službe, organiziraju tijekom cijele školske godine (osim u vrijeme zimskih i proljetnih praznika) u suradnji sa školama, koje su sudjelovale u provedbi Sheme. Ponuđene teme predavanja sukladne su kompetencijama Savjetodavne službe i samih djelatnika (proizvodni aspekt kod voća i povrća). Predavači su bili djelatnici Savjetodavne službe, specijalisti hortikulture, zaštite bilja i ostali, a ponekad su se koristili i vanjski suradnici (HZJZ i sl). Bilo je ponuđeno 10 različitih tema za učenike od 1. do 4. razreda, 10 tema za učenike od 5. do 8. razreda te 3 tema za nastavnike i roditelje, s 83 predavača.

U prvoj polovici kalendarske 2016. održana su predavanja koja pripadaju trećoj godini provedbe Sheme, školskoj godini 2015/2016., a u drugoj polovici godine održana su predavanja koja pripadaju četvrtoj godini provedbe Sheme, školskoj godini 2016/2017. jer se provedba projekta nastavlja i u novoj školskoj godini. Analizom održanih predavanja utvrđeno je da je u 2016. ukupno iz tog naslova od sredine siječnja do kraja svibnja i od listopada do prosinca održano 240 predavanja, kojima je prisustvovalo oko 11.000 učenika, i to samo u osnovnim školama. Do kraja 2016. nije održano nijedno predavanje u srednjim školama iako se Shema od ove školske godine počela provoditi i u srednjim školama. Utvrđeno je i da u dvije županije (Grad Zagreb i Šibensko-kninska županija) u tom razdoblju nije održano nijedno predavanje. Razlog tome je pomanjkanje interesa škola i njihovih predstavnika za organiziranje predavanja, što doživljavaju kao dodatno opterećenje uz njihove obveze i satnicu u školama.

U prosincu je u sklopu promocije Sheme pripremljen i emitiran radijski spot na Otvorenom radiju od 19.-30.12.2016. Ukupno je bilo 55 emitiranja spota u trajanju od 30 sekundi (obveza Savjetodavne službe prema Godišnjem planu aktivnosti za promociju Sheme za šk. godinu 2016/2017.).

Zaštita bilja

Poljoprivredne su kulture tijekom svojeg rasta i razvoja kontinuirano ugrožene negativnim djelovanjem štetnih organizama na bilju, poput kukaca, grinja, korova, bakterija, gljiva, virusa i drugih. U poljoprivrednoj proizvodnji štetni organizmi svojom pojavom u većim razmjerima mogu utjecati na smanjenje prinosa, kvalitetu proizvoda te mogu prouzročiti velike gospodarske štete. Intenzitet pojave pojedinog štetnog organizma ovisi o klimatskim prilikama, biološkom potencijalu štetnog organizma, kao i osjetljivosti biljke domaćina. Da bi se spriječilo propadanje poljoprivrednih usjeva i prinosa, potrebno je provoditi mjere zaštite bilja od štetnih organizama. Pritom je potrebno uvažavati načela dobre poljoprivredne i okolišne prakse koji su okosnica integrirane zaštite bilja.

Savjetodavna služba, kao specijalizirana javna ustanova za obavljanje poslova poljoprivredno-savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, u sklopu svojeg djelovanja organizirala je sustav Izvještajno-prognoznih poslova (IPP) za zaštitu bilja.

Specijalisti zaštite bilja tijekom vegetacijske sezone 2016. sustavno su pratili i bilježili dinamiku pojave, intenzitet napada i rasprostranjenost, štete i mjere suzbijanja određenih štetnih organizama. Na temelju podataka prikupljenih u izvještajnim poslovima, u prognoznim poslovima na regionalnoj razini predviđala se jačina pojave, određivani su optimalni rokovi i mjere suzbijanja štetnih organizama. U provođenju poslova sudjelovala su 29 specijalista zaštite bilja.

U suzbijanju štetnih organizama primjenjuju se različite mjere, pri čemu se teži stručnijoj primjeni sredstava za zaštitu bilja i povećanoj primjeni ekološki povoljnijih mjera zaštite bilja. Na taj način se pridonosi i smanjenju onečišćenja okoliša. Pravodobnom prognozom znatno se smanjuju troškovi u zaštiti bilja, a samim time i troškovi u poljoprivrednoj proizvodnji.

Pomoću računalnih modela prognoze i CDA uređaja praćen je razvoj i rizik od pojave određenih gospodarski važnih biljnih bolesti i štetnika (*Venturia inaequalis*, *Plasmopara viticola*, *Phytophthora infestans*, *Blumeriella jaapii*, *Cydia pomonella*, *Archips podana*, *Leucoptera malifoliella*, *Adoxophyes orana*, *Cydia molesta*, *Anarsia lineatella*, *Cydia funebrana*, *Rhagoletis completa*, *Rhagoletis cerasi*, *Lobesia botrana*, *Eupoecilia ambiguella*, *Bactrocera oleae*, *Prays oleae*, *Mamestra brassicae*, *Ostrinia nubilalis*). Let štetnika i njihova pojava praćeni su feromonskim mamcima, ljepljivim pločama i lovkama. Pojava

biljnih bolesti prognozira se na temelju meteoroloških podataka, dok se prognoze vezane uz suzbijanje korova temelje na fazama razvoja usjeva.

Prognozni poslovi organizirani su regionalno, na razini županija, jer svaka regija ima drugačije uvjete za pojavu i širenje štetnih organizama. Na razini svake županije vodilo se računa o ekonomskoj važnosti tj. zastupljenosti pojedinih kultura kako bi one bile obuhvaćene monitoringom.

Broj lokaliteta na kojima su praćeni štetnici putem feromona u 2016.

	Broj lokaliteta
<i>Cydia pomonella</i>	62
<i>Leucoptera malifoliella</i>	55
<i>Archips podana</i>	16
<i>Adoxophyes orana</i>	18
<i>Pandemis heparana</i>	14
<i>Cydia molesta</i>	26
<i>Anarsia lineatella</i>	23
<i>Cydia funebrana</i>	28
<i>Eupoecilia ambiguella</i>	69
<i>Lobesia botrana</i>	77
<i>Prays oleae</i>	55
<i>Bactrocera oleae</i>	63
<i>Mamestra brassicae</i>	16
<i>Rhagoletis cerasi</i>	19
<i>Ragoletes compata</i>	16
<i>Ostrinia nubilalis</i>	26
Ukupno	583

Tijekom 2016. na mrežnoj stranici Savjetodavne službe www.savjetodavna.hr objavljene su 953 preporuke za zaštitu bilja. U želji da preporuke budu dostupne što većem broju proizvođača, na županijskoj razini objavljujane su preporuke i u lokalnim medijima: 57 lokalnih radio postaja, 20 županijskih tiskovina, 155 oglasnih ploča, 15 mrežnih portala udruga, ukupno 247 različitih medija.

Broj lokaliteta na kojima su praćeni štetnici putem ljepljivih ploča, hranidbenih mamaka u 2016.

	Broj lokaliteta
<i>Hoplocampa flava</i>	27
<i>Hoplocampa testudinea</i>	21
<i>Delia radicum</i>	11
<i>Delia antiqua</i>	10
<i>Scaphoideus titanus</i>	19
<i>Synanthedon myopaeformis</i>	5
<i>Epicometis hirta</i>	4
Scolitidae	15
<i>Rhagoletis cerasi</i>	9
<i>Drosophilla suzukii</i>	8
Tripsi	7
Ukupno	136

Preporuke se šalju putem besplatne e-pošte svim korisnicima, koji su se registrirali na tu uslugu putem mrežne stranice. Putem „newslettera“ preporuke za zaštitu bilja primalo je 3300 korisnika.

U 2016. godini upotunjene su preporuke za zaštitu bilja kratkim opisom štetnog organizma na koji se preporuka odnosi te fotografijama.

U svibnju 2016. godine završen je otvoreni postupak javne nabave za kupnju 101 agroklimatsku stanicu. Stanice je isporučio najpovoljniji ponuditelj, koji je odabran sukladno kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude, po svim županijama prema iskazanim potrebama savjetnika. Financijska sredstva osigurana su iz naplaćenih naknada za provođenje izobrazbe o sigurnom rukovanju pesticidima i pravilnoj primjeni pesticida.

U okviru edukacije o održivoj uporabi pesticida u većini županija savjetnici zaštite bilja imaju zaduženje koordinatora.

Za provedbu mjere M01, tip operacije 1.1.1. „Strukovno osposobljavanje za višestruku sukladnost, paket mjera poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene” i 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike” izrađene su prezentacije s temama iz područja zaštite bilja.

Specijalisti zaštite bilja bili su uključeni i u realizaciju Nacionalne strategije za provedbu *Sheme školskog voća i povrća* te su održali niz predavanja u osnovnim školama. U provedbi FADN istraživanje uključena su tri djelatnika zaštite bilja.

Sukladno ciljevima IPP-a, savjetnici zaštite bilja održali su i edukativna predavanja i radionice za proizvođače, izlagali na različitim stručnim skupovima o aktualnim temama, obilazili teren na poziv proizvođača, redovito obilazili stalne opažačke punktove i objavljivali stručne članke. Savjetnici su sudjelovali u radijskim emisijama i snimali priloge za lokalne i nacionalnu televiziju.

U svrhu poboljšanja obavljanja Izvještajnih i prognoznih poslova u organizaciji Savjetodavne službe održana je u studenom specijalistička edukacija, Ad Hoc tečaj, na kojoj su predavači bili profesori Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i stručnjaci Zavoda za zaštitu bilja HCPHS.

Sudjelovanje na BTSF treningu Plant Protection Products vezano uz održivu uporabu pesticida u Berlinu od 11.-14. travnja 2016.

I ove godine, kao i prethodnih, udruzi CROCPA pružena je pomoć u realizaciji projekta CROCPA EKO MODEL putem kojeg poljoprivredni proizvođači zbrinjavaju praznu ambalažu sredstava za zaštitu bilja.



Ekološka poljoprivreda

Razvitak ekološke poljoprivrede pridonosi razvitku poljoprivrede i prehrambene industrije, kao strateškim gospodarskim granama Republike Hrvatske. Sigurnost i kvaliteta hrane osnovni su preduvjet za osvajanje ne samo domaćeg već i globalnog tržišta. Stoga ekološki proizvodi sustavom kontrole i certificiranja potrošačima ulijevaju sigurnost i povjerenje u cjelokupan sustav proizvodnje.

Broj ekoloških proizvođača povećao se s 2194 u 2014. godini na 3061 u 2015. godini. Novi ekološki proizvođači, njih 867, priključili su u ekološku proizvodnju novih 25828 ha poljoprivrednih površina. Ekološki proizvođači u 2015. gospodarili su s 75883 ha, od čega je: 30444 ha oranica, 5638 ha voćnjaka, 913 ha vinograda, 1334 ha maslinika, 343 ha povrća, 3.494 ha aromatičnog i ljekovitog bilja i 33612 ha pašnjaka. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede to je 4,94 % površina u odnosu na ukupne poljoprivredne površine Hrvatske. Službeni podaci za 2016. još nisu dostupni, a objavljuju ih APPRRR i MP. Međutim, prema nepotpunim podacima Ministarstva poljoprivrede (prosinac 2016.) u 2016. je oko 500 novoupisanih ekoloških proizvođača.

Opće stanje u govedarstvu RH rezultira smanjenjem broja goveda u ekološkom uzgoju. No i pored navedenog, povećava se proizvodnja sira s ekoznakom. Uspjeh radne grupe za sirarstvo Savjetodavne službe očitovao se i izgradnjom objekata za preradu mlijeka tj. proizvodnju sira i na ekološkim gospodarstvima. Ekološki pčelari održavaju svoju proizvodnju s 3418 košnica u 2015. godini. Potrošačima nude ekološki med i druge pčelinje proizvode. Interesantno je da u usporedbi s podacima iz 2014. raste broj koza za 611, svinja za 153, a opada broj uzgajane peradi, kunića i proizvoda akvakulture.

Širenje spoznaje o zakonskoj legislativi i pravilima u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji djelatnici Savjetodavne službe provode kroz predavanja i radionice namijenjene ekološkim proizvođačima. Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. obvezna su predavanja za korisnike mjere M11 „Ekološki uzgoj“. Za korisnike podmjere 11.1. „Plaćanja za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja“ u trajanju od 18 sati, a za korisnike podmjere 11.2. „Plaćanja za održavanje praksi i metoda ekološkog uzgoja“ u trajanju od 6 sati. Edukaciju kroz podmjeru 1.1.2. – „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“ provode djelatnici Savjetodavne službe. Tijekom 2016. godine priređen je potreban broj prezentacija zajedničkim i pojedinačnim radom djelatnika Savjetodavna službe. Savjetnici za ekološku

poljoprivredu priredili su ukupno 16 prezentacija za edukaciju poljoprivrednika za podmjeru 1.1.2.

Suradnja s drugim institucijama provodi se održavanjem predavanja studentima Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na poziv profesora u skladu sa sporazumom – gost predavač.

Djelatnici objavljuju priloge na mrežnoj stranici Savjetodavne službe i druge brojne priloge za lokalne medije: tisak, radio i TV postaje. Letak „Koraci do ekoznaka“ obnovljen je u travnju 2016. i služi kao pomoć proizvođačima koji se tek namjeravaju upisati u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji.

Specijalisti za ekološku poljoprivredu bili su uključeni u realizaciju Nacionalne strategije za provedbu Sheme školskog voća i povrća održavanjem niza predavanja.

Zbog povećanog interesa proizvođača za uzgoj divlje ruže (šipka) u kontinentalnom dijelu Hrvatske održano je predavanje u Kaptolu za zainteresirane proizvođače, kao i radionica rezidbe u Velikoj.

U okviru mjere M02, podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, 24. studenoga 2016. organiziran je Ad Hoc tečaj za savjetnike za ekološku poljoprivredu, ali i za one koji se žele educirati i u toj vrsti proizvodnje. Predavači su bili profesori Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i stručnjaci tvrtke Agro Eko iz Zagreba. Educirano je ukupno 34 djelatnika.

Radom na savjetničkim paketima kod ekoloških proizvođača djelatnici su otvorili 284 paketa. Kako je specijalista za ekološku proizvodnju samo 13, edukacija djelatnika drugih specijalnosti pridonijela je razvoju svijesti o ekološkoj proizvodnji te rezultirala povećanim brojem otvorenih/zatvorenih paketa.

Tijekom 2016. jedan djelatnik bio je na svjetskom sajmu ekološke poljoprivrede Biofach 2016. u Nürnbergu u Njemačkoj. Djelatnici su sudjelovali na više predavanja o biodinamičkoj proizvodnji u Hrvatskoj: predavanja Alexa Podolynskog (2), radionica za izradu biodinamičkih pripravaka u Donjem Kraljevcu i Požegi.

Sudjelovanje na radionicama za klimatske promjene.

Sudjelovanje u povjerenstvima: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska akreditacijska agencija, Ministarstvo poljoprivrede i dr.

Tijekom 2016. godine dvije studentice bile su na stručnoj praksi.

Povećanjem broja ekoloških proizvođača i površina pod ekološkom poljoprivredom očekuje se povećan obim poslova na terenu.

Ribarstvo

Savjetodavni rad u ribarstvu (ribolovu i akvakulturi) u 2016. godini bio je usmjeren na asistenciju, informiranje i edukaciju subjekata u ribarstvu u primjeni reformirane Zajedničke ribarstvene politike (ZRP). Posebno se to odnosi na primjenu standarda i unapređenje znanja u ribolovu i akvakulturi te na usvajanje standarda u sljedivosti proizvoda i sigurnosti hrane. Operativni program za ribarstvo i pomorstvo za programsko razdoblje 2014.-2020. usvojen je krajem 2015. godine. Slijedom toga 2016. godina je prva godina u nizu kojoj se provodio novi sustav EU potpora u ribarstvu. Tijekom 2016. godine savjetodavnu djelatnost za ribarstvo RH obavljalo je ukupno pet savjetnika, jedan na području kontinentalne Hrvatske i četiri savjetnika u županijama na moru.

Savjetodavni rad u ribarstvu može se podijeliti u 6 cjelina:

- Suradnja s Upravom ribarstva izravno i kroz radna tijela koje je imenovao ministar,
- Savjetodavni rad prema udruženjima u ribarstvu (LAGUR, HGK, HOK, Klaster marikultura, ribarske zadruge, Organizacije proizvođača u ribarstvu, udruge ribara),
- Izravno informiranje i educiranje subjekata u ribarstvu kroz predavanja, radionice i savjetodavni rad „jedan na jedan“,
- Suradnja i savjeti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi te regionalnim razvojnim agencijama,
- Suradnja sa znanstvenim institucijama u pripremi ili provođenju projekata,
- Suradnja s organizatorima na pripremi i provođenju manifestacija u ribarstvu.

Od ulaska RH u EU upravljanje resursima ribarstva koje se odnosi na subjekte u ribarstvu koji su registrirani u Hrvatskoj znatno ovisi o odlukama koje se donose na međunarodnoj razini. Tu se prvenstveno misli na Europsku komisiju (EK), ali i na Generalnu komisiju za ribarstvo Sredozemlja (GFM), gdje je RH izravni član i neizravni član kroz članstvo EU u istome tijelu. Viši koordinator za ribarstvo u Savjetodavnoj službi imenovan je za predsjednika radne grupe za GFCM, koju čine predstavnici Uprave ribarstva, ribara i znanstvenika. Temeljna aktivnost radne skupine odnosila se na izradu planova upravljanja za sitnu plavu ribu na Jadranu na razini GFCM i EK.

Radna skupina za GFCM dala je znatan doprinos u usvajanju regionalnog pristupa u provođenju (ZRP), kao i u kreiranju mjera upravljanja koje je propisao GFCM. Savjetodavna aktivnost u području kreiranja međunarodnih instrumenata upravljanja resursima ribarstva provodila se sudjelovanjem u radnim tijelima Ministarstva, EK i GFCM kao i na znanstvenim i stručnim radionicama (SAC, i ADRIAMED).

Savjetnici Savjetodavne službe sudjelovali su u radu tijela koje je imenovao ministar: Savjetodavno vijeće za ribarstvo, Povjerenstvo za izradu prijedloga teksta Zakona o morskom ribarstvu, Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga Zakona o akvakulturi, Odbor za praćenje provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020., Povjerenstvo za modeliranje mjera upravljanja ribolovom okružujućom mrežom plivaricom-srdelom u kanalskim područjima, Povjerenstva za izradu izmjena i dopuna Pravilnika o obavljanju gospodarskog ribolova na moru mrežama stajaćicama, klopkastim, udičarskim i probodnim ribolovnim alatima te posebnim načinima ribolova, Povjerenstvo za određivanje termina preuzimanja posjeda ribnjaka u vlasništvu RH na području Općine Okučani i Općine Stara Gradiška i Evaluacijski odbor za odabir lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu. Osim sudjelovanjem u radnim tijelima savjetnici su surađivali s Upravom ribarstva u provođenju aktivnosti prikupljanja socioekonomskih podataka za ribare i uzgajivače, uzorkovanja sitne plave ribe na terenu kao i izravnom komunikacijom s djelatnicima Uprave ribarstva.

Savjetodavna aktivnost prema organiziranim i udruženim nositeljima prava na ribolov i akvakulturu usmjerena je već tradicionalno prema udruženjima u HOK-u i HGK-u (Ceh ribara RH pri HOK-u i Udruženje ribarstva i prerade ribe pri HGK-u) te prema priznatim ribarskim zadrugama (19). To obuhvaća i posebne organizacije koje su nastale radi povećanja učinkovitosti, kao što su koordinacija plivaričara, koordinacija kočara, „Klaster marikulture“ i Savez priznatih ribarskih zadruga.

Sukladno ZRP-u udruživanje ribara i uzgajivača usmjereno je prema organizacijama proizvođača u ribarstvu te prema lokalnim akcijskim grupama u ribarstvu. U 2016. godini savjetodavne aktivnosti bile su uvelike usmjerene prema udruženjima ribara koja su težila ostvarivanju navedenih ciljeva ZRP-a. Posebno treba istaknuti prvu priznatu organizaciju proizvođača u ribarstvu, u Kalima na otoku Ugljanu (Omega 3), koja

je privukla znatne investicije u pogon za preradu sitne plave ribe, uz provođenje plana proizvodnje i trženja organizacije proizvođača. U 2016. godini ribarska zadruža „Istra“ iz Poreča u suradnji sa Savjetodavnom službom pokrenula je postupak za priznavanje u status organizacije proizvođača u ribarstvu. U Hrvatskoj je osnovano dvanaest lokalnih akcijskih grupa u ribarstvu (LAGUR) koje su fazi primjene lokalnih razvojnih strategija.

Informiranje i edukacija ribara i uzgajivača ostvareni su različitim metodama. Informiranje o provođenju mjera potpora iz Programa potpora fonda za pomorstvo i ribarstvo za razdoblje 2014.-2020. slijedi nakon objave natječaja metodom jedan. U 2016. godini savjetnici su pružali uslugu za prijave na sljedeće mjere: mjera I.8 „Zaštita zdravlja i sigurnost“, mjera I.20 „Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena“, mjera I.9. „Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti“, mjera I.10. „Trajni prestanak ribolovnih aktivnosti“, mjera „Produktivna ulaganja u akvakulturu“, mjera II.13. „Osiguranje akvakulturnih stokova“. Edukacija, mjera IV.3. „Stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture“. Izravnim savjetovanjem jedan na jedan pružana je pomoć kod prijave na sufinanciranje troškova kupnje ribolovnih alata, opreme i pogonskih strojeva za obavljanje gospodarskog ribolova na moru, kod otkupa povlastica za ribolov i ribolovnih alata. Izravna savjetodavna aktivnost prema uzgajivačima riba i drugih vodenih organizama pružana je u projektima ili projektnim zadacima unapređenja tehnoloških postupaka (hranidba, zoohigijena, sigurnost hrane) kao i kod pokretanja postupaka za produljenje prava na uzgoj, kao i kod podizanja novih uzgajališta.

Edukacija sudionika u ribarstvu u 2016. godini usmjerena je prema usvajanju znanja o ZRP-u i održivom ribolovu te prema usvajanju znanja za primjenu higijenskih standarda, gdje ne postoji obaveza izrade HACCP-a. Edukacija o ciljevima i mjerama ZRP-a i o održivom ribolovu provodila se grupnim savjetovanjem i kroz prijevod brošure „Dobrovoljne smjernice za osiguranje održivog malog ribolova“ (FAO). Izravna edukacija kroz predavanja ostvarena je u okviru aktivnosti udruženja u ribarstvu. Radi usvajanja higijenskih standarda u ribarstvu pristupili smo izradi vodiča dobre prakse. Izrađen je 2016. „Vodič za dobru higijensku praksu u obavljanju gospodarskog ribolova na moru pridnenom povlačnom mrežom – kočom“. Objavljen je na mrežnim stranicama Savjetodavne službe te ga je prihvatila Uprava veterinarstva. Izrađen je i nacrt vodiča za dobru higijensku praksu u obavljanju gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelalom.

Savjetodavna služba je tijekom 2016. godine nastavila suradnju s jedinicama lokalne i regionalne samouprave te sa županijskim razvojnim agencijama. Pružena je podrška savjetima za prijavu na razvojne i inovativne projekte u ribarstvu u okviru potpora EU. Suradnja sa znanstvenim institucijama u ribarstvu kontinuirana je i odnosi se na suradnju u inovacijskim projektima i znanstvenim projektima (prijava za HORIZON 2020) te na prikupljanje podataka koje se ostvaruje u suradnji s Upravom ribarstva. Savjetodavna služba sudjelovala je u organizaciji manifestacija: Dani malostonske kamenice u Malom Stonu, „Tunudara“ u Kalima, sajam CROFISH 2016. i u radu Organizacijskog i Programskog odbora 12. Međunarodnog gospodarsko-znanstvenog skupa o akvakulturi Republike Hrvatske-Vukovar 2016.



Agroekonomika

Aktivnosti informiranja i savjetovanja korisnika u izravnoj komunikaciji u uredu, putem telefona ili elektroničkom poštom provode se stalno i na svim razinama. Najtraženije informacije i savjeti u protekloj godini prema vrstama i intenzitetu bili su:

- kako ostvariti potporu iz Programa ruralnog razvoja (PRR) i za koje vrste ulaganja,
- uvjeti za upis i osnivanje (novih) obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
- poslovni i porezni status OPG-a, obveze nositelja i članova,
- što uzgajati i koji su uvjeti za pokretanje proizvodnje,
- isplativost proizvodnje, procjena prinosa, prihoda i troškova,
- uvjeti za financiranje ulaganja,
- uvjeti za ostvarivanje izravne potpore, podnošenje zahtjeva i drugo.

Među mnogobrojnim korisnicima koji su zatražili informacije ili savjete izdvajaju se novi korisnici koji se tek počinju baviti poljoprivredom te obiteljska poljoprivredna gospodarstva, odnosno mali i mladi poljoprivrednici zainteresirani za mjere iz Programa ruralnog razvoja.

Provedba mjera M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ iz programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.

Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR) i Pravilnikom o provedbi mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, Savjetodavnoj službi omogućeno je korištenje potpore za provođenje aktivnosti u sklopu navedenih mjera i njihovo financiranje iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Izradom „Kataloga savjetničkih paketa“ i donošenjem Godišnjeg plana provedbe mjere M01 i M02 za 2016., uspostavljen je okvir za provođenje aktivnosti.

Prilikom izrade Godišnjeg plana provedbe mjere M01, podmjere 1.1. „Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina“, tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“ za 2016. godinu, predložen je Program stručnog

osposobljavanja poljoprivrednika iz područja agroekonomike, određene su teme i predavači te su u siječnju 2016. dovršene sve prezentacije za ukupno 16 sati teorijske i praktične nastave, kao i svi stručni materijali za izvođenje predavanja i vježbi. U sve stručne programe po specijalnostima uvrštene su 4 teme iz područja agroekonomike kao zajedničke, u ukupnom trajanju 6 sati (predavanja + vježbe). Teme za koje su tijekom mjeseca rujna pripremljeni svi materijali i prezentacije su:

- Osnove ekonomike i poslovanja PG-a
- Porezna politika i osnove knjigovodstva na PG-u
- Tržište i marketing poljoprivrednih proizvoda
- Izravna prodaja poljoprivrednih proizvoda

Prvi tečajevi osposobljavanja poljoprivrednika u sklopu tipa operacije 1.1.2. održani su u prosincu i to dva tečaja iz programa za ratarstvo i jedan iz programa Proizvodnja i prerada mlijeka.

U „Katalog savjetničkih paketa“ kojim je definiran provedbeni okvir za mjeru M02, podmjeru 2.1. „Potpora za pružanje savjetodavnih usluga“ prema tipovima operacija, od ukupno predloženih 3 osnovna i 5 specijalnih paketa iz područja agroekonomike, odabrana su 2, i to: Osiguranje kvalitete proizvoda na poljoprivrednom gospodarstvu i Diversifikacija poslovnih aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu.

Istodobno, specijalističke aktivnosti vezane za ekonomsko savjetovanje poljoprivrednika, u sažetom obliku uvrštene su u gotovo sve ostale savjetničke pakete pod područje „Agroekonomika“ i „Ruralni razvoj“.

S obzirom na uvođenje novog načina rada s korisnicima, kroz savjetovanje putem savjetničkih paketa, dodatnim stručnim uputama i prijedlozima savjetnicima specijalistima u podružnicama nastojalo se olakšati vođenje i definiranje aktivnosti u paketu te njihov završetak. Nadalje, u priručniku o provedbi savjetovanja nadopunjen je stručnim podlogama u vidu specijalističkih alata i stručnih materijala koje savjetnici mogu koristiti za provođenje aktivnosti unutar savjetničkih paketa.

Tijekom provedbe savjetovanja uočeni su određeni nedostaci u sadržaju aktivnosti iz agroekonomike u paketima te su predložena odgovarajuća poboljšanja u smislu njihova proširenja odnosno redefiniranja, poglavito radi evidencije rada i aktivnosti kroz SEMIS.

Pored toga, uz već postojeće stručne publikacije, krajem listopada ažurirana su dva vodiča za korisnike,

i to: Praktični vodič kroz porezni sustav za obiteljska poljoprivredna gospodarstva i Paušalno oporezivanje poljoprivrede i šumarstva za objavu na mrežnoj stranici Službe.

Sukladno Godišnjem planu provedbe mjere M02 podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, iz područja agroekonomike bila su planirana dva tečaja i to:

- AdHoc tečaj: Savjetnički dani agroekonomista,
- Trening trenera: Knjigovodstveni tečaj – osnovni.

Ad Hoc tečaj „Savjetnički dani agroekonomista“ održan je 19. i 20. svibnja 2016. godine u Zagrebu, na kojem su sudjelovala 23 djelatnika Službe, uključujući sve specijaliste agroekonomike (12) i 11 djelatnika drugih specijalnosti, koji su iskazali interes za ovu vrstu edukacije radi unapređenja svojih kompetencija, ali i spremnost uključivanja u proces ekonomskog savjetovanja i osposobljavanja poljoprivrednika.

Od srpnja 2016. obavljaju se aktivnosti i koordinacija provedbe Godišnjeg plana osposobljavanja savjetnika kroz podmjeru 2.3.

Budući da u prvom kvartalu nisu planirani pa ni održani tečajevi osposobljavanja savjetnika, pristupilo se izradi i pripremi dokumentacije za tečajeve održane u II. kvartalu, u svrhu podnošenja zahtjeva za financiranje.

Jedan od prvih koraka u provedbi aktivnosti bila je izrada internih procedura kojima se definira proces organiziranja tečajeva osposobljavanja savjetnika i prikupljanja dokumentacije za podnošenje zahtjeva za financiranje.

Brošuru „Procedure provedbe podmjere 2.3. Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.“ izrađenu u srpnju u skladu s Pravilnikom i Godišnjim planom provedbe podmjere 2.3., dana 19. kolovoza 2016. odobrilo je Upravljačko tijelo nadležno za provedbu PRR-a u Ministarstvu poljoprivrede, čijom je primjenom znatno olakšano postupanje u realizaciji planiranih tečajeva za osposobljavanje savjetnika.

Ostvarena je operativna suradnja s nadležnim Upravljačkim tijelom u Ministarstvu poljoprivrede i komunikacija za rješavanje pojedinih (specifičnih) pitanja i praćenje provedbe aktivnosti.

Ministarstvo poljoprivrede provelo je Reviziju mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvima i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. Revizorsko tijelo dalo je određene preporuke, usvojilo Plan djelovanja i prati njegovu provedbu. Preporuke koje su se odnosile

na podmjeru 2.3. u cijelosti su provedene do kraja godine u skladu s Planom djelovanja.

U prvoj polovici studenog, prikupljeni su prijedlozi tečajeva u svrhu izrade Godišnjeg plana provedbe podmjere 2.3. za 2017. godinu, a konačni dokument kao sastavnica Godišnjeg plana za M02, dostavljen je na odobrenje Ministarstvu poljoprivrede 30. studenoga 2016., sukladno roku propisanim Pravilnikom.

Agenciji za plaćanja podnesena su dva Zahtjeva za financiranje aktivnosti u podmjeri 2.3., i to 29. srpnja za II. kvartal u iznosu od 430.265,89 kn. Zahtjev je odobren Odlukom Agencije od 1. prosinca 2016. u iznosu od 430.265,86 kn.

Za treći kvartal Zahtjev za financiranje podnesen je 4. studenoga 2016. i u postupku je administrativne obrade u Agenciji za plaćanja. U tijeku je prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva za financiranje aktivnosti u IV. kvartalu.

Detaljnije izvješće o realizaciji podmjere 2.3. u 2016. godini prikazano je u tablici.

Sudjelovanje u radu povjerenstava, nacionalnih odbora i stručnih radnih skupina:

- Povjerenstvo za rješavanje po prigovorima za mjeru M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. – sudjelovanje u radu u svojstvu člana – održane 23 sjednice i nekoliko sastanaka članova povjerenstva.
- Povjerenstvo za rješavanje po prigovorima za M06 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“, sudjelovanje u radu u svojstvu člana povjerenstva, održano 25 sjednica.
- Povjerenstvo za rješavanje po prigovorima za program IPARD – sudjelovanje u radu istog svojstvu predsjednika na održanim 6 sjednica.
- Povjerenstvo za rješavanje po prigovorima na Odluke APPRRR-a donesene tijekom provedbe Uredbe EU 1308/2013. (Zajednička organizacija tržišta – ZOT) – sudjelovanje u radu u svojstvu člana na 6 održanim sjednica.
- Povjerenstvo za donošenje Pravilnika o priznavanju i potporama za početak rada proizvođačkih organizacija i Povjerenstvu za odobravanje poslovnih planova proizvođačkih organizacija – sudjelovanje u svojstvu člana na jednoj sjednici i na jednom radnom sastanku.
- Sastanak Nacionalnog FADN odbora – sudjelovanje u radu u svojstvu člana na 2 održane sjednice.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI M02 – Podmjera 2.3. Potpora za osposobljavanje savjetnika u 2016. godini

RAZDOBLJE	VRSTA I NAZIV SEMINARA	STRUČNO PODRUČJE	BROJ POLAZNIKA	UKUPNI TROŠKOVI HRK	STATUS
I. kvartal	nisu planirani niti održani tečajevi osposobljavanja savjetnika		0	0,00	nije bilo postupanja
II. kvartal	1. Ad Hoc: Analiza i valorizacija prostora (GIS) u šumama šumoposjednika	Šumarstvo	29	62.718,57	Zahtjev za financiranje podnesen 29.7.2016. na iznos 403.265,89 kn.
	2. Ad Hoc: Konverzije u šumama šumoposjednika	Šumarstvo	29	39.519,50	
	3. TRENING TRENERA: ESRI ArcGIS	Šumarstvo	2	41.965,00	
	4. Ad Hoc: Godišnji seminar Savjetodavne službe	Sva	236	136.301,89	
	5. Ad Hoc: Savjetnički dani agroekonomista	Agroekonomika	23	45.150,37	
	6. Ad Hoc: Upravljanje proizvodnim procesima na farmi	Stočarstvo	40	57.415,19	
	7. Ad. Hoc: Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti (1. dio)	Agroekologija	14	20.391,68	
	Ukupno II. kvartal		373	403.462,20	Odlukom AP od 1.12. 2016. Odobreno 403.265,86 kn.
III. kvartal	1. Ad Hoc: Program razvoja rukovodnih kompetencija	Menadžment	25	28.384,20	Zahtjev za financiranje podnesen 4.11.2016. za iznos 60.468,44 kn.
	2. TRENING TRENERA: Specijalizacija u hranidbi	Stočarstvo	2	32.084,24	
	Ukupno III. kvartal		27	60.468,44	U postupku obrade u Agenciji za plaćanja.
IV. kvartal	1. Ad Hoc: Savjetnički dani specijalista hortikulture	Hortikultura	57	0,00	U postupku prikupljanja i obrade dokumentacije.
	2. Ad Hoc: Specijalistička radionica za savjetnike zaštite bilja	Zaštita bilja	30	0,00	
	3. Ad Hoc: Reducirani i konzervacijski sustavi obrade tla s ciljem boljeg i kvalitetnijeg upravljanja zemljištem	Ratarstvo	28	0,00	
	4. Ad Hoc: Specijalistička radionica za savjetnike ekološke poljoprivrede	Ekološka poljoprivreda	34	0,00	
	5. TRENING TRENERA: Knjigovodstveni tečaj – Osnovni	Agroekonomika	Nije održan zbog neodgovarajućih ponuda javno verificiranih programa		
	Ukupno IV. kvartal		149	0,00	
SVEUKUPNO 2016. (preliminarni podaci)			549	463.930,64	

Stručna suradnja i ostale aktivnosti

S Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i pojedinim zavodima ostvarena je suradnja prilikom organiziranja tečajeva osposobljavanja savjetnika iz područja agroekonomike, na kojima su angažirani kao predavači. Provode se i drugi oblici suradnje po različitim stručnim pitanjima, kao i razmjena stručnih informacija.

S pojedinim upravama Ministarstva poljoprivrede i Agencijom za plaćanja suradnja je intenzivna u području provedbe programa izravnih plaćanja, izravne prodaje i dopunskih djelatnosti te izradi stručnih

podloga za nacionalne programe potpore te drugim relevantnim pitanjima. Osobito je važna suradnja s Upravom za upravljanje fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju po pitanju provedbe mjera ruralnog razvoja, odnosno tumačenja pravilnika i natječaja, bilo na edukativnim radionicama koje se organiziraju ili izravnom korespondencijom tijekom provedbe natječaja.

Suradnja je obostrana i učestala sa Središnjim uredom Porezne uprave.

Na zahtjev razvojnih agencija, HGK i drugih institucija daju se podaci, najčešće u obliku kalkulacije prihoda i troškova poljoprivredne proizvodnje.

Mehanizacija

Savjetnici specijalnosti mehanizacije svojim aktivnostima na terenu i u uredima svojim savjetima s područja mehanizacije poljoprivrede pomažu poljoprivrednicima u svim sektorima poljoprivredne djelatnosti (ratarstvo, povrćarstvo, hortikultura, stočarstvo, zaštita bilja, ekološka poljoprivreda). Razvoj novih tehnologija, posebno u području mehanizacije i opreme zahtijeva neprekidno usavršavanje kako djelatnika i prenošenje tih znanja i informacija na krajnje korisnike – poljoprivredne proizvođače, radi produktivnije, ekonomičnije proizvodnje, vodeći pri tome računa o zaštiti okoliša i sigurnosti pri radu s poljoprivrednom mehanizacijom i opremom. Aktivnosti vezane uz provođenje Održive uporabe pesticida od samih početaka (sudjelovanje u izradi priručnika) održavale su se kroz velik broj radionica na terenu, kroz koje smo u Odjelu poljoprivrednicima prikazivali kako pravilno i sigurno koristiti i održavati opremu za primjenu pesticida, u skladu sa zakonskom regulativom (obvezna izobrazba i certificiranje opreme). Uz suradnju CROCPA i Savjetodavne službe sudjelovali smo i na Europskoj konferenciji i radionici o sigurnoj i održivoj uporabi pesticida u Portugalu s glavnom temom radionice „Smanjenje rizika izlaganju pesticidima korištenjem tehničkih sustava“.

Provedba provjere ispravnosti tehničkih sustava za primjenu sredstava za zaštitu bilja i njihova certifikacija u Hrvatskoj zahtijeva posebnu pažnju, na što smo i upozorili na 2. Stručnom seminaru za proizvodnju povrća u Sv. Martinu na Muri. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede do isteka roka, kada su svi tehnički sustavi trebali biti atestirani (26.11.2016.)

od 45000 uređaja pregledano je i atestirano tek njih 14000 (cca. 31%), što će stvoriti velike probleme u nadolazećem periodu proizvođačima koji nisu ispunili svoju zakonsku obvezu.

Sudjelovanje na simpozijima seminarima s radovima:

- 11. Znanstveno savjetovanje hrvatskih voćara u Belom Manastiru ,
- Noćnjak 2016.
- Sabatina 2016.
- Oriovita 2016.
- Precizna poljoprivreda u zaštiti okoliša u Vukovaru.

Škola oranja i program natjecateljskog oranja u Hrvatskoj zaživjeli su kroz 14 godina održavanja i kroz manifestaciju koja se organizira na županijskoj, državnoj i svjetskoj razini. Savjetodavna služba sudjelovala je u organizaciji tih natjecanja od samih početaka ovog natjecanja u Republici Hrvatskoj, te je 2005. godine postala i član svjetske oračke organizacije, što je najbolja promidžba, ne samo oranja kao discipline, već i promidžba Hrvatske općenito. Od ukupno 18 županijskih udruga aktivno je trenutno njih 16, koje svake godine uz pomoć Savjetodavne službe organiziraju svoja županijska natjecanja. 2016. godine održano je 14. državno natjecanje orača i 5. Natjecanje orača u konjskim zapregama u Velikoj

Gorici (Zagrebačka županija). Svjetsko natjecanje orača 2016. godine održano je u Yorku u Engleskoj. Za potrebe natjecanja i edukacije sudaca na natjecanjima orača, izvršena je i certifikacija sudaca za natjecateljsko oranje za članove udruge orača i djelatnike Savjetodavne službe s ciljem usvajanja znanja o natjecateljskom oranju i važnosti kvalitetne osnovne obrade tla. Ta se znanja u konačnici prijenose na obiteljska poljoprivredna gospodarstva. U programu pogranične suradnje 2016. godine u suradnji s Vukovarsko-srijemskom županijom sudjelovalo se i na prvom natjecanju orača u BiH.

Od ostalih aktivnosti važno je spomenuti:

- Sudjelovanje na radionicama: škole rezidbe; baždarenje prskalica/raspršivača; provjera

ispravnosti muzne opreme; siguran rad s poljoprivrednom mehanizacijom

- Sudjelovanje u radu radne skupine specijalista za stočarstvo – kontrola muznih uređaja (Zahtjevi higijene mužnje u primarnoj proizvodnji mlijeka).
- Priprema mišljenja za MP: Restrikcije glede ograničenja rabljenih traktora (pogonskih strojeva) u smislu prihvatljivosti ulaganja (aktivnosti) u podmjeri/operaciji 6.1.1.
- Suradnja s medijima: Gospodarski list; Agro glas; Agro Klub
- Priprema članaka i prezentacija na mrežnoj stranici Savjetodavne službe.

Razvojni programi i projekti

U okviru djelokruga rada višeg koordinatora za razvojne projekte i programe u 2016. godini najvažnije provedene aktivnosti odnosile su se na savjetodavnu potporu pri planiranju projekata i prijavi projekata na mjere iz Programa ruralnog razvoja RH i drugih programa za ostvarivanje potpora ulaganjima na PG-ima. Najveći dio aktivnosti bio je usmjeren na relativno manja poljoprivredna gospodarstva, manja ulaganja i nove poljoprivrednike.

U tom smislu najvažnije aktivnosti bile su:

- Informiranje korisnika vezano za uvjete, prilike i mogućnosti korištenja potpora iz pojedinih mjera Programa ruralnog razvoja RH i drugih programa za potpore ulaganjima na PG-ima (Nacionalni program pomoći sektoru vina, Nacionalni pčelarski program, Programi ruralnog razvoja JRS / JLS).
- Navedene informacije i savjeti često su se proširivale na savjetovanje glede tehnoloških savjeta, optimizacije ulaganja, savjeta vezano uz tumačenja mnoštva zakonskih i podzakonskih propisa koji se posredno ili neposredno odnose na svakog konkretnog korisnika, odnosno projekt i pojedinačno ulaganje.

- Informacije i savjeti pružani su i putem predavanja, elektronskih medija, objava na mrežnim stranicama Savjetodavne službe i objava članaka u tiskovinama.
- Znatna dio aktivnosti odnosio se i na nastavak pomoći korisnicima podmjera 6.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“ i 6.1. „Potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima“. Taj posao odnosio se na ukupno 117 Zahtjeva za potporu za podmjeru 6.3. i 25 Zahtjeva za podmjeru 6.1. koji su s uspjehom prošli na prvim provedenim natječajima iz 2015. godine.
- Savjetodavna služba aktivno je sudjelovala u radu povjerenstava zaduženih za rješavanje po prigovorima za mjere M06 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ i M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“
- Savjetodavna služba aktivno je sudjelovala u radu povjerenstava za izmjene Pravilnika za podmjere 4.1 „Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva“ i 4.2. „Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda“

Agroekologija

Stručni poslovi iz područja agroekologije tijekom 2016. godine uključivali su: obrazovanje i osposobljavanje službenika o agrookolišu, klimatskim promjenama i mogućnostima korištenja obnovljivih izvora energije u poljoprivredi te obrazovanje poljoprivrednika o poljoprivredi, okolišu i klimatskim promjenama ili o načinima prijelaza na ekološke poljoprivredne prakse uz poslove provođenja stručnog nadzora integrirane proizvodnje kao javne ovlasti Savjetodavne službe.

Aktivno je rađeno na pripremi prezentacija u okviru mjere M01 Podmjera 1.1. „Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina” za korisnike mjere M10 „Poljoprivreda okoliš i klimatske promjene” i mjere M11 „Ekološki uzgoj” iz Programa ruralnog razvoja:

- Obavezni zakonski zahtjevi mjere Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene
- Biološka raznolikost u poljoprivredi
- Natura 2000
- Travnjaci velike prirodne vrijednosti
- Biološka raznolikost u voćnjaku
- Prilagodba poljoprivrednih kultura klimatskim promjenama
- Pripremljen je obrazovni program Uzgoj ljekovitog i aromatičnog bilja u okviru mjere M01 Podmjera 1.2. „Potpore za demonstracijske aktivnosti i informativne aktivnosti”.

U okviru mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvima i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima” provedeni su savjetnički paketi: poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, višestruka sukladnost i agroekologija.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode provedbom projekta „Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i prirode za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama” uključilo je Savjetodavnu službu kao aktivnog dionika, u cilju buduće izrade nacrtu nacionalne Strategije prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje do 2040. godine, s pogledom na 2070. godinu i nacrtu Akcijskog plana. Projektom je dat doprinos definiranju ranjivih sektora, procjeni utjecaja te prioritarnih mjera i aktivnosti potrebnih za prilagodbu klimatskim promjenama. Putem edukacije i

korištenja računalne opreme za klimatsko modeliranje te kroz osvještavanje javnosti jačaju se kapaciteti za procjenu ranjivosti i utjecaja klimatskih promjena u sektoru poljoprivrede na nacionalnoj i lokalnoj razini. Nakon sudjelovanja na dvije stručne radionice stvorena je osnova za buduću suradnju sa Zavodom za ishranu bilja Agronomskog fakulteta u Zagrebu na primijenjenim istraživanjima fiziološke prilagodbe poljoprivrednih kultura klimatskim promjenama.

U okviru radionice: „*Iskustva s pripremom i provedbom mjera za očuvanje prirode u programima ruralnog razvoja*” kao dio projekta integracije u EU NATURA 2000 (NIP), u organizaciji: Ministarstva zaštite okoliša i prirode, udruge Ecologica te zaklade Avalon, tijekom lipnja 2016. godine Savjetodavna služba aktivno je sudjelovala u stručnim izlaganjem na temu: „*Iskustva u savjetodavno-obrazovnom radu s poljoprivrednicima na mjeri M10 Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020*”.

Savjetodavna služba nastavila je suradnju s Energetskim institutom Hrvoje Požar na temu korištenja obnovljivih izvora energije u poljoprivredi. Tako je kao sudionik u okviru međunarodnog projekta, koji je ispred Hrvatske vodio Energetski institut Hrvoje Požar: *Short rotation woody crops plantations for local supply chains and heat use (SRC Plus)* aktivno sudjelovala na okruglom stolu: „*Mogućnosti uzgoja kultura kratkih ophodnji u Istočnoj Hrvatskoj*” u Vukovaru u lipnju 2016. godine. U okviru navedenog projekta, u prosincu 2016. godine Savjetodavna služba je s institutom sudjelovala u organizaciji seminara za poljoprivrednike u Vinkovcima na temu „*Kulture kratkih ophodnji (KKO) u Europskoj zajedničkoj politici i u okviru zelenih plaćanja u poljoprivredi*” te predstavila stručno izlaganje na temu: „*Mjesto KKO unutar zelenih plaćanja u poljoprivredi i iskustva u provedbi zelenih plaćanja u EU*”. Daljnjim sudjelovanjem na radionici: „*Razvijanje projektnih prijedloga za dobivanje energije iz KKO i korištenja usluga ekosustava u cilju razvoja ruralnih područja*”, koja je u prosincu 2016. godine održana u Vukovaru, stvorene su osnove za buduću međuinstitucionalnu suradnju s ciljem edukacije što većeg broja savjetodavaca i poljoprivrednika o mjestu i ulozi kultura kratkih ophodnji pri korištenju obnovljivih izvora energije u poljoprivredi.

Nastavkom suradnje u okviru projekta *Biogas Action*, koji također provodi Energetski institut Hrvoje Požar, predstavnici šumarskog i poljoprivrednog sektora Savjetodavne službe sudjelovali su na okruglom stolu „*Nacrt pravilnika o korištenju obnovljivih izvora*”.

energije i visokoučinkovite kogeneracije – prostor za bioplin“ u rujnu 2016. godine.

Na simpoziju *International symposium on sustainable fruit production* u Donjoj Stubici u ožujku 2016. predstavljen je znanstveni rad *Integrated Production of Sour Cherry (Prunus cerasus) in Croatia*, koji je objavljen u znanstvenom časopisu: *Agriculturae Conspectus Scientificus*. Još jedan znanstveni rad na temu: *Genetic Diversity and Symbiotic Efficiency of Indigenous Common Bean Rhizobia in Croatia*, objavljen je u znanstvenom časopisu *Food Technology and Biotechnology*.

U okviru mjere M02 podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“ održan je 30. lipnja 2016. godine u Pazinu Ad Hoc tečaj *Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti 1. dio* s temom osposobljavanja: *Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti u mediteranskoj regiji Hrvatske*. Dobivena znanja s tečaja znatno će pridonijeti savjetovanju u okviru M10 Programa ruralnog razvoja.

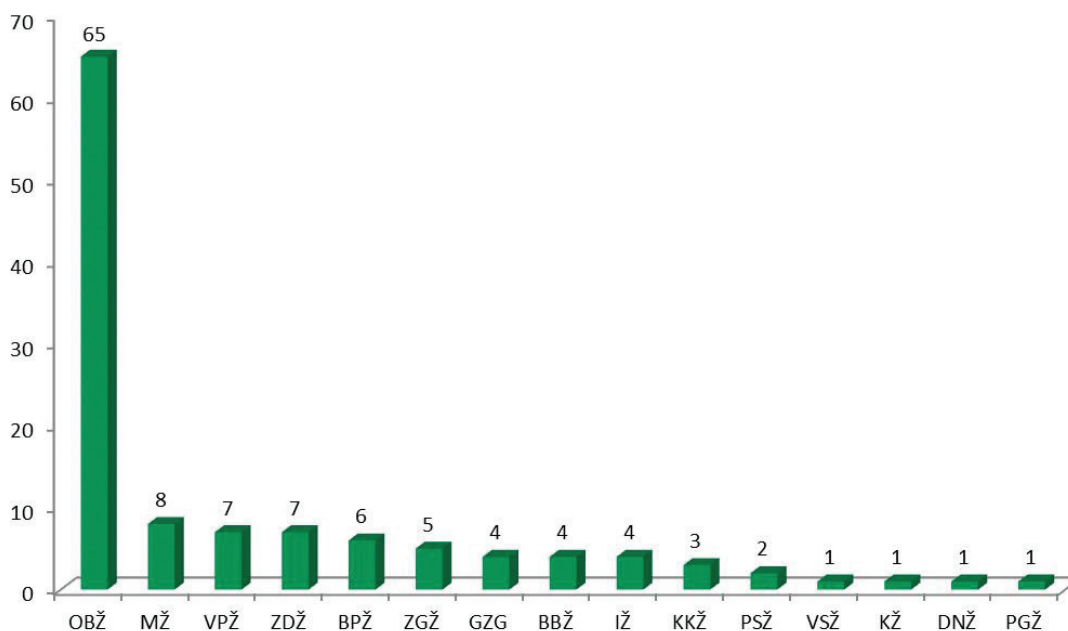
Nakon sastanka vezanog za plan provođenja stručnog nadzora integrirane proizvodnje, isplanirane aktivnosti uz ponuđene prijedloge i razmjenu iskustava pružile su osnovu za kvalitetno provedene poslove. U sezoni 2016. godine sedam terenskih djelatnika i viša koordinatorica za agroekologiju dobili su administrativnu podršku od djelatnice na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2016. godine stručni nadzor integrirane proizvodnje uključio

je 119 poljoprivrednih gospodarstava. Održane su 4 sjednice povjerenstva za dodjelu potvrda integrirane proizvodnje, čime je izdano ukupno 55 potvrda integrirane proizvodnje i ukupno 66 obavijesti (43 za poljoprivredna gospodarstva koja nisu izvršila uplatu stručnog nadzora integrirane proizvodnje, 11 za gospodarstva koja su odustala od stručnog nadzora integrirane proizvodnje, 7 za gospodarstva koja su zakasnila s prijavama za stručni nadzor, 3 obavijesti o utvrđivanju neslaganja s načelima integrirane proizvodnje te 1 obavijest o utvrđivanju prelaska na ekološku poljoprivrednu proizvodnju).

Iz provedenih nadzora integrirane proizvodnje u 2016. godini vidljivo je da je najveći broj proizvođača prisutan u istočnom dijelu Hrvatske. Tako je u Osječko-baranjskoj županiji evidentirano 65 poljoprivredna gospodarstava, dok u Sisačko-moslavačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Varaždinskoj, Ličko-senjskoj i Šibensko-kninskoj županiji nije evidentirano nijedno poljoprivredno gospodarstvo u ovome sustavu

Tijekom 2016. godine stručnim nadzorom integrirane proizvodnje utvrđeno je da je najzastupljenija ratarska proizvodnja (30.412,58 ha), za kojom slijede vinogradarstvo (1016,36 ha) i voćarstvo (591,91 ha), dok najmanju površinu (7,24 ha) zauzima proizvodnja povrća. Zbog izostanka potpora za integriranu proizvodnju u 2016. godini utvrđeno je smanjenje površina pod nadzorom integrirane proizvodnje.

Broj PG po županijama kojima je rađen nadzor integrirane proizvodnje u 2016.



Obrazovanje i osposobljavanje

Poslovi obrazovanja i osposobljavanja u 2016. godini vezani su uz provedbu dvije aktivnosti:

Provedba strukovnog osposobljavanja kroz mjeru M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“

Strukovno osposobljavanje provodi se temeljem odobrenog programa osposobljavanja za 2016. godinu kroz održavanje tečajeva na cijelom području RH. Savjetodavna služba prihvatljivi je korisnik u provedbi mjere M01 u dijelu koji se odnosi na tip operacije 1.1.1. „Strukovno osposobljavanje za višestruku sukladnost, paket mjera poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, ekološki uzgoj“ te na tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“. Provedba tipa operacije 1.1.1. odvija se kroz 6 šestosatnih odobrenih programa osposobljavanja, a provedba operacije 1.1.2. kroz 21 odobreni program osposobljavanja različitog trajanja u rasponu od 6 do 56 sati. Strukovno osposobljavanje provodi 180 odobrenih predavača. Održavanje tečajeva najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed na mrežnim stranicama službe.

Podaci o izvršenju aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja u 2016. godini

	Strukovno osposobljavanje kroz mjeru M01	Osnovna izobrazba o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida
Broj tečajeva	728	218
Broj polaznika	14150	11834
Ukupno trajanje svih tečajeva u satima	4410	3720

Pohađanje strukovnog osposobljavanja besplatno je za poljoprivrednike.

Dinamika provedbe tečajeva strukovnog osposobljavanja u 2016. godini po kvartalima je: I kvartal 21%, II kvartal 16%, III kvartal 11%, IV kvartal 52%.

Provedba osnovne izobrazbe o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida

Izobrazba se provodi na temelju ovlaštenja za modul za profesionalne korisnike, kroz održavanje 15-satnih tečajeva po odobrenom programu, nakon čega slijedi ispit, na području cijele RH. Izobrazbu provodi 127 ovlaštenih predavača. Održavanje tečajeva najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed na mrežnim stranicama službe i na mrežnim stranicama fitosanitarnog informacijskog sustava. Za pohađanje izobrazbe, polaganje ispita i izdavanje iskaznice polaznici plaćaju službi propisanu naknadu.

Dinamika provedbe u 2016. godini: 89% tečajeva održano je u prva četiri mjeseca.



Organizacija rada podružnica

Radom podružnica koordinira viši koordinator za organizaciju rada podružnica. Osim poslova rukovoditelja, administrativnih poslova i koordinacija rada između ureda ravnatelja i županijskih podružnica koordinirani su poslovi oko planiranja, analiziranja i provedbe planova mjesečnih putovanja, manifestacija i održavanja radionica (agronet, dani Službe, državno natjecanje orača i dr.).

Obilaskom podružnica i održavanjem radnih kolegija koordinirane su aktivnosti na mjeri M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i mjeri M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvima i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“. Izvršena je analiza izvršenih sati na aktivnostima mjera M01 i M02 za 2016. Službe po mjesecima.

	M01		M02		ukupno		
	sati	%	sati	%	sati	%	
I	34086	1537,5	4,51	9,25	0,03	1546,75	4,54
II	40343	1934,75	4,80	13,5	0,03	1948,25	4,83
III	40665,5	856	2,10	339,75	0,84	1195,75	2,94
IV	40456,5	775	1,92	3854,25	9,53	4629,25	11,44
V	36932	1057,75	2,86	3996,25	10,82	5054	13,68
VI	29490,5	715,5	2,43	4808	16,30	5523,5	18,73
VII	31796	749,25	2,36	12501,5	39,32	13250,75	41,67
VIII	26166,75	462	1,77	10303	39,37	10765	41,14
IX	38253,5	1661,25	4,34	13571,25	35,48	15232,5	39,82
X	37398	3044	8,14	10337,25	27,64	13381,25	35,78
XI	39068,5	4178,75	10,70	8594,75	22,00	12773,5	32,70
XII	36612,75	4059,5	11,09	7881	21,53	11940,5	32,61
	431269	21031,25	4,88	76209,75	17,67	97241	22,55

Analiza M01 / M02 - 2016	UKUPNI SATI	M01	%	M02	%	ukupno	%
Zadarska županija	10935	1138,25	10,41	3583,25	32,77	4721,5	43,18
Primorsko-goranska	7026	1132	16,11	1751	24,92	2883	41,03
Požeško-slavonska	15269	915,25	5,99	4925,25	32,26	5840,5	38,25
Ličko-senjska	5935,5	855	14,40	1363,75	22,98	2218,75	37,38
Šibensko-kninska	11487,75	534,75	4,65	3717,25	32,36	4252	37,01
Sisačko-moslavačka	18904	2015,25	10,66	4622,25	24,45	6637,5	35,11
Bjelovarsko-bilogorska	18895,5	1265,25	6,70	5318,75	28,15	6584	34,84
Virovitičko-podravska	15800	817	5,17	4584,25	29,01	5401,25	34,19
Brodsko-posavska	18033	1505,25	8,35	4624,25	25,64	6129,5	33,99
Splitsko-dalmatinska	26656	1346,75	5,05	7512	28,18	8858,75	33,23
Zagrebačka	17199	946	5,50	4602	26,76	5548	32,26
Karlovačka	14231,75	1530	10,75	2853,5	20,05	4383,5	30,80
Međimurska	12467,5	253	2,03	3584,5	28,75	3837,5	30,78
Dubrovačko-neretvanska	11840	360,5	3,04	3230	27,28	3590,5	30,33
Vukovarsko-srijemska	17547	1339,5	7,63	3717	21,18	5056,5	28,82
Grad Zagreb	7080	445,25	6,29	1591,75	22,48	2037	28,77
Koprivničko-križevačka	8984,5	453,25	5,04	2121,5	23,61	2574,75	28,66
Varaždinska	12000	542,25	4,52	2813,75	23,45	3356	27,97
Osječko-baranjska	19410	1530,75	7,89	3711,25	19,12	5242	27,01
Istarska	10336	1036,5	10,03	1540,75	14,91	2577,25	24,93
Krapinsko-zagorska	15601	378,25	2,42	2941,5	18,85	3319,75	21,28
podružnica	295638,5	20340	6,88	74709,5	25,27	95049,5	32,15

U 2016. godini ukupno je otvoreno i radilo se na 3270 savjetnička paketa. Pritom je tijekom godine zatvoreno 1297 paketa pa je otvorenih ostalo 1973. Ukupan financijski efekt rada na paketima kroz mjeru M02 iznosi za Službu 5.160.138,07 kn, pri čemu je prosječni radni sat iznosio 67,71 kn.

Provedbeno, organizacijski i administrativno praćene su kampanja Agronet 2016., natjecanja orača (na razinama: županijske, državne i svjetske razine), provedba mjere M17 „Upravljanje rizicima“, podmjere 17.1. „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.“ te održavanje tečajeva iz održive uporabe pesticida.

Kontinuirano se surađuje s lokalnom samoupravom, lokalnim udrugama, subjektima iz poljoprivrede, stručnim i znanstvenim institucijama, postavljaju se stručni pokusi u organizaciji Službe.

Provode se aktivnosti za potrebe recenzije VIP projekata.

Jedan je dio sustavne strukture Sektora za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu 21. podružnica, čije je operativno funkcioniranje zasnovano na principu županijskog ustroja. U 2016. godini, gledajući ljudske resurse, u podružnicama je bilo raspoređeno 216 djelatnika: 193 djelatnika Sektora za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu, od čega su 4 djelatnika raspoređena na poslovima ribarstva, 7 djelatnika provodilo je rukovoditeljske poslove u svojstvu viših koordinatora, a 23 su djelatnika šumarske specijalnosti pripadnici Sektora za programe i projekte u šumarstvu.

Svaki djelatnik podružnice jednim je dijelom svoje radne zadatke, stručne i specifične, provodio prema planu nadređenih viših koordinatora – specijalista poljoprivrednih grana proizvodnje, ovisno o svojoj stručnoj specijalnosti, a drugim dijelom prema planu i zadacima zadanima od Službe te prema planu specifičnih aktivnosti pripadne podružnice.

Opis poslova:

- Stručni poslovi kroz metode: pojedinačnog (jedan na jedan), grupnog (predavanja, radionice, demonstracije) i masovnog (tiskovine, mediji, mrežna stranica) savjetovanja

- Mjera M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“
- Mjera M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“
- AGRONET – pružanje pomoći u podnošenju zahtjeva za potpore
- FADN istraživanja
- Izvještajno-prognozni poslovi
- Održiva uporaba pesticida
- Savjetovanje, pomoć i informiranje iz područja mjera ruralnog razvoja, vezano za EU fondove, praćeno uz izračun ekonomskih veličina gospodarstava
- Pružanje pomoći za mjeru M17 „Upravljanje rizicima“, podmjera 17.1. „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.
- *Shema školskog voća i povrća*
- Poslovi iz djelokruga Integrirane poljoprivredne proizvodnje
- Organizacija manifestacija i aktivno sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj, državnoj i međunarodnoj razini
- Aktivno sudjelovanje i suradnja s udrugama, lokalnom samoupravom, znanstvenim i stručnim institucijama
- Sudjelovanje i rad u tijelima, savjetima, povjerenstvima i poslovima Ministarstva poljoprivrede

Najzastupljenija aktivnost u 2016. godini bila je provedba mjere M02 (Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima). Na toj aktivnosti radilo se 17,67% ukupnog radnog vremena cijele Službe, a u okviru podružnica ta aktivnost bila je zastupljena s 25,27%. U sklopu te aktivnosti u 2016. godini evidentirano je 76209,75 sati obuhvaćenih kroz razne varijante savjetničkih paketa. U 2016. godini otvorena su 3270 savjetnička paketa, a ukupno ih je do kraja godine zatvoreno 1297.

Obuhvat angažmana radnih sati na mjeri M02

	Podružnice – djelatnici Sektora za programe i projekte u poljoprivredi	Podružnice – djelatnici Sektora za programe i projekte u šumarstvu	Viši koordinatori
Broj raspoloživih djelatnika	175	23	12
Broj sati angažiranih na mjeri M02	74709,50	603,25	897,00

Vrlo važna aktivnost bila je i mjera M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ predviđena isključivo za Sektor za programe i projekte u poljoprivredi. U sklopu ove mjere unutar podružnica evidentirano

je 20.590 radnih sati što ukupno čini 6,5% ukupnog radnog vremena na ovoj aktivnosti. Analizirajući cijelu Službu na ovoj mjeri ukupan radni angažman iznosi 21.031,25 sati ili 4,9% ukupnog radnog vremena.

Naziv strukovnog osposobljavanja	Tip operacije	Programirano fokus područje	Broj održanih strukovnih osposobljavanja	Broj dana	Broj polaznika
Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene – uvod	1.1.1.	P4	99	74,25	1935
Održivo upravljanje tlom, vodom, gnojivima i pesticidima			118	88,5	2305
Poljoprivredno-okolišna načela u praksi			122	91,5	2322
Ekološki uzgoj – uvod			113	84,75	2487
Održivo upravljanje tlom, vodom i gnojivima u ekološkom uzgoju			142	106,5	2727
Prakse u ekološkom uzgoju			131	98,25	2659

U okviru sporazumne suradnje Savjetodavne Službe i Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR) nužno je istaknuti vrlo velik doprinos u pružanju pomoći PG-ima kod podnošenja AGRONET zahtjeva za ostvarivanje prava na potpore. U provođenju te aktivnosti djelatnici Službe pomogli su pri ispunjavanju 19383 AGRONET zahtjeva, što čini oko 20% svih zahtjeva.

Prvi put prošle godine otvorena je mjera M17 „Upravljanje rizicima”, podmjera 17.1. „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020“ u sklopu koje je poljoprivrednicima pružana pomoć prilikom

podnošenja zahtjeva i prijave na mjeru. U provedbi te aktivnosti sudjelovalo je 30-ak djelatnika a izvršeno je: 1175 pomoći pri upisu OPG-a u evidenciju korisnika i 794 direktnih pomoći vezano za podnošenje zahtjeva za tu potporu.

U sklopu ostvarene suradnje s Hrvatskom udrugom za organizaciju natjecanja orača (HUONO) Savjetodavna služba i uključeni djelatnici sudjelovali su u organizaciji svih razina natjecanja orača u 2016. godini: 16. županijskih natjecanja, natjecanju orača RH (14. traktorima i 5. konjima), te 63. svjetskom natjecanju orača.

Sektor za programe i projekte u šumarstvu

Sektor za programe i projekte u šumarstvu (dalje: Sektor) prema Zakonu o šumama nadležan je za obavljanje poslova dijela javnih ovlasti te za unapređenje gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika u RH. Sukladno navedenom on obavlja administrativne poslove potrebne za izvršenje javnih ovlasti; vodi propisane evidencije za praćenje financijskih, upravnih i stručnih poslova za šume šumoposjednika; provodi postupke javne nabave i prati izvršenje ugovora za radove u šumama šumoposjednika i za potrebe Službe; nadzire kvalitetu i količinu izvršenih radova u šumama šumoposjednika (kolaudacije radova), provodi savjetovanje i informiranje šumoposjednika i javnosti te vodi propisane baze podataka u svojoj nadležnosti.

Sektor priprema zahtjeve za odobrenje šumskogospodarskih planova za šume šumoposjednika, evidentira podatke o izvršenim radovima biološke obnove šuma sukladno odobrenim šumskogospodarskim planovima, vodi evidencije prometa drvom i radova izvršenih u šumama šumoposjednika, prati zdravstveno stanje šuma, pojavu štetnih organizama i šumskih požara te planira, provodi i prati održavanje šumskih prometnica.

Kroz stručne kontrole i kolaudacije izvršenih radova u šumama licenciranih izvođača i samih šumoposjednika, raspoređuju se sredstva iz naplaćene naknade za opće korisne funkcije šuma (OKFŠ) sukladno Zakonu o šumama i podzakonskim aktima, a sve u cilju održivog gospodarenja šumskim resursima i poboljšanju stanja šuma šumoposjednika.



Uzgojanje i zaštita šuma

Služba je objavila javnu nabavu za odabiranje i obilježavanje stabala za sječu (doznaka stabala) te je po završetku postupka s najpovoljnijim ponuditeljima sklopila ugovore. U pojedinim županijama došlo je do prijevremenog ispunjenja ugovora. Ovu činjenicu možemo objasniti pojačanim interesom za drvene sortimente. Za ostale županije sklopljeni su ugovori koji su stupili na snagu istekom datuma starih ugovora.

Tijekom 2016. godine došlo je do gradacije osmerozubog smrekovog potkornjaka (*Ips typographus*)(L) na području Primorsko-goranske županije. Povećanje brojnosti posljedica je ledoloma koji se dogodio u 2014. godini. Služba je aktivno sudjelovala u svim aktivnostima, od provođenja kontrole brojnosti potkornjaka do edukacije šumoposjednika pojedinačnim savjetima i organiziranim predavanjima, sudjelovanjem na radionicama, radijskim postajama, televiziji, novinama, objavom članaka na mrežnoj stranici Službe, suradnjom s lokalnom i regionalnom samoupravom, udrugama šumoposjednika, Ministarstvom poljoprivrede, Hrvatskim šumarskim institutom, Šumarskim fakultetom u Zagrebu te sudjelovanjem u donošenju Naredbe o poduzimanju mjera za sprečavanje širenja i suzbijanja štetnog organizma (*Ips typographus*) (L) – osmerozubog smrekovog potkornjaka.

U cilju što efikasnijeg rada svim djelatnicima na terenu omogućeno je da sami urudžbiraju svoje predmete. U završnoj je fazi i aplikacija pomoću koje će se voditi evidencije o šumama šumoposjednika, kao i izrada Operativnog godišnjeg plana.

U 2016. godini zaprimljeno je:

- Zahtjev za nužnu doznaku stabala – 1634 predmeta
- Zahtjev za doznaku stabala – po programima gospodarenja – 3536 predmeta
- Zahtjev za izdavanje popratnice – 4806 predmeta
- Zahtjev za financiranje radova u šumama šumoposjednika – 67 predmeta
- Zahtjev za šumske štete – 196 predmeta

- Zahtjev za financiranje radova održavanja šumskih i protupožarnih prometnica 136 predmeta
- Zahtjev za izdavanje posebnih uvjeta građenja – 271 predmet
- Ostalo – 1.939 predmeta

Ukupno je u 2016. godini zaprimljeno 12585 zahtjeva. U 2015. godini zaprimljeno je 10970 zahtjeva, što je povećanje od 1615 zahtjeva.

U 2016. godini za izvršene radove isplaćeno je iz sredstava OKFŠ-a:

- Kolaudacije izvršenih radova i motrenje pojave šumskih štetnika u vrijednosti od 728.012,01 kuna
- Isplate šumoposjednicima za izvršene radove u vrijednosti od 2.584.223,83 kuna
- Preuzete sadnice u vrijednosti od 972.803,21 kuna
- Izrada programa gospodarenja šumoposjednika u vrijednosti od 7.628.669,09 kuna
- Izvršeni radove doznake stabala u vrijednosti od 3.809.599,04 kuna
- Održavanje šumskih prometnica u vrijednosti od 8.980.833,03 kuna
- Nabava sredstava za motrenje šumskih štetnika u vrijednosti od 11.707,50 kuna
- Ministarstvo poljoprivrede – odobrenje programa gospodarenja u vrijednosti od 140.400,00 kuna.

Ukupno je u 2016. godini iz sredstava OKFŠ-a isplaćeno 24.856.247,71 kuna. U 2015. godini isplaćeno je 9.994.905,44 kuna, što je povećanje od 250%.

Sve gore navedeno pokazuje velik pomak u odnosu na 2015. godinu, po broju zaprimljenih predmeta i količini isplaćenih sredstava za izvršene radove u 2016. godini iz sredstava OKFŠ-a.

Savjetodavni rad i projekti

Savjetodavni rad prema šumoposjednicima odvija se kroz pojedinačno pružanje savjeta, predavanja za grupe šumoposjednika te savjetovanje i pružanje informacija putem masovnih medija (radio, portali i sl.).

Pojedinačni savjetodavni rad može se podijeliti na pružanje savjeta kroz „Savjetnički paket“ (mjera M02, tip operacije 2.1.3. „Savjetovanje šumoposjednika“) za šumoposjednike koji su upisani u Upisnik šumoposjednika i predali Zahtjev za savjetovanjem te onih savjeta koji se dijele šumoposjednicima i drugim dionicima u privatnom šumarskom sektoru, a najčešće se odnose na jednokratna savjetovanja i tematski se razlikuju od savjetovanja kroz pakete. U 2016. godini „otvorena“ su 83 savjetnička paketa u šumarstvu, od čega je 12 paketa zatvoreno, na što je utrošeno ukupno 599 radnih sati i prevaljen 5271 km. Tome je prethodila izrada Priručnika o provedbi savjetovanja, izrada i ažuriranje Savjetničkih paketa, niz sastanka i uputa savjetnicima o provedbi i tijeku savjetovanja kroz savjetnički paket te provedbene procedure i kontrola izvršenja. Pri kraju je i izrada predložka za novi priručnik za savjetnike u kojem se aktivnosti u paketima povezuju s člancima, brošurama, znanstvenim radovima ili vezanim dokumentima radi lakšeg i kompetentnijeg pružanja savjeta.

Predavanja za grupe održavala su se kroz tečaj „Održivo gospodarenje šumama“ i kroz druga predavanja (prezentacije).

Tečaj „Održivo gospodarenje šumama“ organiziran je za korisnike Programa ruralnog razvoja koji na taj način mogu ostvariti dodane bodove prilikom predaje prijave projekta za mjeru M08 tip operacije 8.5.1. „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura“ Programa ruralnog razvoja. U 2016. godini izrađene su prezentacije za tečaj te su organizirana i održana 4 tečaja koje je odslušalo ukupno 53 šumoposjednika. Tečajevi su održavani temeljem prikupljenih prijava zainteresiranih šumoposjednika, kojima je nakon završenog predavanja poslana Potvrda o sudjelovanju.

Ostala predavanja održavaju savjetnici na terenu i/ili viši koordinatori i njima je obuhvaćeno nekoliko tematskih cjelina, ovisno o potrebama slušateljstva ili o aktualnoj problematici. Tijekom 2016. godine održana su ukupno 132 predavanja za 2029 slušatelja, sa sljedećim temama:

- šumarske mjere u programu ruralnog razvoja: 41 predavanje sa 682 slušatelja,

- potkornjak (šumski štetnik): 7 predavanja s 40 nazočnih,
- programi gospodarenja u šumama šumoposjednika: 36 predavanja s 353 nazočna,
- ostale teme (upisnik šumoposjednika, doznaka u privatnim šumama, uzgojni radovi u privatnim šumama, konverzije, osnivanje udruga..): održano 48 predavanja za ukupno 954 slušatelja.

Radijski i televizijski prilozima snimaju se radi pružanja savjeta šumoposjednicima ili, kao u slučaju s pojavom gradacije potkornjaka – radi obavještanja javnosti o nastalim događajima i promjenama.

Provedba mjere M02; podmjera 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“

Za djelatnike Savjetodavne službe šumarske struke organizirana su 2 tečaja financirana iz Programa ruralnog razvoja (podmjera 2.3.) i to: „Konverzije u šumama šumoposjednika“ i „Analiza i valorizacija prostora (GIS) u šumama šumoposjednika“, a u sklopu zajedničkog tečaja za sve djelatnike Savjetodavne službe organizirali smo predavanje „Ekološka mreža NATURA 2000 – pravni okvir i provedba“. Uz to, dvoje djelatnika sudjelovalo je u treningu trenera „ESRI – ArcGIS I,II,III“ financiranoj iz istog izvora.

Projekt „Forest Bioenergy in the Protected Mediterranean Area“

Priprema za sudjelovanje u projektu „ForBioMed“ kao pridruženi partner Zadarskoj županiji te krajem godine, početak rada na projektnim zadacima (izrada projektne brošure).

Izdavanje elaborata šumskouzgojnih radova

Elaborat šumskouzgojnih radova izdaje se na zahtjev korisnika – šumoposjednika koji namjeravaju predati zahtjev za financiranje ulaganja u radove konverzije šuma na česticama za koje ne postoji prethodan propis u programima gospodarenja i/ili za radove rekonstrukcije i izgradnje šumskih prometnica. Elaborat šumskouzgojnih radova jednakovrijedan je instrument Rješenja o odobrenju Programa gospodarenja, izdaje ga Savjetodavna služba, a koristi se samo za potrebe podnošenja zahtjeva za potporu kod dodjele

sredstava iz EPFRR-a, a temeljem natječaja za mjeru M08; tip operacije 8.5.1. „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura” i mjere M04; tip operacije 4.3.3. „Ulaganje u šumsku infrastrukturu“. U 2016. godini izdano je 25 elaborata šumskouzgojnih radova i potvrda o odobrenju elaborata – za radove konverzije u šumama šumoposjednika te 1 Elaborat šumskouzgojnih radova i Potvrda o odobrenju elaborata za rekonstrukciju i izgradnju šumskih prometnica.

Ostalo

Rad u povjerenstvu za izradu Pravilnika o provedbi mjere M08; tip operacije 8.5.2. „Uspostava i uređenje

poučnih staza, vidikovaca i druge manje infrastrukture“ Programa ruralnog razvoja RH.

Kontinuirano praćenje rada stručnih savjetnika i viših stručnih savjetnika koji rade na terenu, koordinacija i kontrola njihovog rada te organizacija poslova i radnih zadataka.

Sudjelovanje u radu povjerenstava za kolaudacije radova Programa gospodarenja i održavanja šumski prometnica, u svojstvu članice povjerenstva.

Planiranje, evidencije, tržište i razvoj

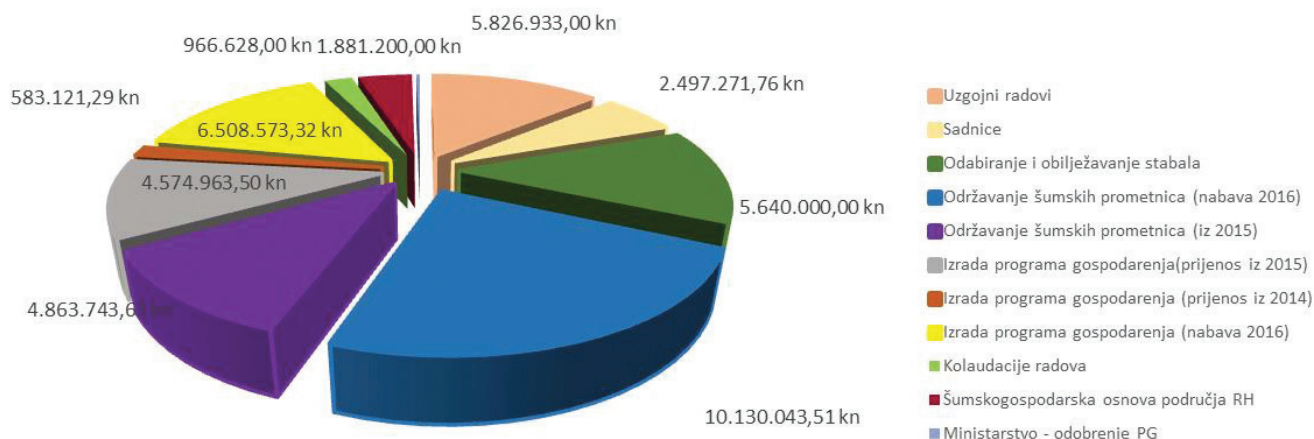
U djelokrugu Sektora za programe i projekte u šumarstvu za planiranje, evidencije, tržište i razvoj pripremljen je Operativni godišnji plan za 2016. godinu te rebalans istog, kao i prijedlog opsega nužne doznake stabala u šumama šumoposjednika za 2016. godinu i rebalans istog.

Vođenje evidencija o šumama šumoposjednika kao jedna od osnovnih, Zakonom o šumama, propisanih djelatnosti Savjetodavne službe, redovno se provodi te se ažurira baza podataka (mjesečno, kvartalno i na godišnjoj razini). Baza podataka vodi se o doznačenoj i otpremljenoj drvnjoj masi, izvršenim šumsko-uzgojnim

radovima, održanim šumskim prometnicama, izrađenim programima gospodarenja, popraćenim božićnim drvcima, šumskim štetama te šumskim požarima.

U sklopu sektora za programe i projekte u šumarstvu za planiranje, evidencije, tržište i razvoj organiziran je i tečaj „Analiza i valorizacija prostora (GIS) u šumama šumoposjednika“ iz mjere M02. Svrha tečaja bila je da savjetnicima iz sektora za programe i projekte u šumarstvu pruži potrebna znanja i vještine u radu s geografskim informacijskim sustavom (GIS).

Rebalans Operativnog godišnjeg plana Sektora za programe i projekte u šumarstvu za 2016. godinu



Šumskogospodarski planovi i šumska infrastruktura

Javni poziv za podnošenje zahtjeva za održavanje šumskih odnosno protupožarnih prometnica objavljen je 18. siječnja 2016. godine za sve županija u RH. Povjerenstva za pregled i bodovanje šumskih prometnicaterenskimsuobilaskomutvrdila opravdanost radova na održavanju prometnica te formirala rang-liste prioriteta održavanja spomenutih prometnica. Paralelno s tim radovima pristupilo se izradi troškovnika za radove održavanja šumskih odnosno protupožarnih prometnica. Izrada spomenutih troškovnika bila je dovršena do 1. listopada 2016. godine. Troškovnicima su dobiveni podaci ukupne dužine i planske cijene održavanja prometnica. Slijedom navedenoga dobiveni su podaci koji će formirati javno nadmetanje za radove održavanja šumskih odnosno protupožarnih prometnica na području 14 županija, ukupne dužine 102,74 km i planske cijene 10.139.192,58 kn bez PDV-a, koje će se provesti tijekom 2017. godine. Iz tih podataka vidljivo je povećanje dužine prometnica predviđenih za održavanje, u usporedbi s prethodnim godinama.

Radovi na održavanju šumskih odnosno protupožarnih prometnica započeti su 16. kolovoza 2016. godine, prema javnom nadmetanju objavljenom tijekom 2016. godine. Realizacija radova održavanja prometnica u 2016-oj godini izvršena je s oko 68% dužine ili 57% financijski. Kako su radovi održavanja prometnica započeti tijekom mjeseca kolovoza, spomenuto izvršenje više je nego dobro. Izvršeno je 35 komisijских uvođenja izvođača u poslove te 34 komisijских kolaudacija radova.

Tijekom izrade rang-lista, javnoga nadmetanja i odabira izvođača radova održavanja prometnica nije

bilo prigovora ni od strane podnositelja zahtjeva ni od izvođača radova. Prilikom ispunjenja ugovora iz 2015. godine za grupu predmeta nabave III na području Istre i Primorja nastali su problemi s izvođačem radova „Iskop“ iz Klenovnika. Do problema je došlo zbog nepoštivanja stavki iz troškovnika pri izvršenju radova održavanja prometnice „Uljara – odmorište Bale“. Nadzorni inženjer obustavio je radove zbog ugradnje neodgovarajućeg materijala. Predložen je raskid ugovora s izvođačem.

Šumskogospodarski planovi i programi gospodarenja šumama šumoposjednika Šumskogospodarski planovi i programi gospodarenja za koje je s Hrvatskim šumama d.o.o. potpisan ugovor o dovršetku radova privedeni su dovršetku izrade i poslani na odobrenje u ministarstvo. Preostali iznos od cca. 80.000,00 kn bit će isplaćen izvođaču radova po komisijском odobrenju programa od ministarstva te primopredaji uvezanih programa i pripadnih priloga.

Tijekom godine provedeno je javno nadmetanje za izradu programa gospodarenja za 2016-tu godinu na području 17 županija ukupne površine 63472,09 ha ili licitirane vrijednosti 6.884.202,82 kn bez PDV-a. Izvođači su tijekom godine započeli s radom izrade programa. Svi radovi na programa iz ugovora 2015. godine, dovršeni su tijekom 2016-te godine izuzev Ličko-senjske županije, gdje je izvođač Hrvatske šume, a radovi su izvršeni s oko 70%.

Ukupno je tijekom 2016. godine izvršeno 158 kolaudacijskih nadzora te je za radove na programima isplaćeno 5.805.129,80 kn bez PDV-a.



Odjel za upravljanje informacijskim sustavom

Informacijski sustav Služba gradi od svojeg osnutka, 1991. godine. S ciljem ispunjenja zahtjeva koje su pred sustav postavile mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ Programa ruralnog razvoja u jedinstvenu cjelinu povezani su mrežna stranica (www.savjetodavna.hr), intranet (intwww) i SEMIS (Sustav mjesečnog izvješćivanja službenika). Uspostavljen je cjelovit sustav u kojem se uneseni podatak u SEMIS istovremeno koristi na više mjesta. Na primjer, najavom edukacije iz mjere M01 putem SEMIS-a na javnom dijelu mrežnih stranica najava je odmah vidljiva, a administriranjem prisutnosti na edukaciji polaznici mogu ispisati potvrdu o sudjelovanju. Isti se podaci koriste za evidenciju radnog vremena službenika te se povlače u Zahtjev za financiranje koji se dostavlja APPRRR-u. Za potrebe kontrole Zahtjeva APPRRR-u je omogućen uvid u izvještaje u SEMIS-u te u stručne materijale objavljene na intranetu koje Služba koristi u edukacijama.

Na sličan način evidentiraju se aktivnosti na mjeri M02 te za edukacije iz održive uporabe pesticida (OUP). U 2016. je za potrebe OUP-a ispisano više od 33.600 potvrda te izdano više od 140.000 iskaznica.

Odjel aktivno sudjeluje u pripremama Izvještaja za financiranje, za evidenciju radnog vremena i ostalim izvještajima prilagodbom sustava SEMIS kako bi izvještaji bili cjeloviti i lako dostupni.

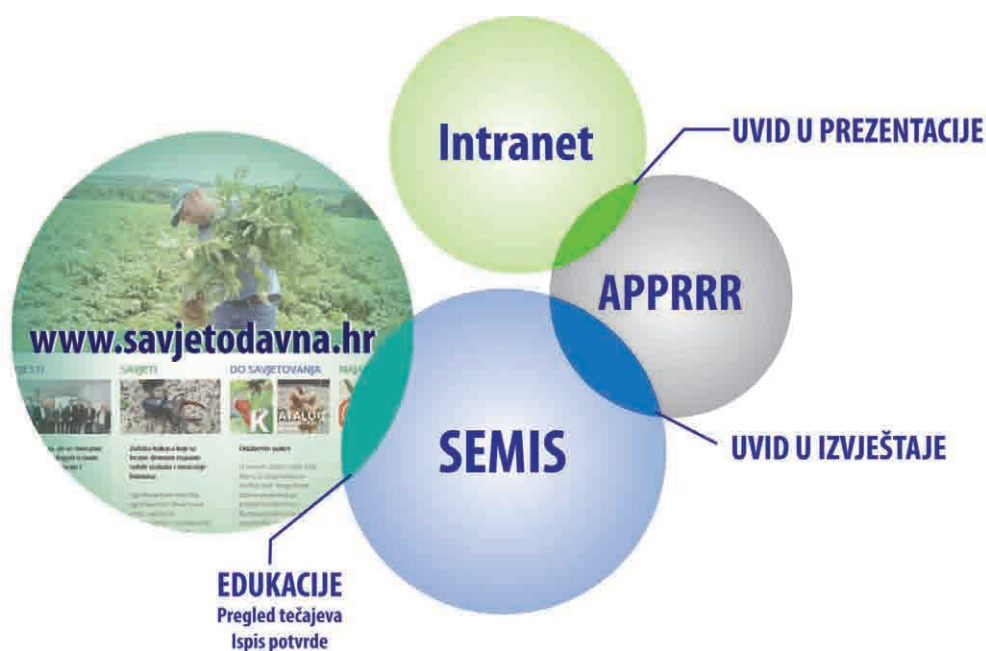
Mrežne stranice Savjetodavne službe posjećuje više

od 2500 različitih posjetitelja na dan. Osim toga, obavijesti o objavljenim sadržajima na mrežnim stranicama, uključujući i preporuke za zaštitu bilja, šalju se prijavljenima putem elektroničke pošte na više od 3800 adresa.

Tijekom 2016. u Odjelu je grafički pripremljeno te objavljeno na javnom dijelu mrežnih stranica 15 stručnih materijala (plakata, letaka i brošura), Katalog savjetničkih paketa, Priručnik o provedbi savjetovanja te Godišnje izvještaje. Izrađene su iskaznice za OUP, logotip za SEASN (Mreža savjetodavnih službi jugoistočne Europe), načinjena je grafička priprema za tri „roll-up banner“ (projekt Horizon, *Shema školskog voća*, mjera M02), idejno rješenje za označavanje prostora Sektora za programe i projekte u šumarstvu, izrađivane su pozivnice i diplome za manifestacije te promotivni materijali. Objavljeno je više od 260 vijesti, 20 savjeta, 120 najava i drugih sadržaja na mrežnim stranicama te su objavama popraćeni projekti Održiva uporaba pesticida, *Shema školskog voća* i povrća te mjere M01 i M02.

Kontinuirano se prati stanje informatičke opremljenosti službenika. Tijekom 2016. distribuirana je oprema nabavljena krajem 2015. te je u 2016. nabavljeno i stavljeno u funkciju 27 prijenosnih računala, 6 stolnih računala, 10 multifunkcijskih uređaja i druga informatička oprema. Uz to provedeni su natječaji za nabavu tonera i tinti te mobilnih uređaja.

Službenicima se pruža tehnička podrška u svakodnevnom radu.



Financijsko izvješće

Izveštaj o prihodima i rashodima u 2016. godini

Prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016. ostvareni su ukupni

prihodi u iznosu od 75.713.863 kn, što je 1,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi za 2016. ostvareni su 0,8% više u odnosu na plan.

Podaci o ostvarenim prihodima.

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015. u kn	Ostvareno za 2016. u kn	Indeks u % (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (sk. 63)	1.014.888	8.499.657	837,5
2.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (sk. 65)	37.249.933	34.742.050	93,3
3.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (sk. 66)	700	0	0,0
4.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (sk. 67)	38.368.516	32.472.156	84,6
	UKUPNO	76.634.037	75.713.863	98,8

Prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016. ostvareni su ukupni rashodi u iznosu od 71.593.012 kn, što je 34,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi za 2016. ostvareni su 4,7% manje u odnosu na plan.

Iskazan je višak prihoda tekuće godine u iznosu od 4.120.851 kn, što s prenesenim viškom prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 24.050.668 kn predstavlja višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 28.171.519 kuna.

Podaci o ostvarenim rashodima.

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015. u kn	Ostvareno za 2016. u kn	Indeks u % (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene (sk. 31)	29.931.051	31.112.570	103,9
2.	Materijalni rashodi (sk. 32)	17.309.115	23.159.133	133,8
3.	Financijski rashodi (sk. 34)	519	956	184,2
4.	Subvencije (sk. 35)	1.653.326	4.563.628	276,0
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (sk. 37)	20.000	8.000	40,0
6.	Ostali rashodi (sk. 38)	2.883.299	9.687.290	336,0
7.	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (sk. 41)	439.677	213.646	48,6
8.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (sk. 42)	891.374	2.847.789	319,5
	UKUPNO	53.128.361	71.593.012	134,8

Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u 2016. godini (PR-RAS)

Račun iz rač. plana	NAZIV	AOP	Ostvareno u izvještajnom razdoblju prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA					
6	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+047+071+102+120+127+134)	001	76.634.037	75.713.863	98,8
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 048+051+056+059+062+065+068)	047	1.014.888	8.499.657	837,5
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 052 do 055)	051	964.888	8.155.051	845,2
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	054	663.452	7.980.925	1.202,9
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	055	301.436	174.126	57,8
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 057+058)	056	50.000	45.000	90,0
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	057	20.000	20.000	100,0
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	058	30.000	25.000	83,3
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 060+061)	059	0	299.606	-
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	060		299.606	-
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 103+108+116)	102	37.249.933	34.742.050	93,3
652	Prihodi po posebnim propisima (AOP 109 do 115)	108	37.249.933	34.742.050	93,3
6521	Prihodi državne uprave	109	28.097.367	29.418.277	104,7
6526	Ostali nespomenuti prihodi	113	9.152.566	5.323.773	58,2
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 121+124)	120	700	0	0,0
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna (AOP 125+126)	124	700	0	0,0
6632	Kapitalne donacije	126	700		0,0
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 128+132)	127	38.368.516	32.472.156	84,6
671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (AOP 129 do 131)	128	38.368.516	32.472.156	84,6
6711	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	129	37.821.784	32.006.646	84,6
6712	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	130	546.732	465.510	85,1
3	RASHODI POSLOVANJA (AOP 148+160+194+213+221+239+248)	147	51.797.310	68.531.577	132,3
31	Rashodi za zaposlene (AOP 149+154+156)	148	29.931.051	31.112.570	103,9
311	Plaće (bruto) (AOP 150 do 153)	149	25.229.076	25.801.043	102,3
3111	Plaće za redovan rad	150	25.229.076	25.801.043	102,3
312	Ostali rashodi za zaposlene (AOP 155)	154	390.469	917.558	235,0
3121	Ostali rashodi za zaposlene	155	390.469	917.558	235,0
313	Doprinosi na plaće (AOP 157 do 159)	156	4.311.506	4.393.969	101,9

3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	158	3.883.511	3.959.682	102,0
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	159	427.995	434.287	101,5
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+186)	160	17.309.115	23.159.133	133,8
321	Naknade troškova zaposlenima (AOP 162 do 165)	161	5.240.261	5.015.153	95,7
3211	Službena putovanja	162	705.374	858.176	121,7
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	163	744.513	778.260	104,5
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	164	72.457	93.564	129,1
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	165	3.717.917	3.285.153	88,4
322	Rashodi za materijal i energiju (AOP 167 do 173)	166	1.131.841	1.171.643	103,5
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	167	578.819	516.044	89,2
3222	Materijal i sirovine	168			-
3223	Energija	169	493.189	432.129	87,6
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	170	10.425	20.149	193,3
3225	Sitni inventar i auto gume	171	49.408	92.432	187,1
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	173		110.889	-
323	Rashodi za usluge (AOP 175 do 183)	174	10.594.287	16.314.125	154,0
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	175	1.170.749	1.738.924	148,5
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	176	187.903	158.968	84,6
3233	Usluge promidžbe i informiranja	177	262.337	777.764	296,5
3234	Komunalne usluge	178	89.512	90.109	100,7
3235	Zakupnine i najamnine	179	1.063.807	1.272.325	119,6
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	180	201.875	69.992	34,7
3237	Intelektualne i osobne usluge	181	4.242.662	7.633.788	179,9
3238	Računalne usluge	182	55.265	58.608	106,0
3239	Ostale usluge	183	3.320.177	4.513.647	135,9
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (AOP 185)	184	129.040	312.414	242,1
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	185	129.040	312.414	242,1
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (AOP 187 do 193)	186	213.686	345.798	161,8
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	187	48.261	78.375	162,4
3292	Premije osiguranja	188	28.177	25.425	90,2
3293	Reprezentacija	189	26.957	23.655	87,8
3294	Članarine i norme	190	7.205	11.447	158,9
3295	Pristojbe i naknade	191	97.440	200.508	205,8
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	193	5.646	6.388	113,1
34	Financijski rashodi (AOP 195+200+208)	194	519	956	184,2
343	Ostali financijski rashodi (AOP 209 do 212)	208	519	956	184,2
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	209	519	956	184,2
35	Subvencije (AOP 214+217)	213	1.653.326	4.563.628	276,0
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora (AOP 218 do 220)	217	1.653.326	4.563.628	276,0
3523	Subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima	220	1.653.326	4.563.628	276,0
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 240+245)	239	20.000	8.000	40,0

372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna (AOP 246+247)	245	20.000	8.000	40,0
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	246	20.000	8.000	40,0
38	Ostali rashodi (AOP 249+252+255+261+264)	248	2.883.299	9.687.290	336,0
386	Kapitalne pomoći (AOP 265 do 267)	264	2.883.299	9.687.290	336,0
3863	Kapitalne pomoći poljoprivrednicima i obrtnicima	267	2.883.299	9.687.290	336,0
	Ukupni rashodi poslovanja (AOP 147-270+271)	272	51.797.310	68.531.577	132,3
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA (AOP 001-272)	273	24.836.727	7.182.286	28,9
92211	Višak prihoda poslovanja - preneseni	275	545.374	24.050.668	4.409,9
96	Obračunati prihodi poslovanja - nenaplaćeni	277	280	56.415	>>100
PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE					
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 335+347+380+384+387)	334	1.331.051	3.061.435	230,0
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 336+340)	335	439.677	213.646	48,6
412	Nematerijalna imovina (AOP 341 do 346)	340	439.677	213.646	48,6
4123	Licence	343	439.677	213.646	48,6
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 348+353+362+367+372+375)	347	891.374	2.847.789	319,5
422	Postrojenja i oprema (AOP 354 do 361)	353	554.734	2.650.914	477,9
4221	Uredska oprema i namještaj	354	517.368	359.033	69,4
4222	Komunikacijska oprema	355	1.200	138.899	>>100
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	356	6.331	70.964	1.120,9
4225	Instrumenti, uređaji i strojevi	358	29.835	2.082.018	6.978,4
423	Prijevozna sredstva (AOP 363 do 366)	362	160.480	0	0,0
4231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	363	160.480		0,0
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 368 do 371)	367	4.321	0	0,0
4241	Knjige	368	4.321		0,0
426	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 376 do 379)	375	171.839	196.875	114,6
4262	Ulaganja u računalne programe	377	171.839	196.875	114,6
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (AOP 334-281)	397	1.331.051	3.061.435	230,0
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+281)	401	76.634.037	75.713.863	98,8
	UKUPNI RASHODI (AOP 272+334)	402	53.128.361	71.593.012	134,8
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 401-402)	403	23.505.676	4.120.851	17,5
9221x, 9222x	Višak prihoda – preneseni (AOP 275+398-276-399)	405	545.374	24.050.668	4.409,9
96, 97	Obračunati prihodi – nenaplaćeni (AOP 277+400)	407	280	56.415	>>100
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 401+408)	631	76.634.037	75.713.863	98,8
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 402+519)	632	53.128.361	71.593.012	134,8
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 631-632)	633	23.505.676	4.120.851	17,5
9221-9222	Višak prihoda i primitaka – preneseni (AOP 405-406+629-630)	635	545.374	24.050.668	4.409,9
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 633+635-634-636)	637	24.051.050	28.171.519	117,1
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	639	3.180.018	3.040.311	95,6

Bilanca

Prema podacima iz bilance na dan 31. prosinca 2016. Ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu od 40.657.717 kn.

Podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i krajem 2016.

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016. u kn	31. prosinca 2016. u kn	Indeks u % (3/2)
1	2	3	4	
1.	Nefinancijska imovina	3.750.936	5.185.093	138,2
1.1.	Građevinski objekti	796.644	784.460	98,5
1.2.	Postrojenja i oprema	1.124.063	3.018.844	268,6
1.3.	Prijevozna sredstva	144.432	112.336	77,8
1.4.	Druga nefinancijska imovina	1.685.797	1.269.453	75,3
2.	Financijska imovina	29.618.011	35.472.624	119,8
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	35.162	30.220	85,9
2.2.	Potraživanja za prihode poslovanja	26.402.831	32.402.093	122,7
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.180.018	3.040.311	95,6
Ukupno imovina		33.368.947	40.657.717	121,8
3.	Obveze	5.566.683	7.244.690	130,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.566.683	7.244.690	130,1
4.	Vlastiti izvori	27.802.264	33.413.027	120,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		33.368.947	40.657.717	121,8
Izvanbilančni zapisi		1.724.491	3.178.321	184,3

Bilanca 31. prosinca 2016.

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA (AOP 002+063)	001	33.368.947	40.657.717	121,8
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	3.750.936	5.185.093	138,2
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+005-006)	003	655.244	225.189	34,4
012	Nematerijalna imovina	005	1.939.401	815.002	42,0
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	006	1.284.157	589.813	45,9
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 008+014+024+030+036+040)	007	3.095.692	4.959.904	160,2
021 i 02921	Građevinski objekti (AOP 009 do 012 - 013)	008	796.644	784.460	98,5
0212	Poslovni objekti	010	974.737	974.737	100,0
02921	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	013	178.093	190.277	106,8

022 i 02922	Postrojenja i oprema (AOP 015 do 022 - 023)	014	1.124.063	3.018.844	268,6
0221	Uredska oprema i namještaj	015	5.063.947	5.214.431	103,0
0222	Komunikacijska oprema	016	314.551	439.827	139,8
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	017	137.292	203.866	148,5
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	019	3.935.487	4.888.249	124,2
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	021	975.615	909.494	93,2
02922	Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme	023	9.302.829	8.637.023	92,8
023 i 02923	Prijevozna sredstva (AOP 025 do 028 - 029)	024	144.432	112.336	77,8
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	025	2.006.839	2.006.839	100,0
02923	Ispravak vrijednosti prijevoznih sredstava	029	1.862.407	1.894.503	101,7
024 i 02924	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 031 do 034 - 035)	030	540.295	538.268	99,6
0241	Knjige	031	550.972	548.945	99,6
02924	Ispravak vrijednosti knjiga, umjetničkih djela i ostalih izloženih vrijednosti	035	10.677	10.677	100,0
026 i 02926	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 041 do 044 - 045)	040	490.258	505.996	103,2
0262	Ulaganja u računalne programe	042	1.032.011	1.228.886	119,1
02926	Ispravak vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine	045	541.753	722.890	133,4
04	Sitni inventar (AOP 048+049-050)	047	0	0	-
042	Sitni inventar u upotrebi	049	1.078.309	1.125.328	104,4
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	050	1.078.309	1.125.328	104,4
1	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	29.618.011	35.472.624	119,8
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 074 + 077 do 080)	073	35.162	30.220	85,9
123	Potraživanja od zaposlenih	078	304		0,0
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	079	13.994		0,0
129	Ostala potraživanja	080	20.864	30.220	144,8
16	Potraživanja za prihode poslovanja (AOP 141+142+143+151+152+153+154+155-156)	140	26.402.831	32.402.093	122,7
163	Potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 144 do 150)	143	0	56.415	-
1632	Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	145		56.415	-
165	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	152	280		0,0
167	Potraživanja za prihode iz proračuna	154	26.402.551	32.345.678	122,5
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 159 do 161)	158	3.180.018	3.040.311	95,6
193	Kontinuirani rashodi budućih razdoblja	161	3.180.018	3.040.311	95,6
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 163+224)	162	33.368.948	40.657.718	121,8
2	Obveze (AOP 164+176+177+193+221)	163	5.566.683	7.244.690	130,1
23	Obveze za rashode poslovanja (AOP 165 do 167 + 171 do 175)	164	5.566.683	7.244.690	130,1
231	Obveze za zaposlene	165	2.565.963	2.504.640	97,6
232	Obveze za materijalne rashode	166	1.830.980	1.462.041	79,9
235	Obveze za subvencije	171	200.256	1.206.908	602,7
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	174	435.474	1.141.930	262,2
239	Ostale tekuće obveze	175	534.010	929.171	174,0

9	Vlastiti izvori (225+233-237+241+242+243)	224	27.802.265	33.413.028	120,2
91	Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora (AOP 226-229)	225	3.750.936	5.185.093	138,2
911	Vlastiti izvori (AOP 227+228)	226	3.750.936	5.185.093	138,2
9111	Vlastiti izvori iz proračuna	227	3.681.884	5.139.566	139,6
9112	Ostali vlastiti izvori	228	69.052	45.527	65,9
9221	Višak prihoda (AOP 234 do 236)	233	24.503.232	30.568.318	124,8
92211	Višak prihoda poslovanja	234	24.503.232	30.568.318	124,8
9222	Manjak prihoda (AOP 238 do 240)	237	452.183	2.396.798	530,1
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	239	452.183	2.396.798	530,1
96	Obračunati prihodi poslovanja	241	280	56.415	>>100
99	Izvanbilančni zapisi (= 0)	244	0	0	-
991	Izvanbilančni zapisi – aktiva (AOP 246)	245	1.724.491	3.178.321	184,3
996	Izvanbilančni zapisi – pasiva	246	1.724.491	3.178.321	184,3

Plan proračuna i izvršenje

Financijskim planom Savjetodavne službe za 2016. godinu planirani su prihodi, odnosno rashodi, u iznosu od 76.957.750 kn, a izmjenama i dopunama državnog proračuna i preraspodjelama sredstava u razdjelu Ministarstva poljoprivrede, sukladno članku

46. stavku 2. Zakona o proračunu smanjeni su i iznose 75.098.352 kn.

Podaci o planiranim iznosima i izvršenim plaćanjima u sustavu državne riznice u 2016. po aktivnostima.

Opis	Izvršenje 2015. u kn	Plan 2016. u kn	Izvršenje 2016. u kn	Indeks u % (4/3)	Indeks u % (4/2)
1	2	3	4	5	6
A865001 – Administracija i upravljanje	38.464.267	31.548.600	31.201.710	98,9	81,1
A865002 – Provedba godišnjih FADN istraživanja	964.888	1.042.000	842.826	80,9	87,3
A865004 – Provedba NAP-a	1.469.997	4.730.000	4.403.254	93,1	299,5
A865005 – Unapređenje gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika	10.387.884	28.560.000	25.141.898	88,0	242,0
A865006 – Edukacija i savjetovanje – Program ruralnog razvoja	0	9.152.752	8.522.533	93,1	0,0
A865007 – Komunikacija sheme školskog voća i praćenje programa mlijeka	0	65.000	63.195	97,2	0,0
Ukupno Savjetodavna služba (glava 06050)	51.287.036	75.098.352	70.175.416	93,4	136,8

Plan rada za 2017.



Djelokrug rada

U 2017. godini nakon donošenja Zakona o Hrvatskoj savjetodavnoj službi u poljoprivredi i šumarstvu, izradit će se novi Statut Službe, izvršiti promjene registracije na Trgovačkom sudu i Državnom zavodu za statistiku, provesti postupak nabave natpisnih ploča i pečata i štambilja Službe. Po donošenju Statuta revidirat će se postojeći opći akti Službe i donijeti novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.

Sudjelovat će se u povjerenstvima i radnim skupinama

i davati mišljenje na zakonske i podzakonske akte.

Reorganizacija i postupci zapošljavanja na temelju suglasnosti Ministarstva poljoprivrede nastavit će se u smjeru jačanja ljudskih potencijala. Služba će i dalje primati osobe na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa koristeći mjere aktivne politike zapošljavanja. Službenici šumarske struke će se upućivati na polaganje državnog stručnog ispita.

Rbr.	Vrsta aktivnosti	Tema	Planirano vrijeme	Mjesto
1.	Zakon o Hrvatskoj savjetodavnoj službi u poljoprivredi i šumarstvu	Sudjelovanje u povjerenstvu za izradu Zakona o Hrvatskoj savjetodavnoj službi u poljoprivredi i šumarstvu	prva polovica 2017.	Zagreb
2.	Statut	Izrada novog Statuta	nakon donošenja Zakona o savjetodavnoj službi u poljoprivredi i šumarstvu	Zagreb
3.	Zakonski i podzakonski akti	Davanje mišljenja na prijedloge zakonskih i podzakonskih akata	2017.	Zagreb
4.	Radničko vijeće	Obveza obavješćivanja sukladno čl. 149. Zakona o radu (NN 93/14)	tromjesečni izvještaji tijekom 2017.	Zagreb
5.	Plan klasifikacijskih oznaka i brojčanih oznaka stvaratelja i primatelja pismena	Obavezno se donosi u prosincu tekuće godine za iduću godinu, sukladno Uredbi o uredskom poslovanju (NN 7/09)	prosinao 2017.	Zagreb
6.	Pravilnik o organizaciji vođenja, čuvanja, evidentiranja i zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva	Revidiranje postojećeg Pravilnika o organizaciji vođenja, čuvanja, evidentiranja i zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva, sukladno preporuci HDA	nakon donošenja Statuta	Zagreb
7.	Pravilnik o stručnom usavršavanju službenika	Revidiranje postojećeg Pravilnika o stručnom usavršavanju službenika PSS, Odluka o povjerenstvu, odabir kandidata za stručno usavršavanje	nakon donošenja Statuta	Zagreb
8.	Donošenje ostalih pravilnika sukladno zahtjevima Upravnog vijeća, ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja, sukladno Statutu	Pravilnici, prema potrebi	2017.	Zagreb

9.	Zaštita osobnih podataka zaposlenika	Prijava promjene naziva Službe i revidiranje postojećih i upisivanje novih evidencija Službe u registar AZOP	2017.	Zagreb
10.	Rješavanje pojedinačnih zahtjeva zaposlenika	Radni odnosi, ugovori o radu, prijave/odjave na HZMO i HZZO, odluke o godišnjem odmoru, odluke o plaćenom dopustu, odluke o isplati pomoći, jubilarne nagrade, potvrde o zaposlenju, prijave ozljeda na radu, prestanak ugovora o radu, otpremnine	dnevno 2017.	Zagreb
11.	Zapošljavanje i primanje osoba na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Javni natječaji	2017.	Zagreb
12.	Upravno vijeće	Priprema materijala za sjednice Upravnog vijeća	2017.	Zagreb
13.	Registar zaposlenih u javnom sektoru	Ažuriranje podataka	dnevno 2017.	Zagreb
14.	Stručni seminari	Radno pravo Javna nabava	2017.	Zagreb
15.	Plan provedbe sukladno preporukama revizije za M01 i M02	izvršenja sukladno Planu provedbe revizije M01 i M02	2017.	Zagreb
16.	Mrežna stranica Službe	dostavljanje materijala za objavu, natječaji za zapošljavanje, objava Statuta, pravilnika i odluka te naputaka i procedura iz Ureda ravnatelja	2017.	Zagreb
17.	Poslovni prostori	Ugovori o zakupu, smanjenje troškova zakupnine	2017.	Zagreb
18.	Registar državne imovine	Popis poslovnih prostora koje koristi Služba	2017.	Zagreb
19.	Stručno usavršavanje zaposlenika	Ugovori o stručnom usavršavanju	2017.	Zagreb
20.	Obavljanje stručne prakse u Službi	Ugovori o poslovnoj suradnji s visokoškolskim ustanovama, izdavanje potvrda o obavljenoj stručnoj praksi i evidencije o istom	2017.	Hrvatska
21.	Državni stručni ispit	Prijave za seminar i polaganje državnog stručnog ispita za službenike šumarske struke	2017.	Zagreb
22.	Zaštita na radu	Provođenje Pravilnika o zaštiti na radu i zaštiti od požara i imenovanje povjerenika za zaštitu na radu, nova procjena rizika	2017.	Hrvatska

Sektor za programe i projekte u poljoprivredi i ribarstvu

Organizacija specijalističkog rada

Specijalistički rad savjetnika bit će usmjeren na provedbu Mjere M02. Nakon isteka prve godine provedbe analizirat će se savjetodavni rad, definirat će se problemi i slabe točke, prilagoditi i izmijeniti sustav savjetovanja, pratiti provedba i rezultati savjetovanja. Na osnovi donesenih zaključaka organizirat će se stručni rad.

Viši koordinatori usmjerit će svoj rad na poboljšanje znanja i vještina namijenjenih poljoprivrednicima, pripremi edukacija za savjetnike te na prilagodbu rada novim zadaćama i izazovima.

Stočarstvo

Za ostvarivanje prvog općeg cilja *Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava* u stočarskoj proizvodnji (poseban cilj 1), prema Strateškom planu Savjetodavne službe, u 2017. godini planirane su aktivnosti službenika stočarske specijalnosti:

- stručna savjetovanja – provodit će savjetnici specijalisti za stočarstvo (46) korištenjem 14 različitih specijalističkih savjetničkih paketa u stočarskoj proizvodnji te savjetničkog paketa *Poljoprivredno gospodarstvo mješovite proizvodnje*. Aktivnosti će se provoditi u sklopu mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“.
- stručno osposobljavanje poljoprivrednika – provedba tečajeva iz programa Strukovnog osposobljavanja za poljoprivrednike u području Stočarstva. U ponudi je 15 različitih vrsta tečajeva osposobljavanja različitog vremenskog trajanja. Tečajevi će se provoditi u okviru mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ kroz tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“
- aktivnosti stručnog radnog tima za korištenje

sustava NorFor i alata za optimizaciju obroka za životinje u svrhu unapređenja upravljanja hranidbom goveda.

- aktivnosti pripreme i provedbe projekta *Uvođenje jedinstvenog nacionalnog sustava procjene hranidbene vrijednosti krmiva u hranidbi preživača*. Projekt će zajednički provoditi Agronomski fakultet, Savjetodavna služba i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja bi bila uključena u provedbu.
- provedba aktivnosti vezanih uz Uredbu o pružanju iznimne potpore za prilagodbu proizvođačima mlijeka propisane Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/1613. Cilj ove mjere je jačanje otpornosti svih proizvođača mlijeka u odnosu na nestabilnost tržišta poticanjem svih držatelja mliječnih krava da se uključe i da koriste sustav kontrole mliječnosti. Hrvatska poljoprivredna agencija osigurava Savjetodavnoj službi dostupnost podataka o korisnicima kontrole mliječnosti i grlima uključenima u sustav kontrole mliječnosti iz JRDŽ-a, kao i druge podatke odnosno izvještaje iz sustava kontrole mliječnosti. Savjetodavna će služba, služeći se podacima kontrole mliječnosti za proizvođače mlijeka

koji su obuhvaćeni i uključeni u mjeru, uz suglasnost korisnika te mjere, pružiti uslugu savjetovanja s ciljem poboljšanja efikasnosti i ekonomičnosti proizvodnje mlijeka. Nakon provedbe Služba će Ministarstvu poljoprivrede podnijeti izvješće o provedenom savjetovanju i ponuditi procjenu učinkovitosti mjere na poboljšanje efikasnosti i ekonomičnosti. Okosnica tog posla bit će stručni tim savjetnika specijaliziranih za područje stočarstva (44).

U okviru Programa stručnog osposobljavanja savjetnika kroz mjeru M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom

i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“ iz PRR planira se:

- Ad Hoc tečaj iz stočarstva pod nazivom „Specijalizacija u hranidbi“. Dva educirana trenera u 2016. godini bit će voditelji i ujedno predavači za obuku odnosno prijenos stečenih znanja na druge savjetnike (45).
- dvoje službenika specijalista stočarstva sudjelovat će na tečaju Trening trenera – korištenje novih inovativnih tehnologija u sirarstvu.

Ratarstvo

Uz redovne poslove u Podružnicama u kojima rade, savjetnici specijalnosti ratarstva obavljati će i specijalističke poslove iz područja ratarstva. Biti će i dalje angažirani kao FADN prikupljači podataka i u nadzoru integrirane proizvodnje.

Stručni poslovi, s ciljem razvoja konkurentnih i naprednih poljoprivrednih gospodarstva kroz informiranje, savjetovanje i obrazovanje, uz poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, koji se planiraju provoditi tijekom 2017. godine:

Znatan dio vremena svi savjetnici ratarske specijalnosti provodit će u organizaciji, izvođenju i administriranju edukacija za poljoprivrednike korisnike mjera M10 „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene“ i M11 „Ekološki uzgoj“ Programa ruralnog

razvoja sukladno kompetencijama, ali uz težište na provođenju strukovnog osposobljavanja. Planira se intenzivno provođenje strukovnog osposobljavanja tijekom posljednjeg kvartala 2017. godine. Tijekom 2017. godine i dalje se planira smanjenje intenziteta poslova ovlaštenih predavača u provođenju izobrazbe o održivoj uporabi pesticida kroz izvođenje edukacija te poslovi edukacije i nadzora integrirane proizvodnje u čijem provođenju sudjeluju i savjetnici ratarske specijalnosti.

Tijekom 2017. godine u planu je izrada i objava Publikacija javno dostupnih na mrežnim stranicama Savjetodavne službe prema rasporedu u tablici.

Uz navedene publikacije objavit će se popis sorata koje se nalaze na tržištu Republike Hrvatske.

Ime publikacije	Autori
Agrotehnika proizvodnje kukuruza	Maja Međurečan, mag. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje soje	Marina Kalistović, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje suncokreta	Ružica Kovačević, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje uljane repice	Mladen Konjević, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje industrijske konoplje	Dragica Tresk Penezić, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje kamilice	Ivan Ključec, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje duhana	Mirjana Rastija, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje krumpira	Vlado Bistović, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje šećerne repe	Mladen Konjević, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje uljne tikve	Suzana Pajić, dipl. ing. agr.
Agrotehnika proizvodnje sirka	Nikola Gržan, dipl. ing. agr.

Provođenje sortnih pokusa u ratarskim kulturama: pšenici, uljanoj repici, kukuruzu, heljdi, soji, krmnom bilju i povrću, uz primjenu pravilne agrotehnike, organizacija demonstracija, „učionica na otvorenom“ i „dana polja“. Nakon provođenja navedenih aktivnosti, kroz organizaciju Dana polja, stručnih predavanja i putem medija prijenos informacija, spoznaja i rezultata.

Provođenje gnojidbenih pokusa, praćenje stanja plodnosti tla, prikazi kalcizacije i svih agrotehničkih mjera koje se mogu provesti u cilju održavanja i/ili povećanja plodnosti tla, mikrobiološke aktivnosti, očuvanju sadržaja organske tvari tla, strukture tla, smanjivanja potrošnje dušičnih gnojiva, uvođenjem mahunarki u plodored i korištenjem inokuliranog sjemena.

Postignute rezultate u ovim pokusima savjetnici će prezentirati na stručnim skupovima. Također će dobiveni rezultati biti temelj za stručne preporuke na području rada stručnog savjetnika.

Tijekom vegetacije savjetnici ratari pratit će i analizirati aktualno stanje ratarskih usjeva, te preporučivati provođenje agrotehničkih mjera, osobnim radom na terenu i/ili putem mrežne stranice Savjetodavne službe te ostalih medija. Redovito će se objavljivati stručni članci i preporuke u stručnim tiskovinama: Gospodarski list, Mljekarski list, Agroglas, poljoprivredni portal Večernjeg lista i Poslovnog dnevnika, zatim u lokalnim i regionalnim tiskovinama, na radijskim postajama i u specijaliziranim emisijama na nacionalnoj televiziji (Plodovi zemlje) ili kroz priloge na regionalnim televizijskim postajama.

Sukladno potrebama djelatnici ratarske specijalnosti sudjelovat će u radu Povjerenstava na razini županija i jedinica lokalne samouprave (gradovi, općine),

provođenju i kreiranju programa razvoja poljoprivredne proizvodnje i mjera ruralnog razvoja na svim razinama.

Sukladno mogućnostima i interesu planira se sudjelovanje savjetnika na Stručnim seminarima, Okruglim stolovima, Međunarodnim savjetovanjima i edukacijama kroz projekte.

Za razliku od gore navedenih, grupnih metoda rada, otprilike 40% radnog vremena planira se provesti u savjetovanju kroz individualni pristup svakom poljoprivrednom gospodarstvu koje je pokazalo interes i potrebu za praćenje stanja ratarskih usjeva, izradom preporuka i pružanjem stručnih savjeta o potrebnim agrotehničkim mjerama na poljoprivrednim površinama. Ove će se aktivnosti provoditi u sklopu mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, kroz savjetničke pakete.

Tijekom 2017. godine službenici ratarske specijalnosti osobno će se usavršavati na edukacijama koje organiziraju tvrtke iz agro-poslovanja, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i druge institucije, sukladno organizacijskim mogućnostima.

Sukladno Programu ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. i Pravilniku o provedbi mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, za tip operacije 2.3.1. „Osposobljavanje savjetnika“ te sukladno Godišnjem planu provedbe, u organizaciji Savjetodavne službe, u Zagrebu se planira održati dvodnevna edukacija za specijaliste ratare.



Hortikultura

Specijalisti hortikulture, uz svoje redovne poslove u podružnicama, obavljat će i specijalističke poslove iz područja hortikulture. Neki od njih i dalje će biti angažirani na provođenju godišnjeg FADN istraživanja prikupljanjem knjigovodstvenih podataka na uzorku poljoprivrednih gospodarstava (ukupno 22 specijalista), a neki će sudjelovati i u nadzoru integrirane proizvodnje (4 specijalista).

Stručne poslove obavljat će s ciljem razvoja konkurentnih i naprednih poljoprivrednih gospodarstva kroz informiranje, stručno savjetovanje i obrazovanje, uz poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse. Dio radnog vremena specijalnosti hortikulture će provoditi u organizaciji, izvođenju i administriranju edukacija za poljoprivrednike korisnike mjera M10 „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene“ i M11 „Ekološki uzgoj“ Programa ruralnog razvoja (PRR) sukladno kompetencijama, uz naglasak na provođenje strukovnog osposobljavanja, koje se planira intenzivno provoditi tijekom posljednjeg kvartala 2017.

Planira se provođenje oko 40% radnog vremena u izravnom savjetovanju na gospodarstvu, koje je pokazalo interes i potrebu za praćenjem stanja njegove proizvodnje, izradom preporuka i davanjem stručnih savjeta o unapređenju pojedinih procesa u proizvodnji, primjeni optimalnih postupaka, novih tehnologija i sl. Te će se aktivnosti provoditi u sklopu mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, kroz savjetničke pakete.

U prvoj polovici 2017. tj. do kraja školske godine 2016./2017. specijalisti hortikulture obavljat će i poslove u sklopu Nacionalne strategije Shema školskog voća i povrća, temeljem odobrenog Godišnjeg plana aktivnosti za promociju i Godišnjeg plana aktivnosti za popratne mjere, u osnovnim i srednjim školama i ostalim obrazovnim ustanovama (učenički domovi i centri za obrazovanje). Tu će naglasak biti na edukaciji školske djece o poljoprivredi, zdravim prehrabnim navikama i zaštiti okoliša organiziranjem i održavanjem predavanja, organiziranjem satova kušanja voća i povrća, održavanjem nastave u vrtu i organiziranjem posjeta poljoprivrednim gospodarstvima, koja proizvode voće i/ili povrće (ili posjeta skladištu koje sortira voće i povrće te tržnicama voća i povrća).

Specijalisti hortikulture pratit će i analizirati aktualno stanje višegodišnjih nasada (voćaka, maslina, vinove loze) tijekom vegetacije te povrčarske i cvječarske proizvodnje i davati preporuke za provođenje agrotehničkih mjera, radom na terenu i/ili putem mrežne stranice Savjetodavne službe i ostalih medija (stručni časopisi, kao npr. Gospodarski list, Agroglas, Nova zemlja, lokalne i regionalne tiskovine, radio postaje, npr. Radio Sljeme, emisija Grincajger i specijalizirane emisije na nacionalnoj televiziji, npr. Plodovi zemlje) ili kroz priloge na regionalnim TV postajama (npr. Miris zemlje).

Tijekom 2017. u planu je izrada i objava publikacija, od kojih će se neke tiskati, a neke će biti dostupne na mrežnim stranicama Savjetodavne službe:

Publikacije specijalista hortikulture

Ime publikacije	Oblik (brošura/letak.....)	Autori
Uzgoj oraha (sadnja, uzgoj, zaštita)	brošura	Zdravko Miholić, dipl. ing. agr.
Lješnjak (sadnja, uzgoj, zaštita)	brošura	Blaženka Mozer, dipl. ing. agr.
Badem – bajam (sadnja, uzgoj, zaštita)	brošura	mr. sc. Stanislav Štambuk
Cijepljenje lubenica	letak	Ante Mijić, dipl. ing. agr.
Uzgoj industrijskog kupusa	letak	Tomislav Pojer, dipl. ing. agr.
Proizvodnja presadnica povrća u zaštićenim prostorima	brošura	Judita Gerber, dipl. ing. agr. mr. sc. Marijo Tomić

Sukladno potrebama, djelatnici specijalnosti hortikulture sudjelovat će, kao i do sada, u radu Povjerenstava na razini županija i jedinica lokalne samouprave (gradovi, općine), u provođenju i kreiranju programa razvoja poljoprivredne proizvodnje i mjera ruralnog razvoja na svim razinama.

Prema Programu ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. i Pravilniku o provedbi mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“, podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“, za tip operacije 2.3.1. „Osposobljavanje savjetnika“ te sukladno Godišnjem planu provedbe, u organizaciji Savjetodavne službe u planu je održavanje dva

dvodnevna tečaja za specijaliste hortikulture: prvi tečaj u proljeće 2017. za specijaliste hortikulture jadranske Hrvatske (25 osoba) i drugi tečaj u listopadu 2017. za specijaliste hortikulture kontinentalne Hrvatske (36).

Prema mogućnostima i interesu specijalisti hortikulture sudjelovat će na stručnim seminarima, okruglim stolovima, međunarodnim savjetovanjima i edukacijama kroz projekte. Osobno usavršavanje obavljat će se i putem edukacija organiziranih od strane tvrtki iz agro-poslovanja, Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i ostalim institucijama sukladno organizacijskim mogućnostima.

Zaštita bilja

Specijalisti zaštite bilja sustavno će tijekom vegetacijske sezone 2017. pratiti i bilježiti dinamiku pojave, intenzitet napada i rasprostranjenost, štete i mjere suzbijanja određenih štetnih organizama. Na temelju podataka prikupljenih u izvještajnim poslovima, u prognoznim poslovima na regionalnoj razini predviđat će intenzitet pojave, određivat će optimalne rokove i mjere suzbijanja štetnih organizama. U provođenju poslova sudjelovat će 29 specijalista zaštite bilja.

Preporukama za suzbijanje štetnih organizama savjetovat će se različite mjere, sukladno načelima integrirane zaštite bilja, pri čemu će se težiti stručnijoj primjeni sredstava za zaštitu bilja i povećanoj primjeni ekološki povoljnijih mjera zaštite bilja. Na taj način želi se pridonijeti smanjenju onečišćenja okoliša. Pravodobnom prognozom bitno se smanjuju troškovi zaštite bilja, a samim time i troškovi poljoprivredne proizvodnje.

Pomoću računalnih modela prognoze i CDA uređaja pratit će se razvoj i rizik od pojave određenih gospodarski važnih biljnih bolesti i štetnika. Let štetnika i njihova pojava bit će praćeni feromonskim mamcima, ljepljivim pločama i lovka, dok će se prognoze vezane uz suzbijanje korova temeljiti na fazama razvoja usjeva i korova.

Za poboljšanje rada Izvještajno-prognoznih poslova trebat će još novih CDA uređaja koji će zamijeniti preostale stare stanice. U planu je nabava feromona,

ljepljivih ploča i druge opreme, sukladno financijskom planu za 2017. godinu.

S jednim ili dva specijalista zaštite bilja po županiji ne može se kvalitetno pratiti kretanje svih štetnih organizama koji bi mogli izazvati gospodarske štete. Stoga će se na razini svake županije odabrati kulture, s obzirom na njihovu važnost i zastupljenost, na kojima će se intenzivno pratiti samo gospodarski važniji štetni organizmi. Nastavit će se i tijekom 2017. godine suradnja s masovnim medijima kako bi preporuke o suzbijanju štetnih organizama bile dostupne našim korisnicima.

U planu su i edukativna predavanja i radionice za proizvođače.

Zbog sve većeg širenje fitoplazme vinove loze *Flavescence dorée*, koja uzrokuje zlatnu žuticu vinove loze specijalisti zaštite bilja odradit će niz predavanja po svim županijama s udrugama vinogradara kako bi se ponovno informirali o važnosti provođenja svih mjera suzbijanja.

Tijekom vegetacijske sezone savjetnici će obilaziti teren na poziv proizvođača te će kroz savjetničke pakete intenzivno obavljati uslugu savjetovanja. Sudjelovat će u radijskim emisijama i snimati priloge za lokalne i nacionalnu televiziju. Specijalisti zaštite bilja izlagat će na različitim stručnim skupovima o aktualnim temama iz zaštite bilja.

Plan edukacije savjetnika zaštite bilja:

Organizator	Događaj	Vrijeme održavanja	Mjesto	Broj savjetnika
Savjetodavna služba	Ad Hoc tečaj	studen	Zagreb	35
Hrvatsko društvo biljne zaštite	62. seminar biljne zaštite	veljača	Opatija	10
Društvo za varstvo rastlin Slovenije	13. Slovensko posvetovanje o varstvu rastlin	ožujak	Rimske Toplice, Slovenija	2
Hrvatska voćarska zajednica	12. Znanstveno-stručno savjetovanje hrvatskih voćara s međunarodnim sudjelovanjem	ožujak	Vodice	2
Općina Donji Kraljevec	12. međunarodni voćarski sajam u Donjem Kraljevcu	studen	Donji Kraljevec	2
Zadružni savez Dalmacije	Sabatina 2017.	studen		2
Zadružni savez Dalmacije	Noćnjak 2017.	ožujak	Hvar	2

Od publikacija planirana je izrada letka Zaustavimo širenje zlatne žutice vinove loze te brošura Štetni organizmi masline, Štetni organizmi aronije, Štetni organizmi višnje i trešnje.

Nastavlja se rad u Povjerenstvu za izradu Pravilnika o održivoj uporabi pesticida i Povjerenstvu za izradu Naredbe o poduzimanju mjera za sprečavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze, koju uzrokuje štetni organizam *Flavescence dorée*.

Ekološka poljoprivreda

Tijekom godine savjetnici specijalisti ekološke poljoprivrede obilaziti će teren na poziv proizvođača, otvarati će savjetničke pakete i pružati uslugu savjetovanja.

Raditi će s mladim poljoprivrednicima i na edukaciji ekoloških poljoprivrednika kroz podmjeru 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“

Ad Hoc radionica na temu Ekološko maslinarstvo planira se u jesen 2017. na Braču (21 djelatnik).

U planu su edukativna predavanja za proizvođače i tri radionice rezidbe divlje ruže za proizvođače i savjetnike.

Specijalisti ekološke poljoprivrede sudjelovat će u realizaciji Nacionalne strategije za provedbu *Sheme*

školskog voća i povrća i bit će uključeni u FADN istraživanja.

Djelatnici će pripremati priloge za mrežnu stranicu Savjetodavne službe i druge priloge za lokalne medije: tisak, radio i TV-postaje.

Sudjelovat će na različitim stručnim skupovima, s temama iz ekološke poljoprivrede: 12. Znanstveno-stručno savjetovanje hrvatskih voćara s međunarodnim sudjelovanjem, 12. međunarodni voćarski sajam u Donjem Kraljevcu, Sabatina 2017., Maslina 2017., Noćnjak 2017. i dr.

Izraditi će se popis gnojiva dopuštenih u ekološkoj proizvodnji. Pripremit će se postupak registracije Savjetodavne službe kao kontrolnog tijela u ekološkoj proizvodnji.

Ribarstvo

Savjetodavne usluge u ribarstvu, u Savjetodavnoj službi, obavljaju tri savjetnika u primorskim županijama, jedan savjetnik u kontinentalnim županijama i viši koordinator za ribarstvo. Savjetodavna aktivnost u ribarstvu sastoji se od:

- Pružanja savjetodavnih usluga ribarima, uzgajivačima akvakulture i prerađivačima ribe

U 2017. godini se očekuje realizacija Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020. u dijelu koji se odnosi na pružanje savjetodavnih usluga u priobalnom ribolovu i akvakulturi. Sukladno Operativnom programu očekuje se objava natječaja za:

Prioritet Unije: I. Poticanje okolišno održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva; Specifičan cilj: *4. Jačanje konkurentnosti i održivosti poduzeća koja se bave ribarstvom, uključujući flote za mali priobalni ribolov i poboljšanje zaštite na radu ili radnih uvjeta*; Naziv odabrane relevantne mjere: *Članak 27. Savjetodavne usluge (+ čl. 44. stavak 3. Ribolov na unutarnjim vodama)*

Prioritet Unije: II. Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture; Specifičan cilj: *1. Potpora jačanju prijenosa tehnološkog razvoja, inovacija i znanja zaštite na radu ili radnih uvjeta*; Naziv odabrane relevantne mjere: *Članak 49. Službe upravljanja, pružanja pomoći i savjetovanja za akvakulturna uzgajališta*

Savjetodavna služba pripremit će projekte i započeti aktivnosti za te dvije mjere, sukladno uvjetima u natječaju.

U pripremi je izrada Vodiča dobre higijenske prakse za plovila koja obavljaju ribolov okružujućom mrežom plivaricom srdelatom, koji će biti dovršen u 2017. godini. U 2017. godini planira se provesti edukacija ribara „kočara“ i „plivaričara“ o dobroj higijenskoj praksi na plovilima.

Nastavit će se suradnja s udruženim ribarima (Cehom ribara pri HOK-u, Udruženjem ribara i uzgajivača HOK, ribarskim zadrugama, organizacijama proizvođača i ribarskim udrugama) kroz informiranje, savjetovanja i edukaciju. Informiranje, savjetovanja i edukacija imat će prioritetni cilj usklađivanja sektora s ciljevima Zajedničke ribarstvene politike (ZRP).

Pojedinačnim savjetovanjem ribara i uzgajivača dat će se podrška sektoru ribarstva u ostvarivanju ciljeva ZRP. Informiranjem i edukacijom ukazat će se na mogućnosti ili ograničenja koja proizlaze iz europskog i nacionalnog zakonodavnog okvira. Posebno će se savjetima i informiranjem pomagati subjektima u ribarstvu u ostvarivanju potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.

- Suradnja s Upravom ribarstva
 - Sudjelovanje u radu radnih tijela Uprave ribarstva Ministarstva poljoprivrede
 - Suradnja u prikupljanju podataka, vezano za Prioritet Unije III. Poticanje provedbe ZRP-a; Specifičan cilj – Poboljšanje i pružanje znanstvenih spoznaja, kao i poboljšanje prikupljanja i upravljanja podacima, u okviru mjere prikupljanja podataka.
 - Olakšavanje komunikacije sa sektorom ribarstva
- Suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave ovisne o ribarstvu formirale su lokalne akcijske grupe u ribarstvu (FLAG) i započele s aktivnostima. Savjetodavne usluge u 2017. godini olakšat će rad i organizaciju unutar samih FLAG-ova.

Županije sudjeluju u razvojnim projektima EU, a posebno kroz model prekogranične suradnje. Stručnim savjetima dat ćemo podršku u realizaciji EU projekata koji se odnose na ribolov i akvakulturu.

Ribarska infrastruktura dominantno je uređena strateškim i planskim dokumentima regionalne i lokalne samouprave. Uređenje ribarske infrastrukture bitno određuje razvoj ribarstva i akvakulture. Savjetima ćemo podržavati različite faze realizacije unapređenja ribarske infrastrukture na razini regionalne i lokalne samouprave.

- Suradnja sa znanstvenim institucijama

Savjetodavna služba daje podršku znanstvenim institucijama u ribarstvu, posebno u dijelu uspostave suradnje s ribarima i uzgajivačima. U 2017. nastavit će započetu suradnju i započeti novu, sukladno projektima znanstvenih institucija.

Agroekonomika

Zahtjevi za pružanjem stručnih savjeta o modernizaciji, o povećanju proizvodnje i konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava, odnosno za ekonomskim savjetovanjem poljoprivrednika, sve su izraženiji i važniji u savjetodavnom radu, uzmu li se u obzir mogućnosti koje nudi Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. u sklopu mjera namijenjenih razvoju poslovanja i diversifikaciji aktivnosti poljoprivrednih gospodarstava u ruralnom prostoru.

To jest važan izazov, ali i mogućnost da se Savjetodavna služba jače pozicionira i unaprijedi postojeći sustav

savjetovanja ne samo u tehničko-tehnološkom, nego i u ekonomskom smislu. Osnovni preduvjeti jesu jačanje vlastitih stručnih kapaciteta, bolja organizacija rada, proširenje vrsta i oblika usluga, ali i unapređenje postojećih kompetencija u jednom od najvažniji prioriteta PRR-a „Razvoj poslovanja i marketinga“.

Drugi važan izazov jest jačanje procesa osposobljavanja poljoprivrednika, osobito novih i mladih koji pokreću poljoprivrednu djelatnost, preuzimaju gospodarstva i time potiču generacijsku obnovu i trajno se zapošljavaju u ruralnom prostoru.

Plan aktivnosti iz agroekonomike u 2017. godini

SPECIJALISTIČKE AKTIVNOSTI U INFORMIRANJU I SAVJETOVANJU KORISNIKA		
NAZIV AKTIVNOSTI	REALIZACIJA	
Informiranje i savjetovanje korisnika za ostvarenje potpora iz Programa ruralnog razvoja (PRR) Fokus: mali i mladi poljoprivrednici – OPG, u rangu mikropoduzeća	Administrativni i stručni poslovi Savjeti i informacije	Stručno područje: Agroekonomika Ruralni razvoj
Prijedlog uvođenja aktivnosti Prijava korisnika na mjere RR: Provjera sposobnosti korisnika (EVPG) Pomoć pri upisu u EKPRRR Izrada poslovnog plana Pomoć u prikupljanju dokumentacije i podnošenje zahtjeva Izrada zahtjeva za obrazloženje/ispravak Podnošenje zahtjeva za isplatu (I, II, III,) Izrada izvještaja o napretku	Administrativni i stručni poslovi Prijava korisnika na mjere RR	Stručno područje: Agroekonomika Ruralni razvoj
Praćenje poslovnih rezultata, izračun ekonomskih pokazatelja poslovanja i dohotka korisnika mjera RR	M02	Stručno područje: Agroekonomika
Obveze i postupci pri osnivanju (novih) obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,	Administrativni i stručni poslovi Savjeti i informacije	Stručno područje: Agroekonomika
Pokretanje poljoprivredne proizvodnje, uvjeti za ostvarivanje izravne potpore, podnošenje zahtjeva	Administrativni i stručni poslovi Savjeti i informacije	Stručno područje: Agroekonomika AGRONET

Poslovni i porezni status OPG-a, obveze nositelja i članova,	Administrativni i stručni poslovi Savjeti i informacije	Stručno područje: Agroekonomika
Isplativost proizvodnje, procjena prinosa, prihoda i troškova,	M02	Stručno područje: Agroekonomika
Oblici i uvjeti za financiranje ulaganja, financijski plan (isplativost investicija, kreditiranje)	M02	Stručno područje: Agroekonomika
9. Marketing (analiza tržišta, unapređenje prodaje), udruživanje	M02	Stručno područje: Agroekonomika

SPECIJALISTIČKE AKTIVNOSTI U PROVEDBI MJERE M01 „PRENOŠENJE ZNANJA I AKTIVNOSTI INFORMIRANJA“

2.1. Sudjelovanje u organizaciji i održavanje tečajeva osposobljavanja poljoprivrednika - OPERACIJA 1.1.2. Prilagodba programa – prema potrebi	M01	Stručno područje: Specijalistički programi + Agroekonomika
---	-----	--

SPECIJALISTIČKE AKTIVNOSTI U PROVEDBI MJERE M02 „SAVJETODAVNE SLUŽBE, SLUŽBE ZA UPRAVLJANJE POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVOM I POMOĆ POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA“

3.1. Praćenje i unapređenje sadržaja u savjetničkim paketima i stručnih podloga za savjetovanje - inicirati redefiniciju aktivnosti i redizajna paketa prema potrebi	M02 Podmjera 2.1.	Stručno područje: Agroekonomika
3.2. Aktivnosti u provedbi podmjere 2.3.		
3.2.1. Organizacija i provođenje tečaja osposobljavanja savjetnika „Računovodstvo u poljoprivredi“	M02 Podmjera 2.3. II. kvartal	25 djelatnika svih specijalnosti
3.2.2. Poslovi koordinacije provedbe podmjere 2.3.		
Izrada godišnjeg izvješća o provedbi podmjere 2.3. za 2016. godini	M02 Podmjera 2.3. I. kvartal	Rok: 15. veljače 2017.
Izrada Godišnjeg plana provedbe podmjere 2.3. u 2018. godini	IV. kvartal	30. studeni 2017.
Praćenje realizacije tečajeva, prikupljanje podataka i obrada podataka, sudjelovanje u pripremi zahtjeva za financiranje	M02 Podmjera 2.3. I, II. i III. kvartal	Rok: 40 dana od završetka kvartala
Operativna suradnja sa Upravljačkim tijelom i Agencijom za plaćanja	M02 Podmjera 2.3.	Kontinuirano
SUDJELOVANJE U RADU POVJERENSTAVA, NACIONALNIH ODBORA, RADNIH SKUPINA		Kontinuirano
SUDJELOVANJE NA INFORMATIVNIM I DRUGIM STRUČNIM RADIONICAMA	PRR u razdoblju najave i raspisivanja natječaja za mjere	Prijava na radionicu
SURADNJA SA DRŽAVNIM TIJELIMA, STRUČNIM I ZNANSTVENIM INSTITUCIJAMA	MP, APRRR, Porezna uprava, razvojne agencije i dr.	Kontinuirano

Mehanizacija

Savjetovanje poljoprivrednih gospodarstva u području mehanizacije provodit će se kroz radionice, prezentacije, natjecanja, savjete. Planirane su škole rezidbe (voćarstvo vinogradarstvo), održavanje i oštrenje alata i opreme za rezidbu, električni i pneumatski uređaji za rezidbu, baždarenje prskalica/raspršivača (siguran rad s uređajima za primjenu pesticida), održavanje opreme za primjenu pesticida, smanjenje *drifta*, smanjenje štetnih utjecaja na okoliš, ljude i životinje te provjera ispravnosti muzne opreme na PG-u.

Provodit će se edukacija PG-a, vezano za osiguravanje minimalnih tehničkih uvjeta za kvalitetan rad muzne opreme u svrhu dobiti životinja i smanjenje štetnih učinaka opreme za mužnju, prezentacije rada mehanizacije (obrada tla, spremanje sjenaže, precizna poljoprivreda...), demonstracije rada strojeva za obradu tla te predstjenu pripremu, sjetvu, spremanje sjenaže u suradnji s prodavateljima mehanizacije.

U sklopu provođenja natjecanja orača na županijskoj, državnoj i svjetskoj razini organizirat će se „Škola

oranja“ s ciljem prijenosa znanja i vještina u osnovnoj obradi tla.

Djelatnici će sudjelovati na provedbi mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“, mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ te u sklopu edukacije za Održivu uporabu pesticida.

U sklopu edukacije djelatnika planirani su posjeti sajmovima poljoprivredne mehanizacije kako bi se upoznali s novim tehnologijama te prenijeli te informacije poljoprivrednim proizvođačima. U sklopu toga pružaju se informacije pri nabavci poljoprivredne mehanizacije i opreme te objavljuju stručni članci i prilozi za medije te leci (podešavanje strojeva/opreme i sigurna primjena poljoprivredne mehanizacije).

Planirana je suradnja s institucijama (MP, Agronomski fakultet, PFOS, veleučilišta, poljoprivredne škole...) i udrugama.

Razvojni programi i projekti

Kod provedbe pojedinih mjera iz Programa ruralnog razvoja RH i drugih mjera koje su namijenjene ulaganjima u poljoprivredna gospodarstva planira se preuzimanje aktivnije uloge. Potrebno je definirati prioritetni segment korisnika – ciljnu skupinu.

Fokus treba staviti na PG-e u rangu mikropoduzeća, projekte iz područja primarne poljoprivredne proizvodnje i projekte diversifikacije djelatnosti na PG-ima, zatim na „Male“ projekte/ulaganja, odnosno projekte iz mjere M06; podmjera 6.1. „Potpora mladim poljoprivrednicima“, 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području“, 6.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih

gospodarstava“, projekte iz podmjere 4.1. „Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva“ do cca. 300.000 kn prihvatljivih troškova/ulaganja te usluge za korisnike potpora iz podmjere 17.1. „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“.

Nakon što se definiraju razine i opseg savjetodavnih usluga u planu je postupno razvijati specijalistički tim za operativnu provedbu projekata iz mjera/podmjera ruralnog razvoja RH i drugih programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju te razvijati ostale usluge koje imaju tržišni potencijal.

Agrekologija

Stručni poslovi iz područja agroekologije tijekom 2017. godine uključivat će obrazovanje i osposobljavanje službenika o agrookolišu, klimatskim promjenama i mogućnostima korištenja obnovljivih izvora energije u poljoprivredi te obrazovanje poljoprivrednika o poljoprivredi, okolišu i klimatskim promjenama ili o načinima prijelaza na ekološke poljoprivredne prakse uz poslove provođenja stručnog nadzora integrirane proizvodnje kao javne ovlasti Savjetodavne službe.

Planira se priprema prezentacija za IV skupinu predavanja u okviru mjere M01 podmjera 1.1. „Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina“ za korisnike mjere M10 „Poljoprivreda okoliš i klimatske promjene“ i mjere M11 „Ekološki uzgoj“ iz Programa ruralnog razvoja:

- Biološka fiksacija dušika
- Obnovljivi izvori energije u poljoprivredi
- Vrste bilja za živice u cilju očuvanja biološke raznolikosti
- Biljni pripravci – recepti, primjena i djelovanje

Planira se priprema obrazovnog programa *Uzgoj ukrasnog drveća i grmlja* u okviru mjere M01 podmjere 1.2. „Potpore za demonstracijske aktivnosti i informativne aktivnosti“. Navedeni obrazovni program uz postojeći program *Uzgoj ljekovitog i aromatičnog bilja* provodit će se prema potrebama poljoprivrednika na terenu.

U okviru mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ nastavit će se sa savjetovanjem putem savjetničkih paketa: poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, višestruka sukladnost i agroekologija.

Unutar mjere M02 podmjere 2.3. „Potpora za osposobljavanje savjetnika“ planiran je Ad Hoc tečaj: *Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti 2. dio* s temom osposobljavanja: Flora i fauna travnjaka velike prirodne vrijednosti u kontinentalnoj regiji Hrvatske. Znanja stečena na tečaju znatno će pridonijeti savjetovanju u okviru mjere M10 „Poljoprivreda, okoliš

i klimatske promjene“ Programa ruralnog razvoja.

U suradnji sa specijalistima zaštite bilja iz sredstava OUP-a, na području Šibenika planirana je radionica: Uzgoj, zaštita i prerada smilja.

Nastavit će se suradnja s Agronomskim fakultetom u Zagrebu prilikom izvođenja stručnih predavanja od strane Savjetodavne službe na kolegiju Uvod u ekološku poljoprivredu voditelja prof. dr. sc. Ivica Kisića. Planirana je i suradnja s doc. dr. sc. Markom Petekom sa Zavoda za ishranu bilja Agronomskog fakulteta u Zagrebu, vezano za provođenje istraživanja o fiziološkoj prilagodbi bilja na klimatske promjene, u cilju primjene korisnih rezultata u praksi.

Savjetodavna služba nastavila bi i suradnju s Energetskim institutom Hrvoje Požar na temu korištenja obnovljivih izvora energije u poljoprivredi, putem koje bi se unutar projektnih mogućnosti omogućila edukacija savjetodavaca i poljoprivrednika o navedenoj tematici.

Na 12. znanstveno-stručnom savjetovanju hrvatskih voćara planira se izlaganje rada *Integrirana proizvodnja bresaka u mediteranskom dijelu Hrvatske*.

Na 23rd European Seminar on Extension (and) Education, Chania, Grčka planira se izlaganje rada: *Agri-environment-climate education in advisory work: Experiences with farmers*

Članak na temu *Influence of biodiversity measures on improvement integrated vegetable production*, planira se nakon pripreme objaviti u znanstvenom časopisu *Agriculturae Conspectus Scientificus*.

Prije početka vegetacijske sezone planira se sastanak vezan za pripremu provođenja stručnog nadzora integrirane proizvodnje. Na sastanku bi se isplanirale aktivnosti uz prijedloge i razmjenu iskustava, a sve zajedno s ciljem kvalitetnog provođenja navedenih poslova. Nadzori će se provoditi tijekom vegetacijske sezone, nakon čega će Savjetodavna služba u skladu s pripadnim pravilnikom poljoprivrednicima koji zadovoljavaju uvjete integrirane proizvodnje izdati potvrde o integriranoj proizvodnji.

Obrazovanje i osposobljavanje

Poslovi obrazovanja i osposobljavanja u 2017. godini bit će vezani uz provedbu dviju aktivnosti:

Provedba strukovnog osposobljavanja kroz mjeru M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“

Strukovno osposobljavanje provodi se temeljem odobrenog programa osposobljavanja za 2017. godinu, kroz održavanje tečajeva na cijelom području RH. Savjetodavna služba prihvatljiv je korisnik u provedbi mjere M01 u dijelu koji se odnosi na tip operacije 1.1.1. „Strukovno osposobljavanje za višestruku sukladnost, paket mjera poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, ekološki uzgoj“ te na tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“. Provedba tipa operacije 1.1.1. odvija se kroz 8 šestosatnih odobrenih programa osposobljavanja, a provedba tipa operacije 1.1.2. kroz 26 odobrenih programa osposobljavanja različitog trajanja u rasponu od 6 do 56 sati. Strukovno osposobljavanje provode 172 odobrena predavača. Održavanje tečajeva najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed na mrežnim stranicama službe. Pohađanje strukovnog osposobljavanja besplatno je za poljoprivrednike.

Planirana dinamika provedbe tečajeva strukovnog osposobljavanja u 2017. godini po kvartalima:

- I kvartal 30%
- II kvartal 20%
- III kvartal 10%
- IV kvartal 40%

Provedba osnovne izobrazbe o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida

Izobrazba se provodi osnovom ovlaštenja za modul za profesionalne korisnike, kroz održavanje 15-satnih tečajeva po odobrenom programu nakon kojih slijedi ispit, na području cijele RH. Izobrazbu provode 124 ovlaštena predavača. Održavanje tečajeva najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed na mrežnim stranicama službe i na mrežnim stranicama fitosanitarnog informacijskog sustava. Za pohađanje izobrazbe, polaganje ispita i izdavanje iskaznice polaznici plaćaju službi propisanu naknadu.

Planirana dinamika provedbe: 90% tečajeva u prva četiri mjeseca 2017. godine.

Podaci o planiranom izvršenju aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja u 2017. godini

	Strukovno osposobljavanje kroz mjeru 01	Osnovna izobrazba o sigurnom rukovanju i pravilnoj primjeni pesticida
Broj tečajeva	680	40
Broj polaznika	12200	600
Ukupno trajanje svih tečajeva u satima	8000	600

Organizacija rada podružnica

Radom podružnica koordinira viši koordinator za organizaciju rada podružnica. Osim poslova rukovoditelja, administrativnih poslova i koordinacije rada između ureda ravnatelja i županijskih podružnica koordinirat će se poslovi oko planiranja, analiziranja i provedbe planova mjesečnih putovanja, manifestacija, održavanja zajedničkih radionica ili savjetovanja, vezano za organizaciju rada djelatnika podružnica.

Između ostaloga valja naglasiti aktivnosti oko organizacije, planiranja i provedbe aktivnosti na mjeri M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja” i M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć

poljoprivrednim gospodarstvima“, provedbi kampanje Agronet 2017. te natjecanja i edukacije orača, na županijskoj, državnoj i svjetskoj razini.

U fokusu je i nastavak suradnje s lokalnom samoupravom, lokalnim udrugama, subjektima iz poljoprivrede, stručnim i znanstvenim institucijama, sudjelovanje u poslovima i aktivnostima VIP projekata te suradnja, organizacija i provedba stručnih i znanstvenih istraživanja u organizaciji Službe.

Sektor za programe i projekte u šumarstvu

Uzgajanje i zaštita šuma

U 2017. godini nastavit će se dobra suradnja sa svim dionicima u sektoru šumarstva na obostrano zadovoljstvo. Na području Primorsko-goranske županije posebna pozornost posvetit će se mjerama za suzbijanje potkornjaka, koje su propisane u naredbi o poduzimanju mjera za sprečavanje širenja i suzbijanja štetnog organizma *Ips typographus* (L) – osmerozubi

smrekov potkornjak. Veća pozornost posvetit će se korištenju sredstava iz europskih fondova, kako šumoposjednika tako i Službe. Uvođenjem u rad aplikacije za vođenje evidencije o šumama šumoposjednika i izrade Operativnog godišnjeg plana omogućit će se lakše izvještavanje i planiranje radova.



Savjetodavni rad i projekti

U 2017. godini redovni poslovi nastavljaju se sličnom dinamikom kao u 2016. godini.

Cilj je povećati sate rada provedene na pružanju savjeta kroz savjetničke pakete koji se financiraju iz mjere M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“ tip operacije 2.1.3. „Savjetovanje šumoposjednika“ u približnom intenzitetu od 60 sati godišnje po savjetniku za šume šumoposjednika.

Intenzitet i količina poslova koji ovise o Zahtjevima šumoposjednika (Izdavanje elaborata šumskouzgojnih

radova i održavanje tečaja „Održivo gospodarenje šumama“) ovisi o podnositeljima Zahtjeva.

U 2017. godini planiramo organizirati tečajeve osposobljavanja savjetnika Savjetodavne službe: „Primjena GPS-uređaja u savjetovanju šumoposjednika – tri regionalne radionice i „Šumski štetnici: potkornjaci, gubar glavonja, mrazovci, borov četnjak“ – 1 radionica, kako je i predloženo u Godišnjem planu provedbe mjere M02 podmjere 2.3. za 2017.

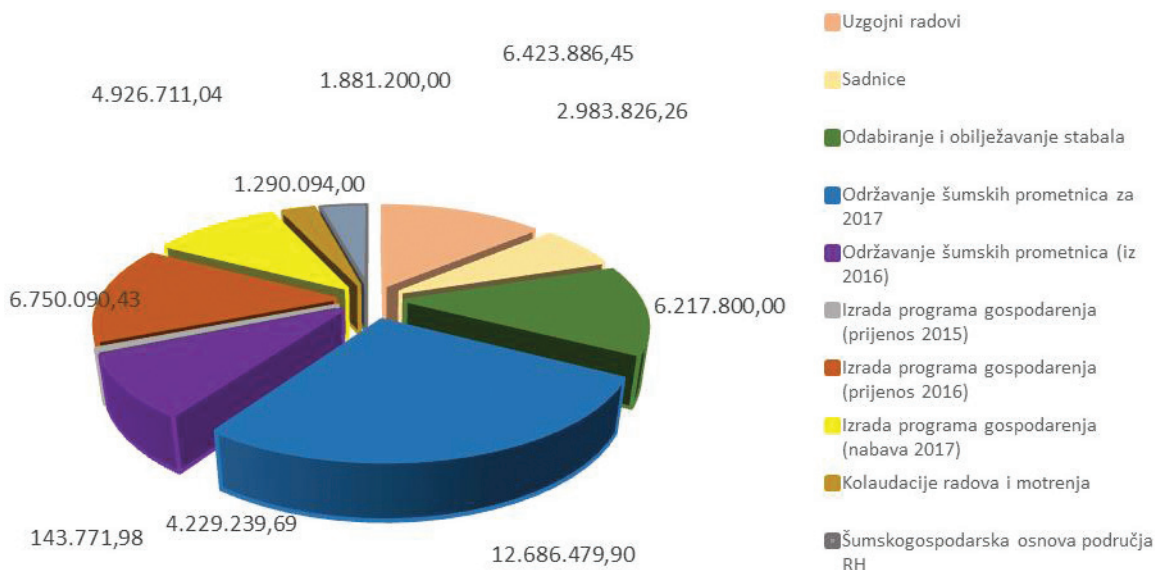
Nastavak rada na projektu „ForMedBio“ prema dinamičkom planu.

Planiranje, evidencije, tržište i razvoj

U djelokrugu Sektora za programe i projekte u šumarstvu za planiranje, evidencije, tržište i razvoj pripremljen je Operativni godišnji plan za 2017. godinu te prijedlog opsega nužne doznake za 2017. godinu.

Do kraja siječnja 2017. planira se dovršetak izrade aplikacije za vođenje evidencije u šumama šumoposjednika.

Operativni godišnji plan Sektora za programe i projekte u šumarstvu za 2017. godinu



Šumskogospodarski planovi i šumska infrastruktura

Šumske odnosno protupožarne prometnice

Troškovnicima su dobiveni podaci o ukupnoj dužini i planskoj cijeni održavanja prometnica. Slijedom navedenoga na dobivenim će se podacima temeljiti javno nadmetanje za radove održavanja šumskih odnosno protupožarnih prometnica na području 14 županija, ukupne dužine 102,74 km i planske cijene 10.139.192,58 kn bez PDV-a, koje će se provesti tijekom 2017-te godine. Iz tih je podataka vidljivo povećanje dužine prometnica predviđenih za održavanje, u usporedbi s prethodnim godinama.

Šumskogospodarski planovi i programi gospodarenja šumama šumoposjednika

Podloge, odnosno troškovnici za javno nadmetanje izrade programa gospodarenja u 2017-oj godini, izrađene su i dobivene su planske cijene za površinu od ukupno 69110,57 ha na području 12 županija. Ukupna planska cijena za javno nadmetanje izrade programa 2017. godine iznosi 9.456.458,76 kn bez PDV-a ili 136,83 kn/ha.

Odjel za upravljanje informacijskim sustavom

Razvoj informacijskog sustava nastaviti će se i u 2017. Krajem 2016. krenulo se u nadogradnju SEMIS-a s modulom za putne naloge koji će u punu funkciju doći tijekom 2017. U planu je nadogradnja izvještajnog sustava novim funkcionalnostima te provjera i unapređenje postojećih. Sustav je prilagodljiv mogućoj stručnoj i kadrovskoj reorganizaciji te novim izazovima koje će postaviti Program ruralnog razvoja.

Planira se nastaviti s izdavanjem stručnih publikacija te, uz objavu na mrežnim stranicama, organizirano pristupiti tiskanju materijala. Dio materijala poslužit će u svakodnevnom radu te u provođenju edukacija kroz mjeru M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“ i M02 „Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima“. Uz navedeno, u planu je izdavanje posjetnica za sve djelatnike Službe. I u 2017. pratit će se projekti *Shema školskog voća i povrća* te Održiva uporaba pesticida.

Kako bi službenici spremno odgovorili na izazove koji ih očekuju tijekom 2017., planira se nabava 40 prijenosnih računala, 9 stolnih računala, 21 multifunkcijskih uređaja i druga informatička oprema. Za potrebe novozaposlenih djelatnika planirat će se nabava dodatne količine navedenih uređaja.

Mobiteli su postali osnovno sredstvo komunikacije za službenike koji veći dio radnog vremena provode na terenu. U 2017. dovršit će se nabava mobilnih uređaja s kojima će službenici, osim što će moći telefonirati u VPN-u te slati SMS-poruke, moći primiti elektronsku poštu, upisivati podatke u SEMIS, stvarati pristupne točke („hot-spot“) za potrebe FADN-anketiranja ili pristupati novonabavljenim CDA-uređajima te udovoljiti svim zahtjevima posla.

Odjel za upravljanje informacijskim sustavom i dalje će nuditi rješenja za izazove koji slijede.

Međunarodna suradnja

Međunarodna suradnja provodi se aktivno i intenzivno i u 2017., sudjelovanjem Savjetodavne službe u međunarodnim organizacijama IALB – Internationale Akademie land- und hauswirtschaftlicher Beratungskräfte; EUFRAS – European Forum for Agricultural and Rural Advisory Services i SEASN – South East Europe Advisory Service Network.

Pokretanje i provedba projekta „PLAID – Peer to peer learning: Accessing Innovation through Demonstration“ programa Obzor 2020, Savjetodavna služba omogućit će prva iskustva u provedbi kompleksnih EU projekata, sudjelovanje u generiranju i stjecanju novih znanja koja će se uvoditi u buduću savjetodavni rad i na taj način pridonijet će dinamičnom unosu znanja u poljoprivrednu proizvodnju, preradu i trženje. Projekt traje 30 mjeseci, vrijednost cijelog projekta je 2.187.770 €, a proračun Savjetodavne službe u projektu iznosi 48.375 €.

Uspješno su prijavljena još dva projekta programa Obzor 2020: NEFERTITI – Networking European Farms to Enhance cRoss ferTilisation and Innovation uptake Through demonstratlon“ i „CERES – Community of Education for Rural Empowerment

through Sustainability“, rezultati prijave bit će poznati u toku 2017.

Prijavom projekta „Prevenција šepavosti mliječnih krava“ na mjeru M16 „Suradnja“, Savjetodavna služba planira biti koordinator osnivanja operativne skupine. Za ovaj projekt već je prijavljena projektna ideja u okviru poziva za iskaz interesa Ministarstva poljoprivrede u rujnu 2016.

Sudjelovanje u radu izvršnog odbora IALB-a (Internationale Akademie land- und hauswirtschaftlicher Beratungskräfte) omogućuje Savjetodavnoj službi da bude ne samo promatrač, nego i aktivni sudionik razvoja poljoprivrednog savjetovanja u EU. Time se omogućuje i utjecaj na artikuliranje rješenja o položaju savjetodavnih službi u EU u novom programskom razdoblju nakon 2020.

Savjetodavna služba nastavit će i u 2017. aktivnosti na razvoju suradnje s institucijama i organizacijama, akterima razvoja poljoprivrede i ruralnog prostora, kako u Republici Hrvatskoj tako i u inozemstvu.



Informiranje i komunikacija, komunikacijska strategija

VIZIJA

Savjetodavna služba kao stručan partner u savjetovanju, informiranju i održivom razvoju poljoprivrednika, ribara i privatnih šumoposjednika te vidljivija u percepciji javnosti, što će se postići nizom aktivnosti i procesa strateškog komuniciranja.

MISIJA

Komunikacijskim aktivnostima Savjetodavne službe, konstantno raditi na poboljšanju kvalitete dugoročnog odnosa s poljoprivrednicima i kontinuirano raditi na kreiranju novih komunikacijskih procesa i aktivnosti koje učvršćuju poziciju Savjetodavne službe kao servisa koji pruža savjetodavnu podršku, ima informativnu ulogu i dugoročan je razvojni partner svim poljoprivrednicima, ribarima i privatnim šumoposjednicima.

CILJEVI

Godišnje komunikacijske aktivnosti uskladiti s dugoročnom komunikacijskom strategijom.

Uspostaviti centralizirani sustav informiranja, koji će proaktivno upravljati i koordinirati procesima informiranja javnosti, internih i eksternih, nadzirati procese stvaranja i prilagođavanja sadržaja koji će se komunicirati sukladno određenim kampanjama te informativno surađivati s rukovoditeljima podružnica diljem RH kako bi se kvalitetnije doprlo do krajnjih korisnika.

Učiniti Savjetodavnu službu funkcionalnijom u smislu protoka informacija do krajnjih korisnika, bilo to preko ureda za informiranje ili preko savjetodavaca na terenu.

Definirati kalendar komunikacijskih aktivnosti prema bitnim događanjima u resoru, zbog pravovremenog djelovanja ureda za informiranje i usklađivanja komunikacijskih procesa i komunikacijskih kanala Savjetodavne službe s ostalim institucijama u resoru i njihovim aktivnostima.

Unaprijed osmišljenim komunikacijskim aktivnostima pozicionirati Savjetodavnu službu u javnosti te ciljano stvoriti percepciju i utjecati na javno mnijenje o važnosti, mogućnostima i koristima postojanja ove institucije te o važnosti poljoprivrede i ruralnog razvoja općenito za sve građane RH.

Nakon organizacijske pripreme, što podrazumijeva prikupljanje svih potrebnih popisa i baza kontakata te definiranje ekipe, radnih procesa, konkretnih metoda i zadataka, pristupit će se provođenju planiranih strateških komunikacijskih aktivnosti. Kako bi spomenute aktivnosti postigle maksimalan efekt i doseg, od iznimne je važnosti pripreme radnje i organizacijske procese odraditi kvalitetno i sistematizirati kontinuirane procese, uz određene sustave nadzora i pravovremene provjere. Svu komunikaciju s internom ili eksternom javnošću mora kontrolirati i koordinirati ured za informiranje, što znači da ured za informiranje mora imati uvid u sve publikacije, njihovu grafičku pripremu, po potrebi lekturu, objave u medijima, objave putem bilo kojeg komunikacijskog kanala Savjetodavne službe i sl., bilo da se radi o određenom odsjeku unutar glavnog ureda ili o bilo kojem uredu u RH.

Ostvarenje zacrtanih ciljeva ovisi o provođenju svih predloženih komunikacijskih aktivnosti sustavno i bez iznimaka, o motiviranosti svih djelatnika uključenih u spomenute procese i o njihovu poimanju dalekosežnosti efekata, čak i najmanjih uvedenih dijelova tih procesa, kako bi se postigao sinergijski učinak. Kako bi komuniciranje s eksternom javnošću polučilo željene rezultate, bitno je prethodno kvalitetno odraditi sve potrebne predradnje komuniciranja s internom javnošću, bez preskakanja predloženih koraka i postupaka.

Krilatica, geslo kojim bi se povodilo u komunikacijskim aktivnostima, djelovanju i budućem pozicioniranju u javnosti glasilo bi POLJOPRIVREDA BUDUĆNOSTI JE POLJOPRIVREDA ZNANJA, a Savjetodavna služba je najkompetentnija institucija po pitanju znanja i konzultantskih usluga iz područja poljoprivrede, ribarstva, ruralnog razvoja i u unapređenja šuma privatnih šumoposjednika.

Vremenski plan

Aktivnost	Period obavljanja	Pokazatelji	Broj izvršitelja	Očekivani ciljevi
Mjere M01 i M02	cijela godina	Radni sati	221	139.000,00 radnih sati i osiguranje prihoda iz mjera u iznosu od 9.605.000,00 kn + 15 %
Kampanja AGRONET 2016.	1.3.-31.5.	Broj OPG-a s pruženom pomoći	62	Pomoć pri podnošenju zahtjeva za 20 % OPG-a u RH
FADN istraživanja	1.1.-15.6. 1.10.-31.12.	Broj PG-a u istraživanju	63	1251 PG u istraživanju
IPP poslovi	1.2.-1.11.	Broj objavljenih preporuka	29	900 objavljenih preporuka
OUP	tijekom godine	Broj poljoprivrednika	127	10000 očekivanih polaznika
Stručni nadzor integrirane proizvodnje	cijela godina	Broj PG-a u nadzoru	9	30 izdanih potvrda o integriranoj proizvodnji
Informiranje o mjerama PRR	cijela godina	Broj poljoprivrednika	221	20000 poljoprivrednika
Izračun EVPG-a	za vrijeme natječaja	Broj izdanih potvrda	80	15000 izdanih potvrda
Mjera 17 - Upravljanje rizicima, podmjera 17.1	siječanj, studeni, prosinac	Broj izvršenih pomoći oko podnošenja zahtjeva	30	2000 izvršenih pomoći pri podnošenju zahtjeva za mjeru
Shema školskog voća i povrća	15.1.-1.6. 1.10.-20.12.	Broj predavanja	83	200 predavanja
Projekt natjecanje orača	tijekom godine	Broj edukacija i natjecanja orača	50	17. treninga orača u cilju educiranja 2. edukacije za sudce 16. županijskih natjecanja 1. državno natjecanje 1. svjetsko natjecanje
Povjerenstva Ministarstva	tijekom godine	Broj povjerenstava	30	20 povjerenstava
Uključivanje šumoposjednika u godišnji operativni plan	cijela godina	Broj šumoposjednika i ha	39	20000 šumoposjednika i 66000 ha

Zaposlenici

URED RAVNATELJA	01/4882-700
DJELATNICI	NAZIV RADNOG MJESTA
Zdravko Tušek, dipl. ing. agr.	ravnatelj
dr. sc. Ivan Danjek	pomoćnik ravnatelja
mr. sc. Robert Ojurović	pomoćnik ravnatelja
Goran Kunštek, bacc. oec.	tajnik Službe
mr. sc. Milan Husnjak, dr. med. vet.	viši koordinator za međunarodnu suradnju
Kristina Šulj, dipl. oec.	viša koordinatorica za unutarnju kontrolu i analize
Kristijan Jelaković, dipl. ing. agr.	načelnik Samostalnog odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka, FADN
Vladimir Novotny, univ. spec. pr.	načelnik Samostalnog odjela za informiranje
Natalija Balen, dipl. iur.	načelnica Odjela za pravne poslove
Valentina Bašić, dipl. oec.	načelnica Odjela za financije i računovodstvo
Snježana Matjanec, dipl. oec.	načelnica Odjela za nabavu
Beti Volić, dipl. iur.	načelnica Odjela za opće poslove i ljudske potencijale
Vanda Čuljat, dipl. ing. el.	načelnica Odjela za upravljanje informacijskim sustavom
dr. sc. Lav Bavčević	viši koordinator za ribarstvo
Aleksandar Horvatić, dipl. ing. agr.	viši koordinator za obrazovanje i osposobljavanje
Siniša Hrgović, dipl. ing. agr.	viši koordinator za organizaciju rada podružnica
Tomislav Meštrovic, dipl. ing. šum.	viši koordinator za šumskogospodarske planove i šumsku infrastrukturu
mr. sc. Tatjana Međimurec	viša koordinatorica za ratarstvo
mr. sc. Marina Mikšić	viša koordinatorica za agroekonomiku
Maja Pleše, dipl. ing. šum.	viša koordinatorica za savjetodavni rad i projekte
dr. sc. Ines Pohajda	viša koordinatorica za agroekologiju
Ivica Prpić, dipl. ing. agr.	viši koordinator za mehanizaciju
Aleksandra Radić, dipl. ing. agr.	viša koordinatorica za zaštitu bilja

Goran Smolčec, dipl. ing. šum.	viši koordinator za planiranje, evidencije, tržište i razvoj
mr. sc. Ivka Veić	viša koordinatorica za organizaciju specijalističkog rada
mr. sc. Dario Zagorec	viši koordinator za stočarstvo
mr. sc. Marija Ševar	viša koordinatorica za ekološku poljoprivredu
mr. sc. Višnja Šimunović	viša koordinatorica za hortikulturu
mr. sc. Robert Črep	viši koordinator za razvojne programe i projekte
Miroslav Đurik, dipl. ing. šum.	viši koordinator za uzgajanje i zaštitu šuma
Željka Kamenarić, dipl. oec.	rukovoditeljica Odsjeka za financije
Goran Klopotan, prof.	rukovoditelj Odsjeka za informatiku
Mirela Matičević, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Odsjeka za provedbu FADN istraživanja
Andrea Zadravec Vrabec, mag. ing. agr.	rukovoditeljica Odsjeka za analize i izvješćivanje
Višnja Čagalj, dipl. oec.	rukovoditeljica Odsjeka za računovodstvo
Melita Đogić, dipl. iur.	rukovoditeljica Odsjeka za ljudske potencijale
Dorija Mlinarić	voditeljica Odsjeka za opće poslove i pisarnicu
Dejana Kovačić, dipl. oec.	viša stručna savjetnica za nabavu
Vesna Šimić, dipl. oec.	viša stručna savjetnica (računovodstvo)
Blanka Genjga, dipl. ing. šum.	stručna savjetnica
Sandra Špilek, dipl. oec.	stručna savjetnica za nabavu
Ljiljana Jelaković, mag. ing. des. text.	stručna suradnica
Ivana Kanjir, mag. ing. agr.	stručna suradnica
Vedrana Kuštek, mag. iur.	stručna suradnica
Maja Mihaljinec, mag. ing. silv.	stručna suradnica
Ana Marija Ostojić, str. spec. financijskog men.	stručna suradnica
Andrea Vladić, mag. oec.	stručna suradnica
Matija Čabrajec, dr. med. vet.	stručni suradnik
Melita Cavrić	stručni referent
GRAD ZAGREB	01/6524-832
Dario Padro, dipl. ing. agr.	rukovoditelj Podružnice
Marijan Mavračić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Joško Bubalo, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	01/2011-808
mr. sc. Vlasta Rubeša-Vili	rukovoditeljica Podružnice
Ana Batar, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Bernard Jakopec, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Damir Pejaković, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Anđelka Pejaković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Tatjana Radiković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Zlatko Tomljanović, dr. med. vet.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
mr. sc. Zvonimir Vukov	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Nenad Đura, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Ratko Branković, mag. ing. agr.	stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Nataša Puhelek Puština, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Dalibor Zima, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Manuel Čičko, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Božidar Hrvoj, mag. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika
Marija Prnjak, dipl. ing. agr.	stručna suradnica (zaštita bilja)
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	043/211-471
Iva Majhen-Vlašiček, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Jadranka Berić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Vlado Bistrović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Vesna Bradić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Goran Godina, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Grozdana Grubišić-Popović, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Hrvoje Gusić, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Josip Komljenović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Darija Marković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Ivan Udbinac, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Dario Vinceković, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Ljiljana Šepak, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Nikolina Perčec, struč. spec. ing. agr.	stručna savjetnica (ekološka poljoprivreda)
Jaromir Vrbický, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Mihaela Čuhnil, ing. agr.	viši stručni referent

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	035/255-694
Vera Novaković, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Vesna Alasić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Jasna Kladarić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (agroekonomika)
Mladen Konjević, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Željko Kucjenić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Mara Maglić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Mato Nikolić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Dario Đurđević, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ekološka poljoprivreda)
Marija Milašin, mag. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Marijana Milušić, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (zaštita bilja)
Juraj Ostoić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Marina Buketa, mag. ing. agr.	stručna suradnica (zaštita bilja)
Antonija Lončarić, mag. ing. agr.	stručna suradnica (hortikultura)
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	020/671-766
Ivana Tomac Talajić, dipl. ing. agr.	v. d. rukovoditeljica Podružnice
Ivo Batinović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Milenko Buljubašić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Franko Marinović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Ante Mijić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Frano Mihlinić, dipl. ing. agr.	stručni suradnik (hortikultura)
Maja Ficović, mag. ing. morskog ribarstva	pripravnik
ISTARSKA ŽUPANIJA	052/625-018
Miran Gortan, dipl. ing. agr.	rukovoditelj Podružnice
mr. sc. Nenad Hrelja, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Marina Kocijančić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
mr. spec. Albin Lampe, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Zdravko Miholić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Ivanka Bervida, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (stočarstvo)
Zrinka Krpan-Buić, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (zaštita bilja)
dr. sc. Danijela Milić	stručna savjetnica (ribarstvo)
Ines Modrić, mag. ing. silv.	stručni suradnik za šume šumoposjednika

KARLOVAČKA ŽUPANIJA	047/600-731
Margita Budiselić-Kutle, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Snježana Blašković, dipl. ing. šum.	viša stručna savjetnica za šume šumoposjednika
dr. sc. Mirna Ceranić	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Bernarda Dražetić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Nikola Gržan, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Ljubica Magdić, struč. spec. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ekološka poljoprivreda)
Matija Volner, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Krešimir Fumić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (agroekonomika)
Srećko Kostelić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Nikolina Štedul, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Davor Bedeniković, dipl. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika
Marijana Lemić, mag. ing. Fitomedicine	stručna suradnica
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	048/712-491
Slavko Kopilović, dipl. ing. agr.	rukovoditelj Podružnice
Ivica Kovačević, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Tomislav Mesić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
mr. sc. Željka Oštrkapa-Međurečan, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Sunčica Dombaj, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Leon Golub, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Nikola Sever, mag. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika
Katarina Šostarec, mag. ing. agr.	stručna suradnica (ekološka poljoprivreda)
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	049/222-380
Štefanija Lovrenčić, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Darko Antonina, dipl. ing. agr.	v. d. rukovoditelja Podružnice
Pavlina Bosec, dipl. ing. šum.	viša stručna savjetnica za šume šumoposjednika
Georg Gal, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Sanja Gregurić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Gordana Jurina, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Nenad Kantoci, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Dragutin Kasteljan, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Dragica Tresk Penezić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Sandra Majsec, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	053/560-775
Nada Murgjić, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Nataša Bronzović, dr. vet. med.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Martina Orešković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Marko Rukavina, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Božidar Nikšić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Slavica Maras, mag. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika
MEDIMURSKA ŽUPANIJA	040/373-373
mr. sc. Milorad Šubić	rukovoditelj Podružnice
Mirjana Bengeri, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Ljiljana Kocen, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (agroekonomika)
Suzana Pajić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Mario Vlašić, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Valerija Čižmak, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Marijan Čižmešija, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Natalija Peter-Hunjadi, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (zaštita bilja)
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	031/275-755
Ivana Jurišić, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
dr. sc. Emilija Cimerman	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Judita Gerber, mag. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Juraj Klarić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ekološka poljoprivreda)
dr. sc. Tomislav Koturić	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
mr. sc. Ivica Lovrinčević	viši stručni savjetnik (zaštita bilja)
Katica Maras, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Snježana Numanović, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Vesna Petrov, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Ruža Skenderović, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Miroljub Stojanović, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
dr. sc. Boris Župan	viši stručni savjetnik (ribarstvo)
Damir Babić, mag. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Maja Međurečan, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (ratarstvo)
Mario Batori, dipl. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	034/313-942
Đurđica Kšenek, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Tomislav Božičević, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Ivan Han, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Vera Jandrić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Goran Josipović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Snježana Pešut-Pilon, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ekološka poljoprivreda)
Tomislav Pojer, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Marko Žilić, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Željko Klaić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (ratarstvo)
Tomislav Mikel, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	051/813-186
Žarko Mulc, dipl. ing. agr.	rukovoditelj Podružnice
Maja Bukovac, dipl. ing. šum.	viša stručna savjetnica za šume šumoposjednika
Karmen Karlič, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Željko Peran, mag. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Goran Šoštarić, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Predrag Janeš, struč. spec. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Saša Miharija, dipl. ing. šum.	stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Ivan Rački, dipl. ing. šum.	stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Marko Popović, mag. ing. šum.	stručni suradnik za šume šumoposjednika
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	044/524-908
Mirta Križanić Božurić, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
mr. sc. Dalibor Jugović	viši stručni savjetnik (ekološka poljoprivreda)
Ivan Jukić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Višnja Krapljan, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Silvijo Krnjević, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
mr. sc. Marijan Matokanović	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Suzana Slovic, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Mijo Žugaj, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Andrea Čosić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (agroekonomika)

Goran Abramović, dipl. ing. šum.	stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Vlatka Grgić, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Marija Petir, mag. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Igor Petrović, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Tomislav Šporčić, dipl. ing. šum.	stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Josipa Miličić, dipl. ing. agr.	stručna suradnica (hortikultura)
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	021/225-801
Danica Tadin, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Božena Beljan, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Bernard Bokšić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Tomislav Dilber, mag. ing. silv.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Žarko Kovačić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Silvija Marušić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Mirjana Perica, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ekološka poljoprivreda)
Lea Puharić-Visković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Ferdinand Puljić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Dražan Rakušić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Ankica Rogošić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
mr. sc. Stanislav Štambuk	viši stručni savjetnik (hortikultura)
mr. sc. Ivana Župić	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Zvonko Balta, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Jurica Fadić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Ksenija Franulović, dipl. ing. šum.	stručna savjetnica za šume šumoposjednika
Milan Jakovčić, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Tihana Šundov, dipl. ing. pomorsko-ribarske tehnologije	stručna suradnica
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	022/888-097
mr. sc. Marijo Tomić	rukovoditelj Podružnice
Marko Dobrić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Dubravka Kaić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Ivica Kosor, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Gordana Kožarić-Silov, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)

Boris Perić, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (agroekonomika)
Izabella Buzaši, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (ratarstvo)
Jelena Brkić Terzanović, dipl. ing. agr.	stručna suradnica (hortikultura)
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	042/200-332
Mara Bogović, mag. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Jurica Bengeri, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (stočarstvo)
Davor Brečak, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Suzana Gotal, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Miroslav Matovinović, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Valerija Pokos, mag. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Jelena Stipetić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Zita Ciler, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (stočarstvo)
Andreja Vukalović Pofuk, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica
Petra Pozder, mag. ing. fitomedicine	pripravnik
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	033/800-970
Ljubica Kravarščan, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
Tihana Biščan, mag. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Ljubomir Duvnjak, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Željko Ferenc, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Davor Jakupec, dipl. ing. šum.	viši stručni savjetnik za šume šumoposjednika
Ivan Ključec, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (ratarstvo)
Blaženka Mozer, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (hortikultura)
Mirjana Rastija Novak, mag. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Marijan Lincmajer, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (hortikultura)
Ana Marija Čajkulić, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (zaštita bilja)
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	032/422-756
mr. sc. Gordan Sučić	rukovoditelj Podružnice
Đuro Cerovčec, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (mehanizacija)
Katica Juzbašić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (agroekonomika)
Marina Kalistović, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (ratarstvo)
Ružica Kovačević, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Nada Matić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)

Tatjana Oršolić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (stočarstvo)
Anica Pavičić, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (ratarstvo)
Mira Živković, dipl. ing. agr.	viša stručna savjetnica (zaštita bilja)
Ljiljana Bačvanski, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Božica Dolić, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Aleksandar Knapček, mag. ing. zootehnike	stručni savjetnik (stočarstvo)
ZADARSKA ŽUPANIJA	023/214-059
Gordana Dragun, dipl. ing. agr.	rukovoditeljica Podružnice
mr. sc. Hrvoje Klarić	viši stručni savjetnik (agroekonomika)
Zvonimir Vlatković, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (hortikultura)
Ivan Šimičević, dipl. ing. agr.	viši stručni savjetnik (zaštita bilja)
Mirjana Dijan, dipl. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)
Žarko Lovrinov, dipl. ing. agr.	stručni savjetnik (stočarstvo)
Nikolina Paleka, mag. ing. agr.	stručna savjetnica (hortikultura)

www.savjetodavna.hr

Adresar službenika

